

GMINA BIAŁOGARD

Raport o stanie gminy za 2020 r.

www.gmina-bialogard.pl

WSTĘP	4
1. INFORMACJE OGÓLNE	
CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	
1.1. Położenie i powierzchnia gminy	6
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne	8
1.3. Sołectwa – gminne jednostki pomocnicze	11
1.4. Ludność i dynamika zmian	13
1.5. Gospodarstwa rolne	20
1.6. Podmioty gospodarcze	21
1.7. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy	22
2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY	
2.1. Wysokość budżetu	25
2.2. Poziom zadłużenia	28
2.3. Zaległości podatkowe podatników	29
3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI	
3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2020	30
3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy	36
4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W TRAKCIE KADENCJI	
W SOŁECTWACH	
4.1. Remonty dróg	36
4.2. Zezwolenia na zajęcie pasa drogowego	37
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE	
PRZESTRZENNE.....	
5.1. Infrastruktura techniczna	38
5.2. Zagospodarowanie przestrzenne	43
6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	
6.1. Gospodarowanie odpadami	44
6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	50
7. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE, PROMOCJA GMINY, BIBLIOTEKI.....	
7.1. Sieć szkolno-przedszkolna w roku 2020 w gminie Białogard	52
7.2. Osiągnięcia uczniów	52
7.3. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników	54
7.4. Dowóz uczniów	55
7.5. Baza oświatowa	56
7.6. Realizowane zadania oświatowe	57
7.7. Poziom wydatków na oświatę i zrealizowane inwestycje	60
7.8. Rola świetlic wiejskich na terenie gminy	60
7.9. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy	61
7.10. Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie i jej filii	62
8. STAN MIENIA KOMUNALNEGO	
8.1. Dane dotyczące przysługujących Gminie praw własności	65
8.2. Długoterminowe aktywa finansowe	68
8.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego	68
9. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ. PROGRAMY I ICH REALIZACJA.....	

9.1. Polityka prorodzinna	69
9.2. Świadczenia rodzinne	71
9.3. Pomoc społeczna	73
10. FUNKCJONOWANIE SPÓLEK GMINNYCH	
10.1. Ogólne informacje dotyczące Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	79
10.2. Realizowane działania na terenie gminy Białogard w 2020 r.	79
11. OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA Z TERENU GMINY BIAŁOGARD.....	
11.1. Dane dotyczące OSP, działania, liczba członków	80
11.2. Wykaz sprzętu jednostek OSP z terenu gminy Białogard w roku 2020 r.	83
12. UCHWAŁY PODJĘTE PRZEZ RADĘ GMINY BIAŁOGARD W 2020 R	
12.1. Uchwały podjęte w 2020 r.	84

WSTĘP

Zgodnie z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym, Wójt Gminy co roku do 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy.

Raport niniejszy podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim, tj. 2020. Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii i uchwał rady gminy.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Gminy Białogard do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu wiejskiego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

Rok 2020 był rokiem niezwykłym, wyjątkowym i to nie tylko ze względu na szereg zmian wprowadzonych przez rząd RP ale przede wszystkim to rok z pandemią, zagrożeniem, kwarantanną. Wprowadzanymi ograniczeniami i procedurami bezpieczeństwa, które zmuszeni zostaliśmy wdrożyć również na terenie naszej gminy; w urzędzie, w szkołach, świetlicach, bibliotekach, na placach zabaw itd.

W marcu 2020 r. w związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemiologicznego wynikającego z zakażenia wirusem SARS-CoV-2 powołany został zespół ds. przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa COVID-19 na terenie Gminy Białogard, wznowiony został Stały Dyżur Wójta, który współpracował i współpracuje ze Starostą Białogardzkim oraz burmistrzami ościennych gmin, a który m.in. monitorował sytuację na terenie naszej gminy.

Uruchomiona została pomoc dla lokalnej społeczności gminy Białogard objętych kwarantanną nie mających możliwości otrzymania pomocy w inny sposób oraz pomoc osobom ze względu na wiek lub zdrowie. Dotyczyła ona m.in.:

- *udostępniania miejsca w celu odbycia kwarantanny;
- * zapewnienia posiłków, żywności, leków lub środków czystości dla osób nie dysponujących środkami finansowymi na zaspokojenie w/w potrzeb;
- * dostawie posiłków, żywności, leków lub środków czystości zakupionych ze środków własnych osób potrzebujących pomocy;
- * nieodpłatnym udostępnieniu środków ochrony osobistej, w szczególności maseczek ochronnych i rękawic ochronnych.

Pomoc, o której mowa pochodziła ze środków rezerwy celowej budżetu Gminy Białogard na realizację zadań własnych Gminy z zakresu zarządzania kryzysowego i wyniosła 28 098,71 zł. Poza wymienioną kwotę jako gmina otrzymaliśmy wsparcie również ze strony współpracującego z nami Banku Spółdzielczego, który sfinansował zakup 1000 sztuk maseczek oraz wsparcie rzeczowe od Stowarzyszenia Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Białogardzie (tkanina na maseczki) i właścicieli sklepu Ekierka. Otrzymane woreczki foliowe posłużyły do skompletowania 1000 zestawów zawierających ulotkę na temat koronawirusa, maseczkę oraz rękawiczki jednorazowego użytku przekazane mieszkańcom naszej gminy. Łącznie rozprowadzonych zostało ponad 7000 sztuk maseczek.

Zmieniona została organizacja pracy Urzędu Gminy Białogard oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez załatwianie wszelkich spraw drogą elektroniczną, bezwzględne ograniczenie ilości osób – interesantów do jednej, przebywającej w tym samym czasie, w pokoju (z wyłączeniem pracownika obsługującego dane stanowisko), uprzednie telefoniczne lub mailowe umówienie wizyty z pracownikiem merytorycznym w przypadku konieczności osobistego stawiennictwa, obowiązkowe noszenie maseczek oraz dezynfekcja

rąk. Praca zdalna w zespołach. Te zmiany były konieczne zarówno kierując się troską o zdrowie i bezpieczeństwo pracowników Urzędu i GOPS-u jak i samych interesantów. Chociażby podział na dwa zespoły pracujące niezależnie od siebie w dwóch różnych miejscach (Urząd i miejsce zamieszkania) pozwoliły na terminową realizację zadań z zachowaniem ciągłości. W związku z wprowadzaniem stopniowo przez Rząd nowych obostrzeń oraz nakazem nauki zdalnej w szkołach, na czas określony zawieszona została działalność bibliotek i świetlic wiejskich na terenie gminy Białogard. Zamknięte zostały boiska, place zabaw, siłownie. Znaczącym wsparciem w tym czasie była pomoc ze strony OSP, które czynnie zaangażowały się w walkę z COVID-19, m.in. informując mieszkańców o konieczności pozostawania w domach, uczestnictwo w roznoszeniu ulotek, udział w dostarczaniu osobom przebywającym w odosobnieniu – kwarantannie – pożywienia i innych niezbędnych produktów. Wiele osób i instytucji zaangażowało się w produkcję i dostarczanie maseczek naszym mieszkańcom. Panie bibliotekarki, świetlicowe, sołtysi, radni, a nawet mieszkańcy wykazali się gotowością do pomagania.

Fot. nr 1. Pomoc pracowników Urzędu Gminy przy pakowaniu zestawów dla mieszkańców gminy.

Źródło: J.Smoliński

Czas epidemii i związanej z nią izolacji to czas trudny dla nas wszystkich tym bardziej, że mająca miejsce sytuacja była nową tak dla zwykłych obywateli jak i dla rządzących.

I. INFORMACJE OGÓLNE

CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Położenie i powierzchnia gminy

Gmina wiejska Białogard jest jedną z czterech podstawowych jednostek administracyjnych w powiecie białogardzkim, a tym samym jedyną gminą wiejską w powiecie oraz jedną z 113 gmin województwa zachodniopomorskiego. Zajmuje powierzchnię ok. 328,2 km², tym samym ok. 1,4% obszaru województwa zachodniopomorskiego oraz ok. 38,8% powiatu białogardzkiego.

Siedziba gminy zlokalizowana jest w mieście Białogard, które nie wchodzi w skład gminy.

Obszar gminy otacza tereny miasta powiatowego Białogard, ważnego węzła komunikacji drogowej i kolejowej, największego w regionie ośrodka administracyjno - usługowego i przemysłowego. Położona jest na Równinie Białogardzkiej. Przepływają przez nią rzeki: Parsęta, wpadająca do niej Radew (wyznaczająca część północnej granicy gminy) oraz mniejszy dopływ Parsęty- Liśnica, przez które prowadzi szlak kajakowy. Najwyższy punkt gminy to wzniesienie Iwki niedaleko Rychówka o wysokości 114,87 m n.p.m., natomiast najniższy punkt o wysokości 11,3 m n.p.m. leży u ujścia rzeki Radwi do Parsęty.

Gmina Białogard swym obszarem obejmuje 33 sołectwa oraz 53 miejscowości. Tylko jedna miejscowość w gminie należy do dużych pod względem ilości zamieszkujących osób – Stanomino liczące według danych z grudnia 2020 r. 577 mieszkańców (pobyt stały), natomiast najmniejsze liczebnie jest sołectwo Góry mające 48 mieszkańców.

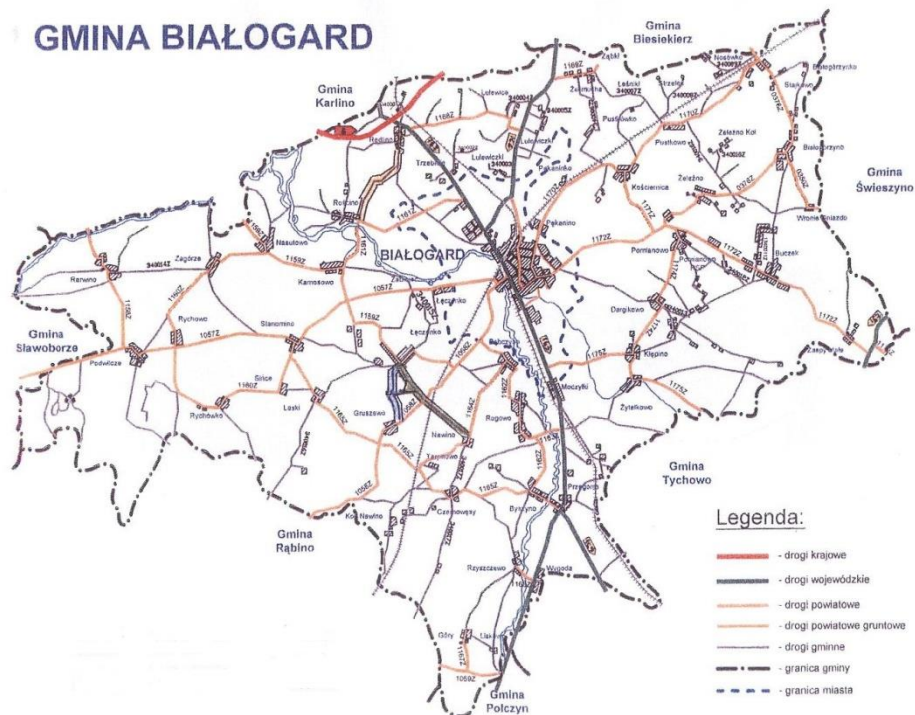
Położenie na Równinie Białogardzkiej, charakteryzującej się stosunkowo korzystnymi warunkami dla rolnictwa, duży udział użytków rolnych, różnorodność środowiska przyrodniczego: łąki, bagna, lasy (36% powierzchni), jeziora, czyste rzeki oraz zasoby naturalne w postaci: surowców budowlanych (kruszywa mineralne, glina), torfów, złóż gazu ziemnego - są podstawowymi bogactwami i określają funkcje gospodarcze Gminy Białogard.

Najważniejszą dziedziną gospodarki w Gminie jest rolnictwo. Użytki rolne stanowią 56,04% (183,85 km²) ogólnej powierzchni Gminy. Powierzchnia gruntów ornych to 68%.

Warunki przyrodniczo – glebowe sprzyjają uprawie ziemniaków, żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, buraków pastewnych, peluszek, wyki, łubinu i kukurydzy na zielonkę. Czysta woda i powietrze, brak zakładów przemysłowych to wielka szansa dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, przechowalnictwa i przetwórstwa.

Czyste wody rzek: Parsęty, Pokrzywnicy, Liśnicy, Mogilnicy, Topieli, Chotli i Radwi będące miejscem bytowania i naturalnego rozmnażania się ryb łososiowatych stały się podstawą rozwoju gospodarki rybackiej – prowadzonej w stawach hodowli ryb. Na terenie Gminy w obrębie geodezyjnym Kościernica od 2004 roku działa zajmujący się produkcją materiału zarybieniowego Ośrodek Hodowlano - Zarybieniowy Polskiego Związku Wędkarskiego „Liśnica”.

Czyste powietrze, obfitujące w ryby rzeki i jeziora, brak zakładów przemysłowych, zróżnicowane środowisko przyrodnicze: lasy, łąki, bagna to wielka szansa również dla rozwoju turystyki i agroturystyki.

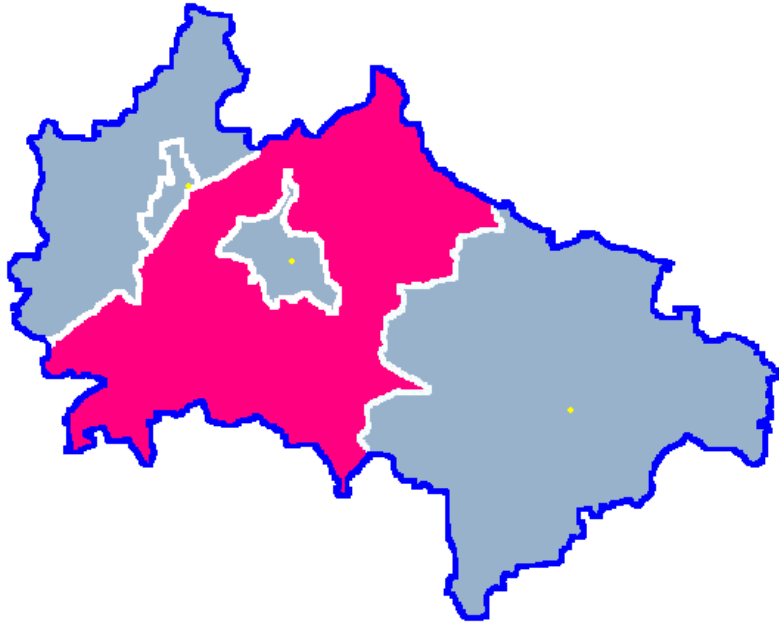
Rys. nr 1. Mapa poglądowa Gminy Białogard

Pomimo znaczącego stopnia zalesienia i zadrzewienia, około 37% całej powierzchni, leśnictwo nie jest istotną dziedziną wpływającą na rynek pracy. Mieszkańcy w większym stopniu korzystają z bogatego runa leśnego, którego zbiór stanowi dodatkowe źródło utrzymania.

Gmina Białogard posiada walory krajoznawczo-przyrodnicze sprzyjające rozwojowi turystyki kajakowej i wędkarskiej. Bardzo słabo jednak rozwinięta jest infrastruktura w postaci pól namiotowych, pokoi gościnnych, przystani kajakowych oraz oznaczeń szlaków. Poza kajakarstwem widoczna jest również możliwość stworzenia dogodnych warunków dla wędkarzy. Głównym wyznacznikiem jest występowanie w obrębie gminy czystych rzek, bogatych w różne gatunki ryb. Zasadnym byłoby wykorzystanie potencjału rzek do rozwoju turystyki kajakowej z uwzględnieniem walorów przyrodniczych.

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Od 1999 r. Gmina Białogard jest jedną z czterech gmin tworzących powiat białogardzki będący częścią województwa zachodniopomorskiego.

Rys. nr 2. Położenie Gminy Białogard względem Powiatu Białogardzkiego (źródło:pl.wikipedia.org.)

Obecny kształt, będący wynikiem połączenia mniejszych obszarowo gmin: Białogard, Pomianowo i Rogowo, gmina Białogard uzyskała na podstawie rozporządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 8 stycznia 1976 r. Łączenie gmin było etapem przeprowadzonej w 1975 r. reformy, w wyniku której wprowadzony został dwustopniowy podział terytorialny kraju. Do 15 marca 1999 r. Gminę tworzyło 29 sołectw. Tego dnia utworzone zostały dwa nowe sołectwa: Gruszewo i Rarwino. 26 kwietnia 2006 roku powstało sołectwo Rychowo, a 2 marca 2007 roku najmłodsze – 33 sołectwo Zagórze. Pierwszym Wójtem gminy był pełniący tę funkcję od 1990 r. do 01.12.2014 r. Maciej Adam Niechciał. Od 01.12.2014 r. Wójtem gminy Białogard jest Jacek Smoliński. Do 1993 r. siedziba Urzędu Gminy mieściła się w tym samym budynku co siedziba Urzędu Miasta Białogard, przy ul. 1 Maja. Po opuszczeniu Białogardu przez wojska radzieckie Urząd Gminy uzyskał własną siedzibę przy ul. Wileńskiej 8.

Rok 2020 był jubileuszowym rokiem polskiej samorządności. To właśnie w tym roku minęło 30 lat od uchwalenia ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, a także 30. Rocznica pierwszych wyborów samorządowych, które odbyły się 27 maja 1990 roku.

I choć 30-lecie to doskonała okazja do wspólnego świętowania polskiej samorządności, to walka z koronawirusem przyćmiła również to święto.

Status prawny Gminy jako podstawowej jednostki podziału terytorialnego państwa reguluje art. 16 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r., art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 1998r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa oraz ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, która określa m.in. zakres działania i zadania Gminy, władze Gminy, akty prawa miejscowego stanowiące przez Gminę oraz zagadnienia związane z mieniem komunalnym, gminną gospodarką finansową i inne.

Mieszkańcy Gminy Białogard z mocy prawa tworzą wspólnotę samorządową. Gmina posiada osobowość prawną i wykonuje określone ustawami zadania publiczne we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych.

Podstawowym zadaniem Gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców. Gmina spełnia ten obowiązek poprzez swoje organy, realizując zadania własne i zadania zlecone.

Władze Gminy Białogard to organ uchwałodawczy – 15 osobowa Rada Gminy Białogard oraz organ wykonawczy – Wójt Gminy Białogard.

Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

Przy Radzie Gminy Białogard kadencji 2018-2023 działa 5 stałych komisji:

▪ **Komisja Rewizyjna** – 3 radnych

Zakres działania Komisji Rewizyjnej obejmuje m.in. opiniowanie wykonania budżetu Gminy, występowanie z wnioskiem do Rady Gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Wójtowi, a także wykonywanie innych zadań zleconych przez Radę w zakresie kontroli. W roku 2020 komisja spotkała się 5 razy.

▪ **Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia** – 7 radnych

Zakres działania Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia obejmuje: edukację szkolno-przedszkolną; politykę i pomoc społeczną, ochronę dziedzictwa narodowego, sport, rekreację i turystykę, partnerstwo międzygminne, profilaktykę i ochronę zdrowia oraz promocję gminy. W roku 2020 komisja spotkała się 4 razy.

▪ **Komisja Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego** – 7 radnych.

Zakres działania Komisji Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego obejmuje: gospodarkę gruntami, łowiectwo i gospodarkę leśną, zaopatrzenie w wodę, ochronę środowiska naturalnego, kanalizację sanitarną, gospodarkę odpadami komunalnymi, gospodarkę przestrzenną gminy, utrzymanie porządku i czystości w sołectwach, obronę cywilną, ochronę przeciwpożarową, gospodarkę wodną i meliorację, zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz oraz odnawialne źródła energii, utrzymanie dróg gminnych, nazewnictwo ulic i bezpieczeństwo publiczne. W roku 2020 komisja spotkała się 6 razy.

▪ **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji**, w skład której weszło 3 radnych, będących jednocześnie członkami innych stałych komisji. W roku 2020 komisja spotkała się 3 razy.

▪ **Komisja Finansów i Budżetu** – tworzy ją 6 radnych. W roku 2020 komisja spotkała się 14 razy.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatruje skargi na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, a także wnioski oraz petycje składane przez obywateli.

Stałe komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy Białogard. Mają istotny wpływ na politykę Gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w ich sprawie. W praktyce, Rada Gminy, na podstawie prac poszczególnych komisji, podejmowała w 2020 r. strategiczne dla Gminy decyzje.

W październiku 2020 r. 6 radnych utworzyło Klub Radnych „Działajmy Razem” zaś w grudniu 4 Radnych utworzyło Klub „Wolni Radni”. Zgodnie z obowiązującym Statutem Gminy Białogard, Kluby Radnych działają w ramach Rady, na podstawie własnych regulaminów. Przysługują im uprawnienia wnioskodawcze i opiniodawcze w zakresie organizacji i trybu działania Rady.

W roku 2020 funkcję Przewodniczącej Rady Gminy Białogard pełniła Pani Anna Suszyńska.

Wyjątkowa sytuacja pandemiczna wymusiła zmiany w organizacji posiedzeń radnych.

Od 31 marca 2020 r. wprowadzono prawną możliwość odbywania przez kolegialne organy administracji posiedzeń przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Dotyczyło to w szczególności transmisji posiedzenia w czasie rzeczywistym. W tym czasie radni mogli bez problemu wypowiadać się. Kwestię tę doprecyzowano 18 kwietnia 2020 r. i uchwalono wprost, że w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii organy stanowiące samorządów oraz działające kolegialnie organy, m.in. wykonawcze w samorządach, mogły zwoływać i odbywać sesje zdalnie. Mogły też podejmować rozstrzygnięcia, w tym uchwały, z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość. Od tamtej pory niemal wszystkie posiedzenia komisji i sesji odbywały się zdalnie. Kilka komisji odbyło się stacjonarnie ze względu na tematykę posiedzeń. W tych przypadkach spotykano się na sali konferencyjnej z zachowaniem reżimu sanitarnego. Sesje odbywały się hybrydowo - część uczestników z sali obrad z zachowaniem reżimu, część – zdalnie. Zdarzały się problemy techniczne u poszczególnych osób np. brak obrazu, dźwięku, problem z połączeniem. Dla radnych, korzystający rzadziej z nowych technologii, zorganizowane zostały stanowiska stacjonarne w Urzędzie Gminy, gdzie mogli oni liczyć na wsparcie obsługi i informatyka. Końcówka roku 2020, w związku z zapisami ustawy z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (u.d.c.), obfitowała w nowe obowiązki, którym należało sprostać, a dotyczyły one m.in. dostosowywania nagrań z sesji RG zarówno dla osób z niepełnosprawnością słuchu jak i wzroku. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 1 ww ustawy *"Podmioty publiczne zapewniają dostępność cyfrową przez spełnienie przez ich stronę internetową lub aplikację mobilną wymagań określonych w załączniku do ustawy"*. W przypadku nagrań sesji rady wystarczające jest zapewnienie ich dostępności cyfrowej poprzez dodanie napisów. Usługa ta wymagała zawarcia umowy z operatorem zewnętrznym świadczącym usługę w tym zakresie, a co za tym idzie wydatkowania na ten cel kwoty w wysokości 1184,49 zł (za okres od września do końca grudnia 2020r). Ponadto koszt transmisji obrad sesji za cały 2020 r. wyniósł 2952,00 zł. Łączne wydatki roku 2020 r. na Radę Gminy to koszt 132 301,07 zł, z czego 124 447,50 zł to kwota diet.

Wójt wykonuje uchwały Rady, a także zadania określone w Statucie, przepisach prawa, kieruje bieżącymi sprawami Gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz.

Swoje zadania wykonuje przy pomocy Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych. Jednostki organizacyjne Gminy tworzy, przekształca, likwiduje i wyposaża w majątek - Rada Gminy.

Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Białogard obejmuje: Urząd Gminy Białogard, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie, Gminną Bibliotekę Publiczną w Stanominie, Szkołę Podstawową im. ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie, Szkołę Podstawową im. Jana Brzechwy w Rogowie i Szkołę Podstawową im. Juliana Tuwima w Stanominie.

Opisywana wyżej sytuacja pandemiczna miała również bardzo istotny wpływ na działalność samego Urzędu jak i podległych jednostek. Zmieniona została forma obsługi interesantów, wprowadzono system pracy zdalnej, wyposażono pracowników w środki ochrony osobistej, stworzono punkt obsługi interesanta w holu budynku Urzędu ograniczając w ten sposób możliwość przemieszczania się interesantów pomiędzy pokojami, zawieszono działalność kasy Urzędu umożliwiając jednocześnie zapłatę podatku czy opłaty skarbowej mieszkańcom naszej gminy w kasie Banku Spółdzielczego bez dodatkowych prowizji.

1.3. Sołectwa – gminne jednostki pomocnicze.

W Gminie tworzy się jednostki pomocnicze – sołectwa.

O utworzeniu, połączeniu, podziale i zniesieniu jednostki pomocniczej rozstrzyga Rada z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych mieszkańców.

Gmina Białogard swym obszarem obejmuje 33 sołectwa oraz 53 miejscowości. Poniżej przedstawiamy sołectwa Gminy Białogard wraz z wchodzącymi w ich skład miejscowościami.

Tab. Nr 1. Wykaz sołectw Gminy Białogard

Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
Białogórzyno	Białogórzyno, Białogórzynko, Stajkowo, Wronie Gniazdo
Buczek	Buczek, Zaspy Małe
Byszyno	Byszyno, Przegonia
Czarnowęsy	Czarnowęsy, Tarpnowo
Dargikowo	Dargikowo
Dębczyno	Dębczyno
Góry	Góry, Liskowo
Gruszewo	Gruszewo
Kłépino Białogardzkie	Kłépino Białogardzkie
Kościernica	Kościernica
Stanomino	Stanomino
Lulewice	Lulewice
Lulewiczki	Lulewiczki
Łęczno	Łęczno, Łęczynko, Łęczenko, Żabiniec
Moczyłki	Moczyłki
Nasutowo	Nasutowo, Kamosowo

Nawino	Nawino
Nosówko	Nosówko
Pękanino	Pękanino, Pękaninko
Podwilcze	Podwilcze
Pomianowo	Pomianowo
Pustkowo	Pustkowo, Leśniki, Pustkówko, Strzelec, Ząbki
Rarwino	Rarwino
Redlino	Redlino, Trzebiele
Rogowo	Rogowo
Rościno	Rościno
Rychowo	Rychowo
Rychówko	Rychówko, Laski, Sińce
Rzyszczewo	Rzyszczewo, Wygoda
Zagórze	Zagórze
Żeleźno	Żeleźno
Żelimucha	Żelimucha
Żytkowo	Żytkowo

Źródło: Opracowanie własne

Organizację i zakres działania jednostki pomocniczej, jaką jest sołectwo, ustala rada gminy odrębnym statutem po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut określa w szczególności nazwę i obszar jednostki pomocniczej oraz zasady i tryb wyborów jej organów. Dodatkowo reguluje on organizację i kompetencje organów sołectwa, jak również zakres zadań przekazywanych tej jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji. W statucie znajdują się również odpowiednie postanowienia w sprawie kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością jednostki. Organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka. Sołtys pełni funkcję reprezentacyjną oraz wykonawczą. W październiku 2020 r. uchwałą Rady Gminy zmienione zostały statuty sołectw, w których znalazł się zapis dotyczący wydłużenia kadencji sołtysów z 4 na 5 lat. W tym roku z pełnienia funkcji zrezygnowało 4 sołtysów – Zagórze, Moczyłek, Nawina i Stanomina.

W trosce zarówno o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców poszczególnych sołectw oraz pracowników samorządowych, Wójt odstąpił od przeprowadzania wyborów nowych sołtysów sołectw Zagórze i Moczyłek do czasu unormowania się tej sytuacji. Natomiast Stanomino od marca 2020 r. ma nowego pana sołtysa zaś w Nawinie od lipca funkcję tę pełni pani sołtys.

Przewodniczący rady każdorazowo zobowiązany jest do zawiadamiania sołtysa o sesji rady gminy, który może uczestniczyć w jej pracach na zasadach określonych w statucie, jednak bez prawa udziału w głosowaniu. Zwrot kosztów za udział sołtysa w sesjach rady gminy zależy od uznania poszczególnej rady. Zgodnie z przepisami radni mogą przyznać sołtysowi zwrot wspomnianych kosztów. W przypadku sołtysów naszej Gminy, w 2020 r. była to kwota w wysokości 200 zł za posiedzenie.

Głównym zadaniem sołectwa jest dbanie o zbiorowe potrzeby wspólnoty jego mieszkańców.

Co prawda sołectwo nie ma swojego własnego budżetu, ale może i powinno zabiegać o środki na potrzebne działania w swojej miejscowości.

Kontrolę nad działalnością sołtysa w zakresie bieżącego wykonywania zadań statutowych oraz tych wynikających z ustawy o samorządzie gminnym sprawuje rada gminy. Rada ma prawo żądania w każdym czasie wszelkich niezbędnych informacji dotyczących funkcjonowania i organizacji sołectwa.

Sołtysi mogą zgodnie z ustawą uczestniczyć na zasadach określonych w statucie danej gminy w pracach rady gminy, choć nie mogą brać udziału w głosowaniu i podejmować decyzji w sprawie uchwał rady. Rok 2020 ograniczył możliwość bezpośredniego uczestniczenia sołtysów w posiedzeniach Rady Gminy Białogard. To natomiast miało bezpośredni wpływ na brak możliwości zwrotu poniesionych kosztów za udział sołtysa w sesjach, ponieważ takie nie występowały. Niemniej jednak sołtysi, tak jak inni mieszkańcy, mieli możliwość śledzenia transmisji posiedzenia rady w czasie rzeczywistym.

W sołectwach naszej gminy, w omawianym czasie, odbyły się nieliczne uroczystości i imprezy, organizatorami których byli zarówno sołtysi, rady sołeckie jak i sami mieszkańcy. Rozprzestrzeniająca się pandemia koronawirusa oraz wprowadzane wciąż nowe obostrzenia, bezpośrednio wpłynęły na życie naszej lokalnej społeczności.

Fot. nr 2. Jaselka w Lulewicach

Źródło: B.Januszewska

1.4. Ludność i dynamika zmian

Dla rozwoju gminy ważne jest wykorzystanie walorów wynikających z położenia, dogodnych powiązań komunikacyjnych oraz stworzenie warunków zamieszkania konkurencyjnych – w stosunku do obszaru sąsiednich gmin – o równie atrakcyjnym sąsiedztwie obszarów naturalnych, a lepszej dostępności do usług.

Na koniec 2020 roku w naszej gminie zameldowane na pobyt stały były 7294 osoby, w tym 3591 kobiet, a to wskazuje na spadek w stosunku do roku 2019 o 36 osób co stanowi 0,5% mieszkańców.

Poniższe tabele przedstawiają bardziej szczegółowe dane.

Tab. Nr 2. *Pobyt stały*

Zameldowania osób na pobyt stały w gminie Białogard w 2020 roku			
Liczba osób zameldowanych z innej gminy	Liczba osób, które ponownie zameldowały się w gminie Białogard (powrót do gminy Białogard)	Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych	Liczba osób, które zmieniły miejsce zameldowania w obrębie gminy Białogard
	9	68	52
112 RAZEM: 257			

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. Nr 3. *Wymeldowania z pobytu stałego*

Wymeldowania z pobytu stałego z gminy Białogard w 2020 roku	
Liczba osób wymeldowanych	Liczba osób zmarłych
188	78
RAZEM: 266	

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. Nr 4. *Stan ludności Gminy Białogard*

Stan ludności – porównanie lat 2018 -2019- 2020				
Rok	Liczba ludności na 31.12. zameldowanych w gminie Białogard		Urodzenia dzieci , które są zameldowane w gminie Białogard	Zgony osób ostatnio zameldowanych w gminie Białogard
	pobyt stały	pobyt czasowy		
2018	7404	102	74	90
2019	7330	94	69	78
2020	7294	72	68	78

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Analizując powyższe dane zawarte w tabeli można zauważyć, że na przestrzeni lat 2018-2020, nie występuje przyrost liczby ludności przy czym wartość ta sukcesywnie maleje, co jest niekorzystnym zjawiskiem w kontekście rozwoju społeczno – gospodarczego. Sumarycznie od 2018 do 2020r. nastąpił spadek liczby ludności o 146 osób, co stanowi 1,97% ogółu ludności z roku 2018. Według stanu na 31.12.2020r. mieszkańcy gminy, którzy ukończyli 60 rok życia, stanowią ok. 20,37% całej populacji i nastąpił tu wzrost w stosunku do roku 2019 o 4,37%, Natomiast w wieku przedprodukcyjnym – 16,97%, i zmalał w stosunku do roku 2019 o 3,04% co nie stanowi o potencjale rozwojowym gminy. Zmiany w strukturze demograficznej gminy Białogard oznaczają sytuację problematyczną, gdyż można zauważyć trend zmierzający w kierunku starzenia się społeczeństwa. Należy zatem podjąć stosowne działania, by ograniczyć tempo tego procesu oraz zminimalizować jego skutki. Zmianę liczby ludności gminy obrazują też inne zjawiska, mianowicie ruchy naturalne oraz migracje mieszkańców. Ruchy naturalne to urodzenia żywe i zgony –będące wielkościami pozwalającymi wyznaczyć przyrost naturalny. Analiza wskaźnika przyrostu naturalnego, określanego jako różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów, wskazuje na niekorzystną sytuację panującą w naszej gminie. W okresie 2018-2020 dla przyrostu naturalnego populacji gminy odnotowano tendencje spadkowe. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń

żywych do liczby zgonów w roku 2019 wyniósł aż -9, rok 2020 również wskazuje na ujemny przyrost – 10. Migracje to z kolei wymeldowania i zameldowania na terenie gminy Białogard, obrazujące ruchy ludności z perspektywy miejsca zamieszkania. Powyższe zestawienie pokazuje również ujemne wskaźniki migracji na terenie gminy. Stwarza to ryzyko niekorzystnych zmian struktury wiekowej i płciowej społeczeństwa, a także może implikować odpływ wykwalifikowanej kadry pracowniczej, niemogącej znaleźć perspektyw rozwojowych. Na okresowo dodatni wzrost salda migracji potencjalnie może mieć również wpływ dynamiczny rozwój gminy w różnych dziedzinach. Należy jednak podkreślić, że walory przyrodnicze gminy mogą stanowić o jej potencjale, a co za tym idzie należy obrać ten kierunek jako szansę rozwoju gminy. W analizowanym okresie można zauważyć, że liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym systematycznie spada, co oznacza, że rodzi się mniejsza ilość dzieci każdego roku, a także, że coraz większa liczba osób z tej grupy opuszcza gminę, co jest zjawiskiem negatywnym, mającym wpływ na rozwój gminy.

Tab. Nr 5. Statystyka ludności Gminy Białogard

Statystyka ludności wg płci na koniec 2020 roku (pobyt stały)			
Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-5	223	203	426
6-10	197	170	367
11-15	218	203	421
16-20	224	173	397
21-25	240	266	506
26-30	296	268	564
31-35	293	264	557
36-40	317	267	584
41-45	280	268	548
46-50	280	250	530
51-55	213	223	436
56-60	266	206	472
61-65	270	235	505
66-75	187	230	417
71-75	104	133	237
76-80	42	90	132
81-85	31	67	98
86-90	18	54	72
91-95	4	16	20
Powyżej 96	0	5	5
Ogółem	3703	3591	7294

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Mieszkańcy Gminy Białogard w przeważającej większości to osoby w wieku produkcyjnym. Procesy demograficzne wpływają na potrzeby społeczności głównie w zakresie dostępności do edukacji, kultury, sportu czy pomocy społecznej.

Istotnym jest fakt, iż dzieci w wieku od 0 do 3 lat – wiek żłobkowy – stanowią 274 osoby zaś przedszkolaki to 152 osoby, łącznie daje to 5,8% ogółu mieszkańców i niestety odnotowujemy spadek w stosunku do roku 2019 o 59 osób, tj. o 0,83%. Dane te są bardzo ważnym wskaźnikiem w przypadku planowania i budowy zarówno żłobka jak i przedszkola na terenie gminy. Należy również zwrócić uwagę na ilość osób po 60/65 roku życia – wiek

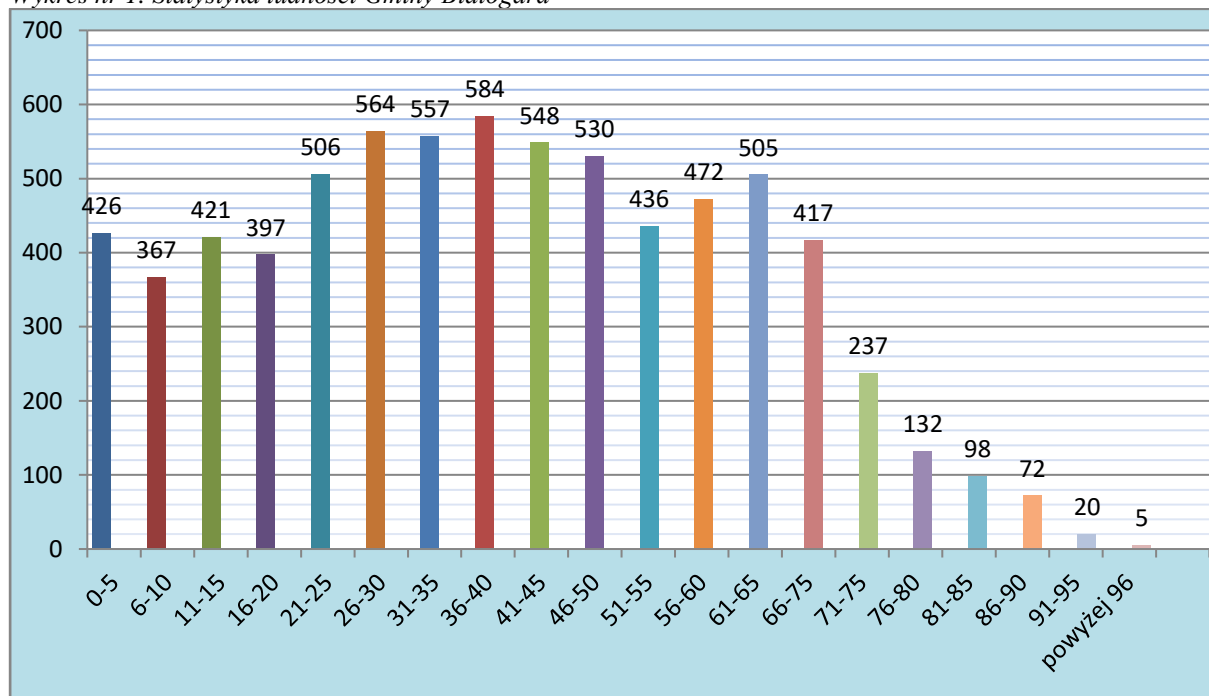
poprodukcyjny, co daje 1486 osób, a to stanowi 20,37% ogółu mieszkańców gminy i jest wyższy w stosunku do roku 2019 o 4,19 %.

Dane te mogą być również wskazówką do obierania kierunku budowy i powstawania nowych obiektów małej architektury, placów zabaw, siłowni napowietrznych itp. skasyfikowanych jako obiekty budowlane, ale także stanowić o rosnących potrzebach społecznych w zakresie opieki społecznej jako usług bytowych i opiekuńczych.

W tabeli nr 7 przedstawione zostały dane dotyczące liczby dzieci i młodzieży do 15 roku życia zamieszkujących poszczególne sołectwa w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców zameldowanych w tych sołectwach. Każdy radny, każdy sołtys dbając o dobro swoich mieszkańców dąży do stworzenia również sprzyjających okoliczności do wyrównywania różnic w warunkach życia między miastem a wsią, a co za tym idzie „walczy” o powstanie kolejnego placu zabaw. Pamiętać jednak należy o ciężącym na właścicielach i zarządcach ustawowym obowiązku zapewnienia stałego bezpieczeństwa użytkowania tych placów i innych miejsc służących rekreacji, przeznaczonych przede wszystkim dla małych dzieci.

Właściciele i zarządcy obiektów budowlanych, a w tym przypadku należy przez to rozumieć Gminę oraz jednostki pomocnicze - są obowiązani do utrzymywania i użytkowania tych obiektów w sposób zgodny z ich przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należyтым stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej. To z kolei wymaga nakładów finansowych. Rok 2020 w swojej wyjątkowości ograniczał możliwość spędzania wspólnego czasu na placach zabaw i siłowniach napowietrznych. Jednak pracownicy Urzędu Gminy dwukrotnie przeprowadzili kontrolę stanu technicznego tych obiektów, a sporządzone protokoły ze wskazaniem niezbędnych do wykonania prac, przekazane zostały do osób odpowiedzialnych za ich usunięcie.

Wykres nr 1. Statystyka ludności Gminy Białogard

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

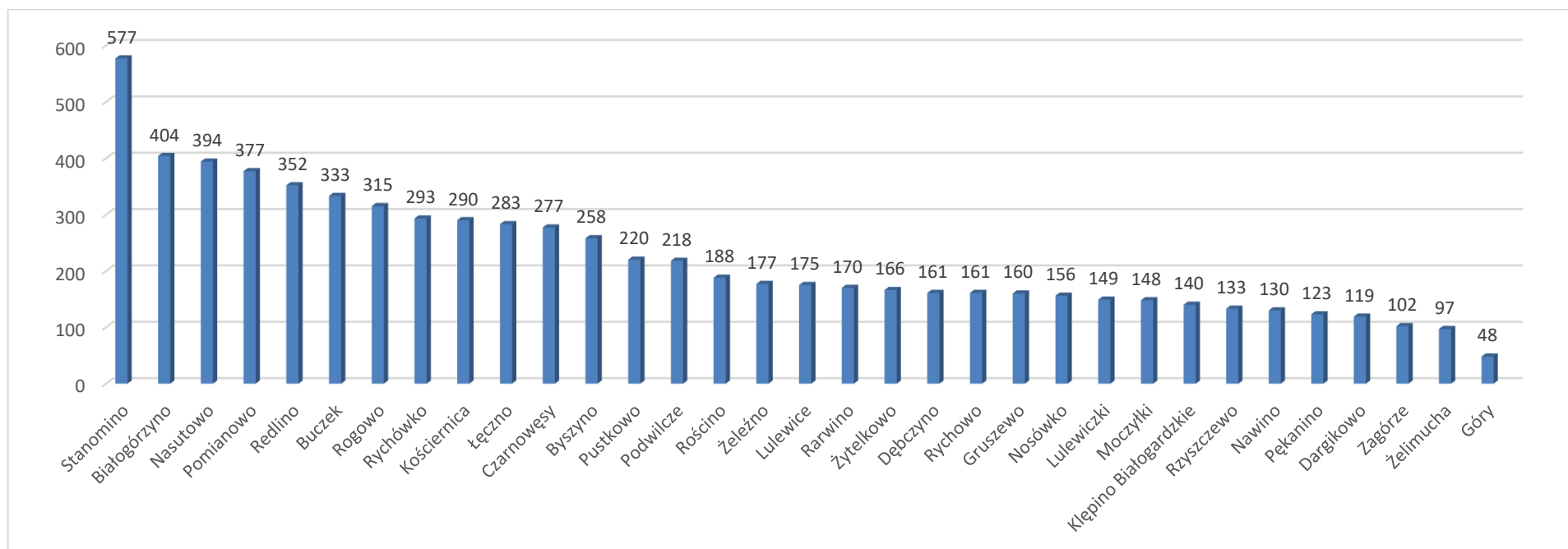

Tab. Nr 6. Statystyka ludności wg podziału na sołectwa na dzień 31.12.2020 r. (pobyty stały)

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności (pobyty stały)		
		2018	2019	2020
1.	Białogórzyno	393	388	404
2.	Buczek	336	337	333
3.	Byszyno	268	272	258
4.	Czarnowęsy	294	289	277
5.	Dargikowo	125	120	119
6.	Dębczyno	164	167	161
7.	Góry	53	54	48
8.	Gruszewo	169	162	160
9.	Kłębino Białogardzkie	141	140	140
10.	Kościernica	306	297	290
11.	Lulewice	179	180	175
12.	Lulewiczki	137	142	149
13.	Łęczno	282	279	283
14.	Moczyłki	152	149	148
15.	Nasutowo	391	390	394
16.	Nawino	128	130	130
17.	Nosówko	161	159	156
18.	Pękanino	113	112	123
19.	Podwilcze	217	211	218
20.	Pomianowo	399	391	377
21.	Pustkowo	208	209	220
22.	Rarwino	180	178	170
23.	Redlino	337	349	352
24.	Rogowo	323	321	315
25.	Rościno	191	190	188
26.	Rychowo	168	160	161
27.	Rychówko	306	296	293
28.	Rzyszczewo	137	135	133
29.	Stanomino	595	583	577
30.	Zagórze	103	102	102
31.	Żeleźno	184	178	177
32.	Żelimucha	98	95	97
33.	Żytekowo	166	165	166

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Wykres 2. Statystyka ludności wg podziału na sołectwa na 31.12.2020 r. (pobyt stały)

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Można zaobserwować jak kształtuje się liczba mieszkańców poszczególnych sołectw w latach 2018 - 2020. I tak widać, iż w Białogórzynie przybyło 16 osób w stosunku do roku 2019, a jednocześnie w tym samym czasie w Byszynie i Pomianowie odnotowano spadek aż o 28 osób (2 x po 14). Ogólnie jak wskazują dane statystyczne, w naszej gminie niestety odnotowujemy spadek ludności w stosunku do roku 2019 o 59 osób. Istotnym jest jednak fakt, iż w 2020 r. na wniosek przyszłych mieszkańców naszej gminy, nadane zostały 43 numery nowym, powstającym nieruchomościom mieszkalnym. Nadanie numeru nie jest tożsame z meldunkiem osób w nich zamieszkujących. W perspektywie właściciele tych nieruchomości, po zakończeniu prowadzonej inwestycji, powinni dopełnić formalności w ewidencji ludności. A zatem miejmy nadzieję, że liczba mieszkańców w kolejnych latach będzie rosła. Warto również zwrócić uwagę na zróżnicowanie w liczebności mieszkańców sołectw, gdzie sołectwo Stanomino liczy 577 mieszkańców zaś Góry tylko 48. Tak więc utrzymywanie 33 sołectw może stanowić temat do rozważenia zasadności istnienia tak dużej liczby jednostek pomocniczych Gminy.

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności wg przedziału wiekowego (pobyt stały)				Łączna liczba dzieci w stosunku do ogółu mieszkańców w sołectwie w [%]
		0-5 lat	6-10 lat	11-15 lat	Razem	
1.	Białogórzyno	30	22	29	81	20,04
2.	Buczek	23	17	19	59	17,71
3.	Byszyno	13	4	23	40	15,50
4.	Czarnowęsy	17	7	13	37	13,35
5.	Dargikowo	5	3	10	18	15,12
6.	Dębczyno	6	11	11	28	17,39
7.	Góry	2	1	2	5	10,41
8.	Gruszewo	6	7	12	25	15,62
9.	Kłębino Białogardzkie	2	10	6	18	12,85
10.	Kościernica	12	6	14	32	11,03
11.	Lulewice	10	11	8	29	16,57
12.	Lulewiczki	13	7	12	32	21,47
13.	Łęczno	18	16	14	48	16,96
14.	Moczyłki	3	8	8	19	12,83
15.	Nasutowo	24	26	16	66	16,75
16.	Nawino	5	10	8	23	17,69
17.	Nosówko	12	7	12	31	19,87
18.	Pękanino	6	4	12	22	17,88
19.	Podwilcze	12	12	20	44	20,18
20.	Pomianowo	20	21	16	57	15,11
21.	Pustkowo	10	19	9	38	17,27
22.	Rarwino	13	5	12	30	17,64
23.	Redlino	19	11	11	41	11,64
24.	Rogowo	18	22	15	55	17,46
25.	Rościno	9	15	7	31	16,48
26.	Rychowo	14	7	9	30	18,63
27.	Rychówko	21	15	27	63	21,50
28.	Rzyszczewo	8	8	10	26	19,54
29.	Stanomino	36	22	28	86	14,90
30.	Zagórze	3	3	6	12	11,76
31.	Żeleźno	9	7	7	23	12,99
32.	Żelimucha	4	6	4	14	14,43
33.	Żytkowo	17	12	6	35	21,08

Tab. Nr 7. Liczba dzieci i młodzieży do 15 roku życia zamieszkujących poszczególne sołectwa w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców zameldowanych w tych sołectwach na dzień 31.12.2020 r.

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

1.5. Gospodarstwa rolne

Podstawowym źródłem utrzymania ludności mieszkającej na terenie naszej gminy jest rolnictwo, które gospodaruje na areale 126,47 ha użytków rolnych, w tym łąki zajmują powierzchnię 11,1442 ha, tj. 8,81%, sady 1,4052 ha, tj. 1,11%, pastwiska 15,1364, tj. 11,97%, zaś grunty orne ok. 83,475 ha, tj. 66,00% ogólnej powierzchni użytków rolnych.

Według stanu na 31.12.2020 r. na terenie gminy funkcjonowało 2715 gospodarstw. Ograniczenie możliwości większego rozwoju produkcji rolnej, wynika z dużej liczby indywidualnych gospodarstw rolnych (1484 gospodarstwa) o bardzo małej powierzchni – do 1ha.

Z punktu ekonomicznego takie gospodarstwa są nierentowne i nie zapewniają utrzymania ich właścicielom. Jednak szansą rozwoju dla małych gospodarstw rolnych może być agroturystyka oraz rolnictwo ekologiczne. Nasza Gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa. Warunki przyrodniczo – glebowe sprzyjają uprawie ziemniaków, żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, buraków pastewnych, wyki, łubinu i kukurydzy na zielonkę. Posiada ona charakter rolniczo – leśny.

Fot. nr 3. Urokliwe zakątki naszej gminy.

Źródło: Własne

Rolnicy również ponieśli straty z powodu pandemii koronawirusa, kiedy to, z uwagi na zamknięcie lub znaczne ograniczenie funkcjonowania wielu lokalnych miejsc handlu detalicznego, zamknięcie sektora usług hotelarskich i gastronomicznych w wielu krajach UE czy ograniczeń w eksporcie, w tym wprowadzonych kontroli na granicach i w konsekwencji zakłóceń w transporcie międzynarodowym, nastąpił niespodziewany i gwałtowny spadek popytu na produkty rolne i w konsekwencji spadek cen.

W 2020 roku w związku z trudną sytuacją finansową 6 podatników zwróciło się z prośbą do Wójta Gminy Białogard o umorzenie zaległości z tytułu podatku rolnego i podatku od nieruchomości, w tym 2 podatników z powodu wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

W związku z powyższym, w sprawie umorzenia zaległości podatkowych od osób fizycznych wydano 4 decyzje odmowne, 2 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w przypadku, kiedy podatnik zwrócił się o umorzenie podatku niebędącego zaległością.

W sprawie rozłożenia zaległości na raty wydano 2 decyzje, w tym 2 decyzje pozytywne na łączną kwotę 7 146,15 zł (z czego kwota 5341,95 zł to należność główna, a kwota 1804,20 zł to odsetki od zaległości).

W sprawie odroczenia terminu płatności podatku wydano 1 decyzję pozytywną na łączną kwotę 562,00 zł., stanowiącą jednocześnie należność główną.

Od 1 września do 30 listopada 2020 roku, na terenie całego kraju odbywało się największe rolnicze badanie statystyczne - Powszechny Spis Rolny 2020. Realizowane raz na 10 lat i obejmujące **wszystkie gospodarstwa rolne**.

Wyniki tego spisu są najpełniejszym źródłem informacji, które pozwala dokładnie zobrazować stan polskiego rolnictwa. Spis rolny prowadzony był w gospodarstwach rolnych osób fizycznych (gospodarstwach indywidualnych) oraz osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Udział w spisie był obowiązkowy.

W naszej Gminie 476 gospodarstw objętych zostało obowiązkowym badaniem. Sytuacja związana z Covid-em nie sprzyjała bezpośrednim kontaktom, dlatego większość gospodarzy spisana została drogą telefoniczną. Wielu również skorzystało z możliwości samospisania się. Z osobami prawnymi kontaktowali się pracownicy GUS-u. Ponad 95% wszystkich gospodarstw z terenu Gminy Białogard przeszło badanie statystyczne.

1.6. Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w Gminie Białogard obejmowała 875 pozycji, z czego status „aktywny” posiadało 328 podmiotów, status „wykreślony” posiadało 471 podmiotów, status „zawieszony” 68 podmiotów, 3 podmioty prowadziły działalność w formie spółki cywilnej.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne.

Do wiodących branż zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, przetwórstwo przemysłowe, przetwórstwo owoców i warzyw, obróbka drewna, handel i naprawy pojazdów samochodowych.

Łącznie w 2020 r. złożono i przetworzono 216 wniosków CEIDG-1, z których

- 1) założenie to 42
- 2) zmiana w CEIDG to 104
- 3) zmiana z zawieszeniem to 33
- 4) zmiana ze wznowieniem to 20

5) zakończenie to 17.

Z powyższego wynika, że na naszym terenie w roku 2020, pomimo pandemii, rozpoczęło działalność o 25 podmiotów więcej w stosunku do zamykających się, co stanowi 7,62% podmiotów aktywnych.

1.7. Organizacje pozarządowe oraz inne działające na terenie gminy

Organizacje pozarządowe są bardzo ważnym partnerem Gminy Białogard w realizacji jej zadań statutowych. Samorząd gminny współpracuje z sektorem pozarządowym zlecając mu realizację zadań publicznych z przekonaniem, że organizacje te znając potrzeby lokalne mogą realizować je skuteczniej i efektywniej.

Wszelkie działania podejmowane w zakresie współpracy opisywane są corocznie w **Rocznym programie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi**. Cel nadrzędny współpracy Gminy Białogard z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określony w rocznym programie współpracy na rok 2020, to lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców gminy. Dla realizacji celu nadrzędnego wyznaczone zostały cele szczegółowe, a wśród nich :

- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz rozwoju i wspierania aktywności społecznej oraz integracji mieszkańców Gminy",

Na upowszechnianie kultury i sztuki, ochrony dóbr kultury dziedzictwa narodowego - dotacja została wstrzymana ze względu na ogłoszenie pandemii koronawirusa, a tym samym brak możliwości zorganizowania przez Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich „Liderka” spotkań, wieców, olimpiad.

W ramach drugiego zadania współpraca odbywała się poprzez: wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, popularyzację sportu wśród dzieci i młodzieży, organizowanie lokalnych imprez sportowych, współpracę ze stowarzyszeniami kultury fizycznej przy organizowaniu konkursów. Wysokość dotacji przeznaczonych na realizację zadań wyniosła:

- dla Klubu Sportowego LZS „Sokół” Lulewice w wysokości 11.662,50 zł;
- dla Klubu Sportowego LZS „Radew” Białogórzyno w wysokości 20.837,50 zł.

Łącznie kwota dotacji dla dwóch klubów sportowych wyniosła 30 500,00.

Tab. Nr 8. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Białogard

Lp.	Nazwa Stowarzyszenia, organizacji pozarządowej	Adres
1.	Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	ul. Wileńska 8, Białogard
2.	Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Gminy Białogard „Liderka”	Stanomino 31, Stanomino
3.	Stowarzyszenie Przyjaciół Nosówka „Kasztanowiec”	Nosówko 26 a, Białogard
4.	Stowarzyszenie rozwoju wsi Białogórzyno „Spod strzechy w świat”	Białogórzyno 71, Białogard
5.	Stowarzyszenie „Kółko Rolnicze” w Łęcznie	Łęczno 10a, Białogard

6.	Stowarzyszenie „Nasz dom”	Nosówko 23a
7.	Uczniowski Klub Jeździecki „Leonardo”	Dargikowo 28, Białogard

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Nie bez znaczenia jest również współpraca z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z terenu Gminy.

Jednostki OSP jako organizacje pozarządowe, funkcjonujące w oparciu o przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej stanowią ważny element krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) bezpieczeństwa państwa. Współpraca w ramach ww. systemu to przede wszystkim współdziałanie podczas akcji ratowniczych na terenie kraju z udziałem specjalistów, grup ratowniczych, przygotowanie wspólnych programów szkoleniowych dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy, stosowania podstawowych technik ratowniczych, tworzenie programów informujących o zagrożeniach katastrofami, klęskami żywiołowymi, pożarami i innymi zagrożeniami spowodowanymi siłami przyrody lub działalnością człowieka, a także udostępnianie pozostających w dyspozycji zasobów na potrzeby akcji ratunkowych i szkoleń. Strażacy – ochotnicy – to chluba naszej gminy.

Wszystkie dotacje zostały rozliczone w terminie określonym ustawą o finansach publicznych. W ramach współpracy i w celu realizacji zadań zleconych, Gmina również użyczała grunty i lokale organizacjom pozarządowym.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce realizując zadanie publiczne prowadziło działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz rozwoju i wspierania aktywności społecznej oraz integracji mieszkańców. Realizowany przez Stowarzyszenie Program Umacniania Rodziny ma na celu pomoc dziecku i rodzinie poprzez zapobieganie odseparowaniu dzieci od ich rodzin i bliskiego środowiska (zapobieganie umieszczaniu dzieci w opiece zastępczej) – tj. świadczenie kompleksowego wsparcia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W naszej Gminie taką pomoc uzyskało 20 rodzin z Nasutowa, Kamasowa, Łęczna oraz Zagórza.

Wśród rodzin objętych działaniami Programu znalazły się takie, które mają niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, trudności z przyswajaniem wiedzy dot. stosowania różnych metod wychowawczych, nadużywają alkoholu, osoby bezrobotne, osoby z chorobami psychicznymi, rodzice z poważnymi schorzeniami zdrowotnymi np. guz mózgu. Niektóre z nich są beneficjentami Ośrodka Pomocy Społecznej.

W roku 2020 program realizowany był dwa razy w tygodniu, w poniedziałki oraz wtorki, w budynku świetlicy w Nasutowie. Lokal został nieodpłatnie użyczony przez Gminę Białogard. W ramach integracji i budowania relacji w lokalnej społeczności, zorganizowany został wyjazd rodzinny do Parku Dinozaurów Łeba Park oraz zaaranżowane indywidualne spotkania świąteczne dla rodzin.

Ze względu na utrudnienia związane z panującym wirusem SARS –CoV-2 spotkania z rodzinami były utrudnione. Utrzymany został jednak kontakt telefoniczny, za pośrednictwem którego chętni rodzice konsultowali się z pracownikami Stowarzyszenia.

W roku 2020, rodzicom oferowane były przede wszystkim porady, konsultacje, spotkania pracownika socjalnego świadczone w domu z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz

konsultacje telefoniczne. Zapewniona również była pomoc psychologiczna. Podczas nauki zdalnej, praca z dziećmi została dostosowana do realiów związanych z pandemią.

Zarówno dorośli jak i dzieci dostrzegli ważności działania świetlicy w tej lokalizacji. W okresie od stycznia 07.01.2020 do 13.03.2020 roku oraz od 15.06 do 23.10.2020 roku odbywały się zajęcia prowadzone w świetlicy wiejskiej. Z uwagi na pandemię, zajęcia te odbywały się ze szczególnym zachowaniem zalecanych obostrzeń sanitarnych. Podopieczni mogli w twórczy sposób spędzić wolny czas m.in. uczestnicząc w zajęciach: sportowych, wokalnych, językowych, plastyczno-technicznych, majsterkowania, ekowypiekach oraz warsztatach psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych. Ważnym aspektem była również pomoc w nauce i odrabianiu lekcji, prowadzenie indywidualnych zajęć wyrównawczych oraz udział w zajęciach z języka angielskiego. Dzieci poniżej 7 roku życia przebywały w świetlicy pod opieką osoby dorosłej (rodzica/opiekuna). Podopieczni mieli także zapewniony ciepły posiłek podczas zajęć w świetlicy (zostało wydanych 1213 posiłków). Ważną rolę wychowawców było integrowanie dzieci z różnych miejscowości naszej gminy, organizując wspólne wycieczki. Dzieci przejawiały duże zainteresowanie proponowanymi aktywnościami, chętnie w nich uczestniczyły przestrzegając norm i zasad oraz reżimu sanitarnego.

Stowarzyszenie w ramach Programu Umacniania Rodziny realizowało w roku 2020 dwa ważne projekty stanowiące uzupełnienie oferty dla rodzin:

- ✓ „SOS Przyrodzie”, którego celem, było zwrócenie uwagi na problemy ekologiczne a przede wszystkim aktywizacja podopiecznych do szukania rozwiązań w celu poprawy lokalnego środowiska naturalnego. W tym roku konkurs odbył się pod hasłem „Dorosłych uczą dzieci jak sortować śmieci”. Zadaniem dzieci wraz z pomocą opiekuna było zaprojektowanie naklejek na kosze z odpadami. Jak co roku zainteresowanie konkursem było ogromne, dzieci zaangażowały się w realizację i mimo, iż główna nagroda nie została zdobyta to nikt się nie poddał i zbiera siły na przyszły rok. Prace konkursowe oceniane były przez komisję pod kątem zaawansowania technicznego, innowacyjności, oryginalności, jakości wykonania, podziału i organizacji prac w zespole.
- ✓ Make a change „Follow your dreams” – celem było rozwijanie u młodzieży kompetencji kluczowych takich jak: umiejętność podejmowania inicjatywy, zdolności organizacyjne, praca w grupie, organizacja projektu, ale również empatia i świadomość, które to przydadzą się w dorosłym życiu młodzieży. Przez półtora semestru udziału w programie uczestnicy budowali swoje CV, poprzez swoje aktywności w szkole oraz poza nią. Młodzież chętnie zaangażowała się w prace wolontariatu na rzecz schroniska dla zwierząt co również wzbogaciło je w nową wiedzę, wzbudziło chęć pomagania innym oraz rozbudowało CV o nowe doświadczenia. Troje uczestników zostało wyróżnionych nagrodą, którą był spływ kajakowy. Z uwagi na pandemię wyjazd nie odbył się.

Systematycznie pracowano z rodzinami wychowanków. Łącznie odbyły się 932 konsultacje - wizyty domowe i kontakt telefoniczny. Praca z rodziną opierała się na dobrowolności i wzajemnym zaufaniu. Poprzez wsparcie i modelowanie postaw starano się przede wszystkim podnosić umiejętności wychowawcze, a także pomagać w innych trudnościach, wynikających z planu rozwoju rodziny. Systematycznie współpracowano z innymi instytucjami, które działają w środowisku lokalnym na rzecz dziecka i rodziny.

Odbyły się 34 konsultacje z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie oraz 36 konsultacji w innych instytucjach tj. szkołach, poradniach, sądach, zakładach opieki zdrowotnej.

Koła gospodyń wiejskich to prężnie działające organizacje, podejmujące się wielu lokalnych inicjatyw społecznych i wzmacniające kapitał ludzki na obszarach wiejskich.

W naszej gminie funkcjonują cztery koła (dane z Bazy Internetowej Krajowego Rejestru KGW)

- 1) KGW „Pomorzanki” w Podwilczu – 13 członków
- 2) Koło Gospodyń Wiejskich nad Parsętą w Rościnie – 33 członków,
- 3) KGW Byszyno „Byszynianki” – 16 członków,
- 4) KGW w Łęcznie – 16 członków

Podejmowane przez KGW inicjatywy są nauką dobrej organizacji i okazją do rozszerzenia własnych zainteresowań i pasji oraz zdobycia nowych umiejętności. Są sposobem na integrację lokalnej społeczności. Wymiana pomysłów w obrębie Koła daje motywację do osobistego rozwoju jego członków.

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1. Wysokość budżetu

Przygotowanie i uchwalanie budżetu jest zadaniem odpowiedzialnym i bardzo ważnym tak z punktu widzenia wykonawców jak i beneficjentów czyli społeczności lokalnej. Realizacja budżetu powoduje obciążenie finansowe mieszkańców oraz wpływa bezpośrednio i pośrednio na poziom ich życia, na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy, a także poprzez rozwój infrastruktury przyczynia się do ułatwienia życia codziennego.

Ograniczone wydatki inwestycyjne przy jednoczesnym, wyraźnym wzroście wydatków bieżących - nie jest to jedynie efekt pandemii ale suma elementów pogarszających sytuację jest w ostatnich latach – z jednej strony poprzez zmniejszenie efektywności źródeł dochodów, a z drugiej – wymuszanie zwiększania wydatków bieżących. Co prawda dochody Gminy ogółem rosną ale dynamika wzrostu jest niższa niż rosnące wydatki.

Dlatego też przy opracowywaniu projektu budżetu na 2020 r. brano było pod uwagę aktualnie obowiązujące regulacje prawne, potrzeby wyrażane przez mieszkańców, radnych, komisje rady i jednostki pomocnicze – sołectwa oraz jednostki organizacyjne Gminy.

Ważne było i jest prawidłowe rozpoznawanie rzeczywistych potrzeb i interesów mieszkańców, a także najpilniejszych problemów, które w danym okresie tj. 2020 roku Gmina musiała rozwiązać. Dokonując tej oceny, jako organ wykonawczy odpowiedzialny za realizację budżetu, pod uwagę brałem zadania nałożone przez administrację rządową oraz zadania zlecone ustawami.

Najważniejszym było jednak dokonanie realnej oceny możliwości dochodowych Gminy na tle sytuacji ekonomiczno-finansowej mieszkańców, podmiotów gospodarczych oraz zmian jakie wprowadził rząd RP. Rok 2020 był rokiem wyjątkowym nie tylko ze względu na pandemię. Wiele zmian jakie wprowadził rząd bezpośrednio wpłynęło zarówno na działalność jednostek samorządu terytorialnego, a więc i naszej gminy, jak i funkcjonowanie mieszkańców.

- * Podwyższenie kwoty wynagrodzenia minimalnego,
- * Niższe udziały w podatku PIT w związku ze zwolnieniem osób do 26 roku życia, obniżenie stawki podatkowej w pierwszym przedziale z 18 do 17 proc., podwyższenie ponad dwukrotnie pracowniczych ryczałtów kosztów uzyskania przychodu
- * Kwota subwencji oświatowej niepokrywająca skutków podwyżek w oświacie
- * Wzrost cen prądu i usług

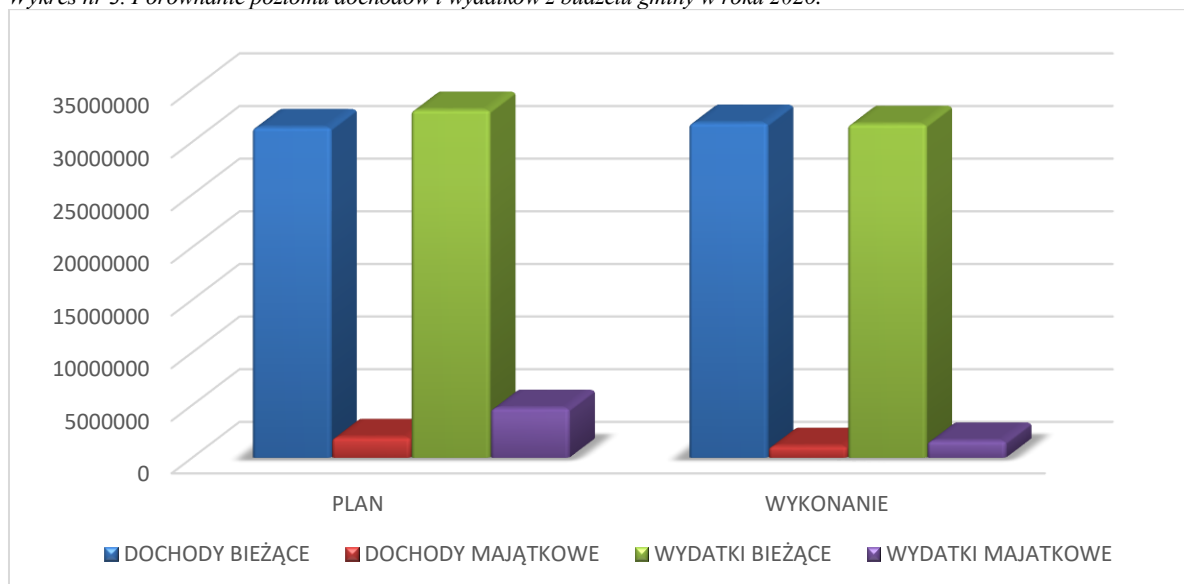
wszystko to miało istotny wpływ na budżet Gminy i wymagało wykazania merytorycznej wiedzy i umiejętności dla zachowania reguł dotyczących zadłużenia i wyniku operacyjnego. Budżet gminy jest rocznym planem dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów jednostki. Rada Gminy uchwaliła budżet na rok 2020 uchwałą Nr XVIII/121/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. Poniżej wykonanie dochodów i wydatków w roku 2020.

Tab. Nr 9. Wykonanie dochodów i wydatków

Wykonanie dochodów i wydatków gminy Białogard - rok	Planu dochodów	Wykonanie dochodów	Plan wydatków	Wykonanie wydatków
2020	37 373 532,77	35 312 033,24	42 313 513,09	36 823 209,13

Źródło: Sprawozdanie finansowe za 2020 r.

Wykres nr 3. Porównanie poziomu dochodów i wydatków z budżetu gminy w roku 2020.

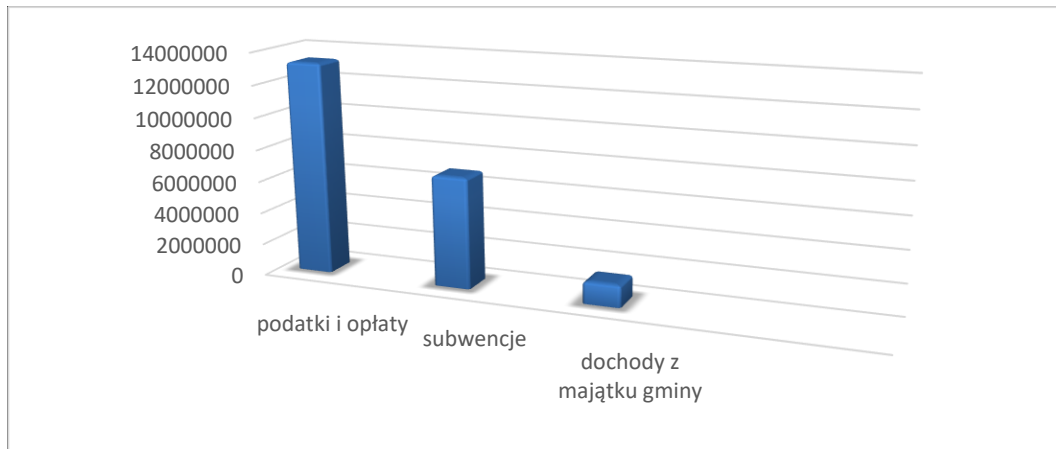
Źródło: Na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2020 r.

Na dochody własne Gminy składają się dochody z następujących grup:

- 1) podatki i opłaty,
- 2) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa,

3) dochody majątkowe gminy,

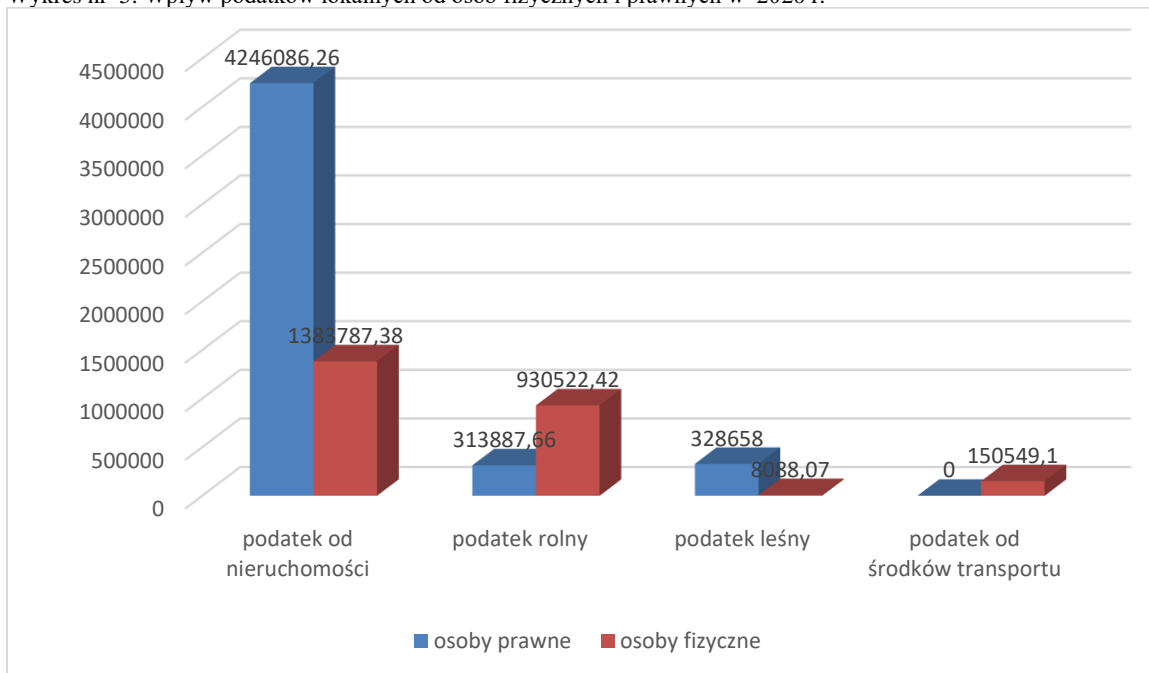
Wykres nr 4. . Udziały poszczególnych składników w dochodach gminy (w złotych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2020 r.

Podatki lokalne należą do głównych źródeł dochodów własnych gminy, dlatego odgrywają ważną rolę w budżecie Jednostki Samorządu Terytorialnego. Wielkość wpływów z tytułu podatków samorządowych do budżetu jest zależna od charakteru i położenia gminy oraz określenia stawki podatku przez Radę Gminy.

Wykres nr 5. Wpływ podatków lokalnych od osób fizycznych i prawnych w 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2020 r.

W przypadku naszej Gminy podatki i opłaty stanowią najistotniejsze źródło dochodów, przy czym najwyższe wpływy są z podatków od nieruchomości opłacanych przez osoby prawne, które posiadają na terenie gminy budynki i budowle.

Kolejną znaczącą grupą dochodów są **subwencje**, z których ponad 69,25% stanowi subwencja oświatowa. Stanowi ona również główną pozycję wydatkową w naszym budżecie.

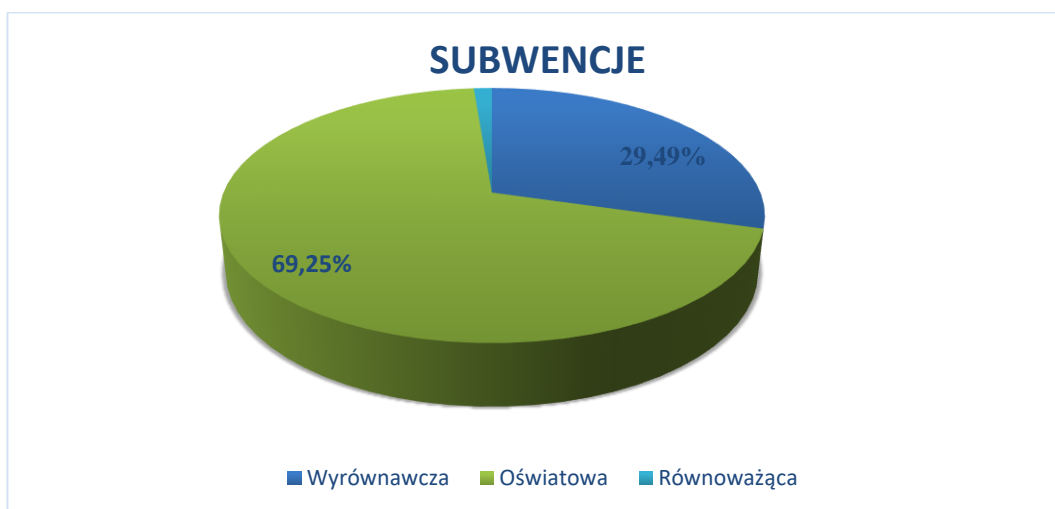
W zakresie wydatków bieżących istotną ich część powinna pokrywać część oświatowa subwencji ogólnej. Znaczący nawet wzrost tej ostatniej – o ile nie nadejść za wzrostem wydatków bieżących – przekłada się na pogorszenie sytuacji finansowej. Nieoszacowanie przez Rząd skutków zmian strukturalnych w oświacie i podwyżki pensji nauczycielskich niemające odzwierciedlenia we właściwym wzroście części oświatowej subwencji ogólnej doprowadziły do sytuacji, w której w 2020 r. zmuszeni byliśmy do znalezienia dodatkowych środków finansowych na pokrycie wydatków oświatowych.

Tabela Nr 10. Poziom subwencji w 2020 r. – dochody wykonane

RODZAJ SUBWENCJI	ROK 2020
Subwencja wyrównawcza	2 048 315,00 zł
Subwencja oświatowa	4 809 792,00 zł
Subwencja równoważąca	87 929,00 zł
Razem – subwencje ogólne z budżetu państwa	6 946 036,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2020 r.

Wykres nr 6. Subwencje.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2020 r.

2.2. Poziom zadłużenia Gminy

Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek w tym pożyczka z budżetu państwa na dzień 31.12.2020 r. wynosi 18 863 499,57 zł.

Zobowiązania wymagalne wg stanu na dzień 31.12.2020 r. wynoszą 0,00 zł.

Zobowiązania niewymagalne wg stanu na dzień 31.12.2020 r. (wykazane w sprawozdaniu Rb-28 S) wynoszą 1 593 765,02 zł.

2.3. Zaległości podatkowe podatników (należności Gminy)

Zaległości podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i środków transportu posiadają następujący podatnicy:

1) osoby fizyczne:

- 872 podatników na kwotę 1.113.419,85 zł (w tym 209 podatników z kwotą zaległości od 0,09 zł do 11,60 zł)
- 11 podatników na kwotę - 25 357,00 zł (podatek od środków transportu)

2) osoby prawne:

- 43 podatników na kwotę 488.384,24 zł.

W celu odzyskania należnych podatków prowadzone jest postępowanie windykacyjne. W roku 2020 do osób fizycznych wysłano 1066 upomnień i wystawiono 298 tytułów wykonawczych, zaś do osób prawnych 32 upomnienia i 4 administracyjne tytuły wykonawcze, które przesłano do Naczelnika Urzędu Skarbowego.

W stosunku do roku 2019 nieznacznie zwiększyła się kwota zaległości wobec Gminy zarówno od osób fizycznych jak i od osób prawnych.

3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI

3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2020

Tab,Nr 11. Wykaz zadań inwestycyjnych

Zadania inwestycyjne 2020 r.					
LP	Nazwa zadania	Data realizacji	Koszty poniesione i do poniesienia w PLN	Uzyskane dofinansowanie	Uwagi
1.	„Budowa drogi dla rowerów na terenie Gminy Białogard”	2020-2022	4.165.000,00	3.310.000,00	Inwestycja w trakcie realizacji w ramach Regionalny Pogram Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020
2.	Przebudowa drogi gminnej nr 340011Z i zjazdu z drogi powiatowej nr 1172Z na działkach nr 223,226/3, 242 i 622 obręb Buczek zadanie pt: ”Modernizacja drogi gminnej poprzez jej przebudowę w miejscowości Buczek na działkach nr 223, 226/3, 242 i 622 obręb Buczek	Rozpoczęcie w 2019 rok - zakończenie inwestycji – 16 czerwca 2020	1.155.985,53	559 000,00	Inwestycja zrealizowana w ramach Funduszu Dróg Samorządowych
3.	„Modernizacja świetlic wiejskich przez ich przebudowę celem poprawy dostępności do infrastruktury i usług kultury w miejscowościach Żelimucha i	Zakończenie- 15 października 2020 rok	891408,80	584 307,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

	Buczek w gminie Białogard				
4.	„Przebudowa drogi gminnej, zjazdu z drogi powiatowej nr 1169Z oraz istniejącego przepustu, na działkach nr 86/2, 86/5, 209, 273 obręb Żelimucha	Zakończenie 19 listopada 2020 r.	938.440,72	593.000,00	Inwestycja zrealizowana w ramach Funduszu Dróg Samorządowych
5.	„Bezpieczna strefa rekreacji w Sińcach”. – Sołectwo Rychówko	Zakończenie 15 października 2020 r.	10.027,00	10.000,00	Granty Sołeckie 2020
6.	Razem damy radę, modernizacja budynku w Rzyszczewie”.- Sołectwo Rzyszczewo	Zakończenie 6 listopada 2020 r.	10.000,00	10.000,00	Granty Sołeckie 2020
7.	„Bądźmy razem wiata plenerowa – Sołectwo Góry	Zakończenie - 6 listopada 2020 r.	10.000,00	10.000,00	Granty Sołeckie 2020
8.	„Zdalna Szkoła w Gminie Białogard”	Zakończenie-10 października 2020 r.	59.974,80	59.974,80	Fundusz Europejskie Polska Cyfrowa „Oś I Powszechny dostęp do szybkiego internetu Działanie 1.1 Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach ZDALNA SZKOŁA
9.	Zdalna Szkoła +	Zakończenie - 29 września 2020r.	55921,95	55.000,00	Fundusz Europejskie Polska Cyfrowa Oś I Powszechny dostęp do szybkiego internetu Działanie 1.1 Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do

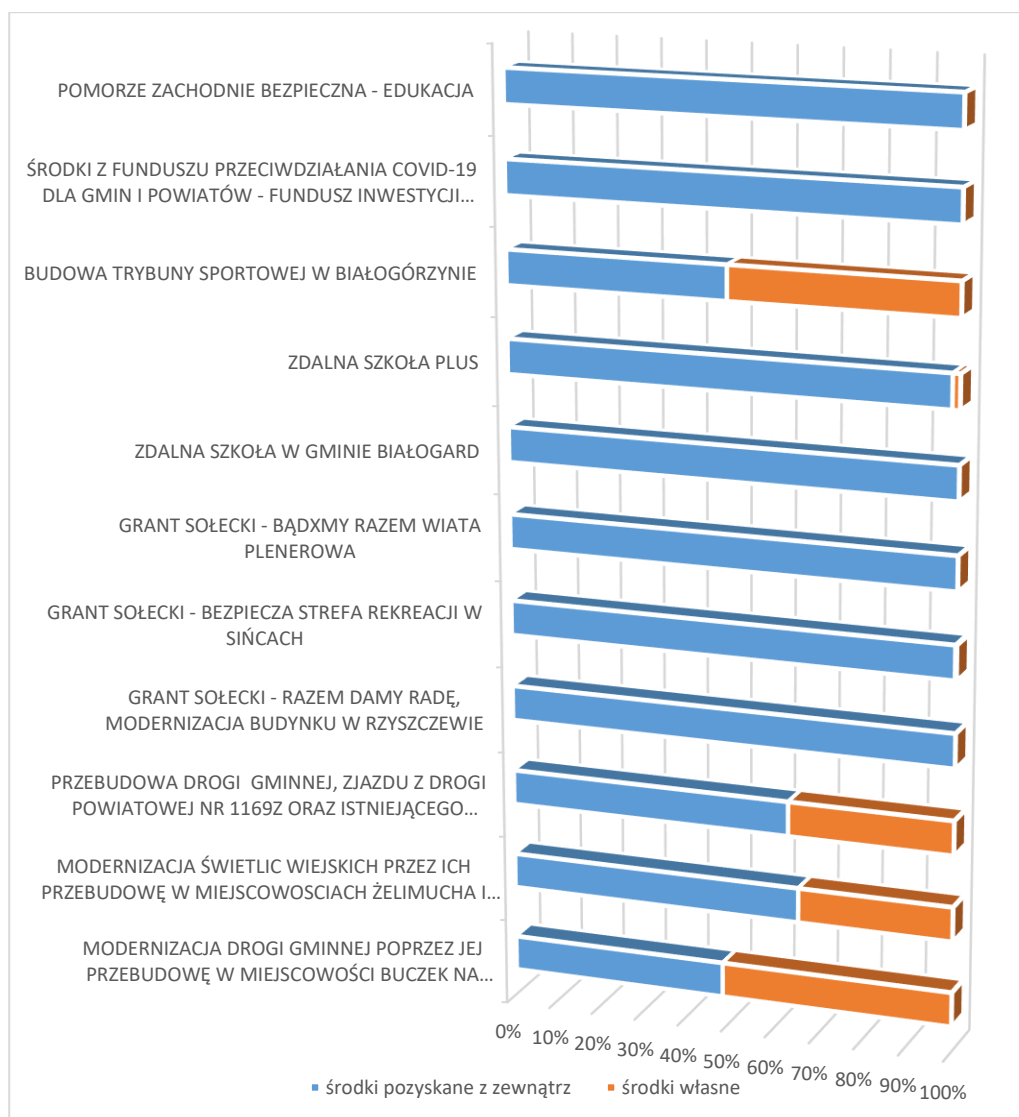
					szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach ZDALNA SZKOŁA +
10.	„Budowa trybuny sportowej w Białogórzynie”	2020 rok	40.459,50	20.000,00	Pomoc finansowa dla jednostek samorządu terytorialnego z obszaru województwa zachodniopomorskiego z przeznaczeniem na poprawę i modernizację infrastruktury sportowej w 2020 r.
11.	WNIOSEK O UDZIELENIE GRANTU w ramach projektu pn. POMORZE ZACHODNIE – BEZPIECZNA EDUKACJA współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działania 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem COVID-19 Regionalnego Programu Operacyjnego	2020 rok	59.991,09	63.500,00	współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działania 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem COVID-19 Regionalnego Programu Operacyjnego

	Województwa Zachodniopomorskiego 2014 - 2020				
12.	„Przebudowa klasy szkolnej na pomieszczenie biblioteczne wraz z przystosowaniem pomieszczeń dla osób niepełnosprawnych”	2020 rok	36.450,45	0,00	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne

Wykres nr 7. Porównanie poziomu środków zewnętrznych i środków własnych w realizowanych inwestycjach.

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2020 Gmina Białogard przystąpiła do realizacji inwestycji z dotacji na budowę drogi rowerowej pn. „Budowa drogi dla rowerów na terenie Gminy Białogard” w ramach

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, działanie 2.3 pn. „Zrównoważona multimodalna mobilność miejska i działania adaptacyjne łagodzące zmiany klimatu w ramach Strategii ZIT dla Koszalińsko – KołobrzESCO – Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego (KKBOF).” W dniu 02 września 2020 roku Wójt Gminy Białogard Jacek Smoliński podpisał umowę z Wykonawcą tego zadania Przedsiębiorstwem Robót Inżynieryjnych „PRIN” reprezentowanym przez Jacka Zadka. Inwestycja przeszła do fazy projektowania.

Rok 2020 to rok pandemii i obowiązujących obostrzeń, ale także dodatkowe środki finansowe dla gmin na walkę z zagrożeniem:

1. W ślad za tym Gmina Białogard aplikowała i otrzymała wsparcie finansowe na dwa zadania: „Zdalna Szkoła” i „Zdalna Szkoła +”. Oba projekty współfinansowane były z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1. 1: „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego. W ramach ww zadań zakupiono 44 laptopy, które przekazano do szkół podstawowych z terenu gminy Białogard, a które posłużyły uczniom w nauce online.

Fot. nr 4. Zakupione laptopy

Źródło własne

2. Gmina pozyskała środki grantowe w ramach dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego na projekt pn. POMORZE ZACHODNIE – BEZPIECZNA EDUKACJA, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działania 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem COVID-19 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020.

W ramach tych środków sprzęt i środki ochrony osobistej trafiły do szkół w Stanominie, Pomianowie i Rogowie. W dużej mierze był to sprzęt tj. maszyny czyszczące, stacje do

dezynfekcji, walizka do dezynfekcji dokumentacji, których bez wsparcia z UE, Gmina nie mogłaby zakupić. Dofinansowanie w ramach grantu wyniosło 100%.

3. Gmina Białogard pozyskała również środki finansowe w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 833.482,00 zł. Środki te mogą zostać przeznaczone na wydatki majątkowe.

W roku 2020 udało się również przy współpracy Sołtysów pozyskać aż trzy granty w ramach konkursu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Granty Sołeckie 2020” Łączna wartość grantów to 30.000,00 zł, które trafiły do Sołectwa:

Rychówko – projekt pn. *„Bezpieczna strefa rekreacji w Sińcach”*.

Rzyszczewo – projekt pn.: *„Razem damy radę, modernizacja budynku w Rzyszczewie”*.

Góry – projekt pn.: *„Bądźmy razem – wiata plenerowa z wyposażeniem”*.

Warto podkreślić, że w roku 2019 były to tylko 2 granty.

W 2020 roku złożono również wniosek na konkurs „**Maluch+**” w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 moduł 1a. Wniosek dotyczył zadania *„Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania parteru byłej Szkoły Podstawowej w Kościernicy im. ppor. Ryszarda Kuleszy na żłobek wraz z niezbędnymi urządzeniami budowlanymi”*. Projekt zakłada przebudowę budynku po byłej Szkole Podstawowej w Kościernicy na Żłobek umieszczony na parterze, a w przyszłości na utworzenie na I piętrze budynku - przedszkola. Całkowita kwota dofinansowania wynosi: 1.841.838,61zł. Udział własny zadeklarowany w projekcie to 460.459,65 zł. Zakończenie inwestycji planowane jest na grudzień 2021 roku. Do nowego żłobka docelowo uczęszczać będzie 54 dzieci. W grudniu 2020 roku otrzymaliśmy informację, że wniosek nasz zakwalifikował się do dofinansowania i rozpoczęto procedurę podpisania umowy.

Zaznaczyć należy, że gmina aplikowała również o środki w ramach I i II rozdania Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – łącznie 6 wniosków.

10 sierpnia 2020 roku złożony został wniosek aplikacyjny na zadanie *„Modernizacja drogi gminnej poprzez jej przebudowę na działce nr 153/3 obręb Lulewiczki”*. Łączna wartość wniosku to 1 844 194,05 zł. Aktualnie posiadamy już informację, że wniosek otrzymał 70% dofinansowanie.

W 2020 roku Gmina Białogard kontynuowała współpracę:

- 1) ze Związkiem Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w sprawie realizacji zadania: *„Rozwój infrastruktury kajakowej na terenie Dorzecza Parsęty”*,

- 2) z Zachodniopomorskim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Koszalinie w sprawie realizacji zadania: „Trasa Stary Kolejowy Szlak -droga rowerowa nr 15 – na długości ok. 10,5 km”,
- 3) z Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkim Obszarem Funkcjonalnym w sprawie aktualnie realizowanych inwestycji, ale także nad zawarciem porozumienia o współpracy na lata 2021-2030,
- 4) z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w sprawie programu „Czyste Powietrze”.

3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy

Wydatki ogółem 36 823 209,13 zł

Wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne oraz wydatki na zakupy inwestycyjne:

3 618 126,74 zł.

W roku 2020 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł 9,82% i jest ponad dwukrotnie wyższy niż w roku 2019 i niemal czterokrotnie wyższy niż w roku 2018.

4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W TRAKCIE KADENCJI W SOŁECTWACH

4.1. Remonty dróg gminnych

Zadania remontowe na drogach gminnych wykonane w 2020 roku:

Tab. Nr 12. Wykaz wykonanych robót na drogach gminnych w 2020 r.

Remonty dróg gminnych		Koszt w zł	km
1.	Droga gminna w Nawinie kol.	5.000,00	0,600
2.	Droga gminna w Lulewiczkach (stadnina koni)	10.000,00	1,000
3.	Droga gminna w Nawinie	10 000,00	0.200
4	Droga gminna publiczna nr 340008 Pustkowo-Strzelec	40 000,00	1,200
5	Droga gminna w Kościernicy	5 000,00	0,400
6	Droga gminna w Trzebielach	5.000,00	0,300
7	Droga gminna w Byszynie (Przystań)	2.000,00	0,100
8	Droga gminna w Kamasowie	3.000,00	0,100
9	Droga gminna w Wygodzie (droga pożarowa nr 12)	30.000,00	2,300
Razem		110.000,00	6,20 km
Profilowanie, wzmocnienie i wyrównanie dróg		zł	km
1.	Droga gminna w Żelimusze (przystanek)	4 000,00	0,4
2.	Droga gminna w Kościernicy kol.	2 000,00	1,2

3.	Droga gminna w Lulewiczkach	1 000,00	0,4
4.	Droga gminna w Buczku	3 000,00	1,8
5.	Droga gminna w Redlinie	1 500,00	0,5
6.	Droga gminna w Roślinie	1 000,00	0,4
7.	Droga gminna w Dargikowie	2 500,00	1,7
8.	Droga gminna w Lulewiczkach	2 000,00	1,0
9.	Droga gminna w Moczyłkach kol. (x 2)	5 000,00	2,0
10.	Droga gminna w Kościernicy	1 500,00	0,5
Razem		23 500,00	9,9
Inne roboty i zadania			
1.	Usługa kruszenia gruzu	10 350,45	950 ton
2.	Zimowe utrzymanie dróg, przeglądy, naprawy, koszenie przy drogach, wiaty przystankowe przy drogach, zakup podsypki na drogi, gruzu, kruszywa, piasku, paliwa, oleju, itd.	468 941,43	0,6 km
3.	Zakup znaków drogowych	523,98	20 szt.
Razem		479 815,86	
Przepusty			
1.	Dargikowo	5 000,00	1 szt.
		5 000,00	

Źródło: Opracowanie własne

4.2. Zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

W roku 2020 do Organu wpłynęły 63 wnioski o zgodę na zajęcie pasa drogowego. Dotyczyły one zarówno prac związanych z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną jak i telekomunikacyjną, energetyczną oraz gazociagową.

Poniżej zestawienie wydanych zezwoleń w formie decyzji, co wynika z ustawy o drogach publicznych oraz w formie umowy, w przypadku dróg gminnych nie posiadających statusu drogi publicznej.

Tab. nr 13. Zezwolenia na zajęcie pasa drogowego

ILOŚĆ WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA ZAJĘCIE PASA DROGOWEGO W 2020			
DROGI PUBLICZNE - DECYZJE	ILOŚĆ WYDANYCH ZEZWOLEŃ/DECYZJI	KWOTY Z TYTUŁU NALEŻNEJ OPŁATY – WPŁYW DO BUDŻETU	OPŁATA ROCZNA W KOLEJNYCH LATACH
ZAJĘCIE PASA DROGOWEGO	8	1 315,80 zł	0,00 zł
UMIESZCZENIE URZĄDZEŃ W PASIE DROGOWYM	10	2 734,78 zł	22 841,40 zł
ŁĄCZNIE	18	4 050,58 zł	22 841,40 zł

DROGI WEWNĘTRZNE - UMOWY	ILOŚĆ	KWOTA JAKA WPŁYNEŁA DO BYDŻETU GMINY	OPLATA ROCZNA W KOLEJNYCH LATACH
ZAJĘCIE PASA DROGOWEGO	22	37 035,83 zł	0,00 zł
UMIESZCZENIE URZADZEŃ W PASIE DROGOWYM	23	21 752,59 zł	70 231,04 zł
ŁĄCZNIE	45	58 788,39 zł	70 231,04 zł

Źródło: Opracowanie własne

Należy podkreślić, że wyszczególnione w tabeli nr 12 kwoty stanowią tylko część wydatków faktycznie poniesionych na realizację zadań własnych związanych z utrzymaniem dróg publicznych i gminnych. Rok 2020 zamknął się łączną kwotą wydatków na ten cel w wysokości 3 015 931,77 zł, w tym 2 158 386,35 zł to wydatki inwestycyjne.

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

5.1. Infrastruktura techniczna

Sieć drogową na terenie gminy Białogard tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które ze względu na funkcję jaką pełnią, dzieli się na następujące kategorie: wojewódzkie, powiatowe i gminne. Zarządcami dróg, którzy w swoim zakresie zadań mają planowanie budowy, modernizację, utrzymanie i ochronę dróg, są następujące jednostki:

- dróg wojewódzkich – Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie,
- dróg powiatowych – Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie,
- dróg gminnych – Gmina Białogard.

Najważniejsze znaczenie dla układu komunikacyjnego gminy mają drogi, które zapewniają połączenie gminy z innymi ośrodkami powiatu białogardzkiego, województwa zachodniopomorskiego i z gminami jak i województwami ościennymi.

Gmina posiada dość dobrze rozwiniętą sieć publicznych dróg twardych. Stan większości tych dróg kwalifikuje je do przebudowy bądź modernizacji polegającej na wymianie nawierzchni, nadaniu odpowiednich profili, itp.

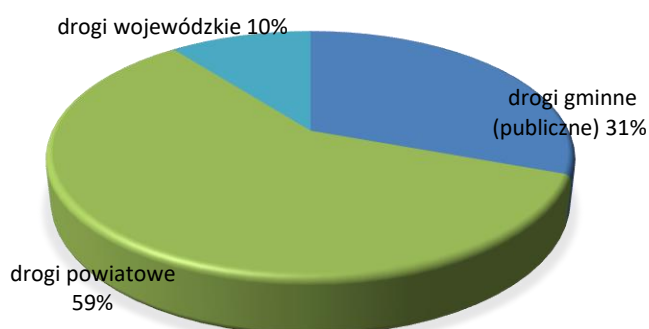
Szkielet dróg gminy Białogard opiera się na 2-ch drogach wojewódzkich o łącznej długości 26,15 km, 23 drogach powiatowych, o łącznej długości ok. 146,66 km, służących zapewnieniu dostępu do dróg wojewódzkich oraz najważniejszych ośrodków i 27 publicznych drogach gminnych o łącznej długości 76,3 km, z czego 4,747 km posiada nawierzchnię asfaltową. Wśród dróg gminnych blisko 6,43 km posiada nawierzchnię tłuczniową, 5,0 km nawierzchnię betonową, 0,400 km kostkę, 2,685 km nawierzchnię brukową, a 57,30 km gruntową.

Tab. Nr 14. Szkielet układu drogowego gminy Białogard na koniec 2020 r.

Lp.	Rodzaj drogi	Długość ogółem (w km)		
		2018	2019	2020
1.	drogi krajowe	3	0	0
2.	drogi wojewódzkie	24	27	26,15
3.	drogi powiatowe	147,013	147,013	146,66
4.	drogi gminne	70,6	70,6	76,3

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

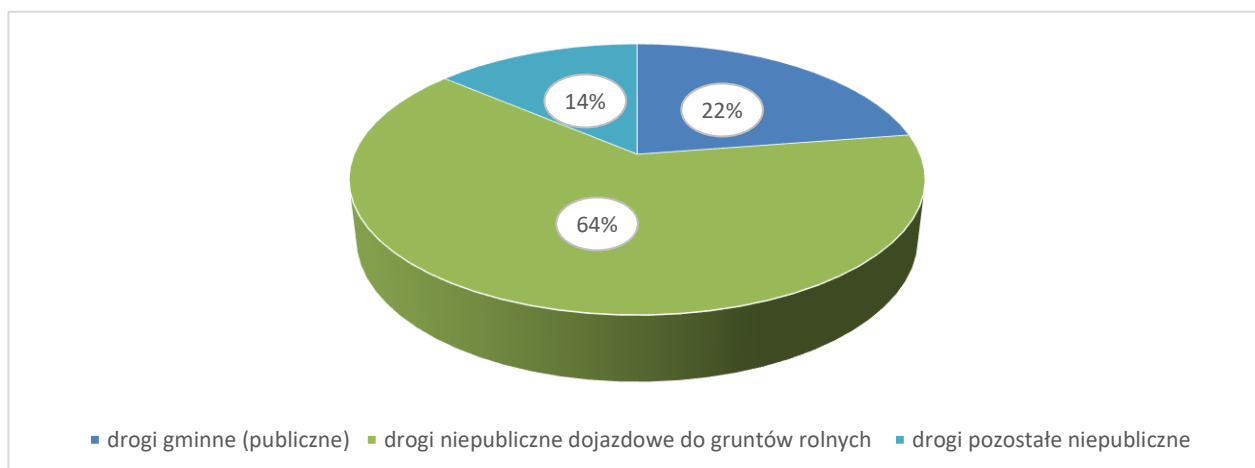
Wykres nr 8. Struktura dróg w gminie Białogard z uwzględnieniem dróg publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Łączna długość dróg publicznych zaliczonych do kategorii gminnych wynosi 76,3 km, natomiast wszystkich dróg (włącznie z drogami dojazdowymi do pól) 215 km, z czego 25 km to drogi utwardzone. Długość dróg dojazdowych do gruntów rolnych wynosi 97,955 km, dróg pozostałych 46,558 km. Drogi gminne to w przeważającej części drogi nieutwardzone.

Wyk. nr 9. Długość dróg gminnych na terenie Gminy Białogard w km

Źródło: Na podstawie danych Urzędu Gminy

Stan tych dróg obecnie nie zagraża bezpośrednio bezpieczeństwu ruchu, natomiast znacząco wpływa na komfort poruszania się nimi. Stan techniczny w wielu miejscach wymaga gruntownych remontów, a co za tym idzie poniesienia przez Gminę wysokich nakładów inwestycyjnych. Dużym utrudnieniem w komunikacji jest stan dróg powiatowych, które również wymagają wysokich nakładów. Niezadowalający stan części infrastruktury drogowej na naszym obszarze generuje działania z zakresu ich przebudowy i modernizacji, a także budowy chodników w celu zapewnienia bezpieczeństwa jej użytkowania. Rozbudowana wysokiej jakości infrastruktura techniczna i komunikacyjna jest gwarantem rozwoju przedsiębiorczości oraz zainteresowania potencjalnych inwestorów zewnętrznych, a tym samym warunkiem rozwoju gospodarczego Gminy.

W roku 2020, jak zostało wykazane w pkt 4.1 Raportu, przeprowadzono remonty kapitałowe 6,2 km dróg gminnych, na łączną kwotę 110 000,00 zł oraz remonty bieżące (wzmacnianie, profilowanie, wyrównywanie) ok. 9,9 km.

Przez teren gminy przebiegają dwa ważne szlaki kolejowe, linia nr 404 na trasie Kołobrzeg-Białogard-Poznań i nr 202 na trasie Gdańsk – Szczecin. Linie te mają istotne znaczenie dla obsługi komunikacyjnej gminy, co również zostało wykazane w strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Na terenie gminy przy drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych zlokalizowane są przystanki autobusowe z zadaszeniami (wiaty). Administrowaniem tych przystanków zajmuje się Urząd Gminy Białogard. Przy drogach wojewódzkich zlokalizowanych jest 14 przystanków, przy powiatowych 49, a przy gminnych 10. Łącznie na terenie gminy znajdują się 73 przystanki z wiatami.

W roku 2020 w miejscowości Łęczno (kolonia) oraz Pękanino (vis a vis cmentarza komunalnego) zamontowane zostały dwie nowe wiaty przystankowe.

Sieć elektryczna zasila wszystkie posesje w energię elektryczną. Na istniejących słupach znajduje się 71 opraw oświetleniowych stanowiących własność Gminy oraz 645 opraw stanowiących mienie Energa Oświetlenie Sp. z o.o. W roku 2020 ilość punktów świetlnych

zwiększyła się o 8 sztuk – 3 szt. w Żelimusze, 2 szt. w Buczku, i po 1 szt. w Byszynie, Rzyszczewie i Żytkowie.

Poziom zwodociągowania gminy na koniec 2020 r. wynosił ok. 95%, zaś skanalizowania ok. 75%. Na terenie naszej gminy występują dwie miejscowości niezwodociągowane: Wronie Gniazdo i Tarpnowo. Mieszkańcy tych miejscowości mają własne ujęcia wody.

Stacje zasilające w wodę mieszkańców gminy Białogard to:

- SUW Stanomino zasila: Stanomino, Laski, Sińce, Rychówko, Kol. Rychówko, Rychowo, Podwilcze, Zagórze, Nasutowo,
- SUW Dargikowo: Dargikowo, Klępino Białogardzkie, Żytkowo, Pomianowo, Żeleźno, Buczek, Pomianowo RSP,
- SUW Kościernica: Kościernica, Pustkowo, Pustkówko, Strzelec, Leśniki, Nosówko, Stajkowo, Białogórzyno, Białogórzyno, Pękaninko, Pękanino,
- SUW Rarwino: Rarwino;
- SUW Rościno: Rościno;
- ze stacji uzdatniania wody w Redlinie (Gmina Białogard) dostarczana jest woda do następujących miejscowości gminy Białogard: Redlino, Lulewice, Lulewiczki, Żelimucha.

Niżej wymienione miejscowości zasilane są w wodę z innych gmin:

- ze stacji uzdatniania wody w Dębczynie (Miasto Białogard) zasilane są następujące miejscowości gminy Białogard: Moczyłki, Dębczyno, Rogowo, Byszyno, Przegonia, Łęczno, Gruszewo, Kamosowo, Nawino, Rzyszczewo, Czarnowęsy, Żabiniec, Wygoda, Trzebiele,
- ze stacji uzdatniania w Rzęcinie (Gmina Rąbino) dostarczana jest woda dla miejscowości Góry,
- ze SUW-u Zaspy Wielkie (Gmina Tychowo) dostarczana jest woda do miejscowości Zaspy Małe.

Zasoby wodne pokrywają pełne zapotrzebowanie użytkowników – wydajność ujęć wody jest wystarczająca dla zapewnienia zaopatrzenia w wodę dla potrzeb mieszkańców (na potrzeby bytowe oraz dla chowu zwierząt) i przemysłu. Z danych uzyskanych ze spółki RWiK długość sieci wodociągowej na terenie gminy w 2020 r. wynosiła 156,84 km. W tym samym okresie liczba przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 1539. Stan techniczny sieci wodociągowej określamy jako bardzo dobry pozwalający na podłączenie nowych odbiorców do maksymalnych możliwości wodociągów. Jakość wody dostarczana mieszkańcom spełnia warunki Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Ilość osób korzystających z sieci wodociągowej wynosiła na koniec 2020 r. 6810, a zużycie wody z wodociągu w gospodarstwie domowym (na 1 mieszkańca) w m³ – 29.

(Źródło: Dane uzyskane na podstawie sprawozdania RWiK za rok 2020)

Tab. Nr 15. Stan infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Białogard w roku 2020

Wyszczególnienie	2020
Długość sieci wodociągowej (km)	156,84
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych (szt.)	1539
Zużycie wody z wodociągami w gospodarstwach domowych (na 1 mieszkańca) w m ³	29
% ogół ludności korzystającej z sieci wodociągowej	92,9

Źródło: Dane uzyskane z RWiK Sp. z o.o.

Gospodarka ściekowa na terenie gminy obejmuje głównie zakres zagospodarowania ścieków komunalnych. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne (szamb) oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków, w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Na koniec 2020 r. zaewidencjonowanych było 321 sztuk zbiorników bezodpływowych). Natomiast liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na koniec 2020 r. – 79 sztuk.

W sytuacji, gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, nieczystości płynne gromadzone są w szczelnych zbiornikach bezodpływowych oraz, coraz częściej budowanych, przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Tab. Nr 16. Stan infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Białogard w roku 2020

Wyszczególnienie	2020
Długość sieci kanalizacyjnej (km)	146,28
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych (szt.)	1370
% ogółu ludności korzystającej w sieci kanalizacyjnej	73,1
Ścieki doprowadzone siecią kanalizacyjną (dam ³) – 1 dam ³ = 1000 m ³ na jednego mieszkańca	20

Źródło: Dane uzyskane z RWiK Sp. z o.o.

W chwili obecnej cena brutto za m³ wody dla gospodarstwa domowego wynosi 13,12 zł zaś ścieków 29,31 zł, a zatem łącznie 42,43 zł i jest niezmienną od 2017 r. Stawka, o której mowa, byłaby nie do udźwignięcia przez nasze społeczeństwo, dlatego Rada Gminy podobnie jak w latach poprzednich, w 2020 r. ustaliła dopłaty z budżetu do m³ wody i ścieków, które wyniosły ponad 2 768 790, 85 zł. Nadal walczymy o zmianę tych stawek, wierząc że będą one co najmniej o 50% mniejsze.

5.2 Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina Białogard posiada osiem obowiązujących planów miejscowych, obejmujących około 20 % obszaru terytorialnego gminy. Dane te nie zmieniły się w stosunku do roku 2019.

W przeważającej części (pięć z uchwalonych planów miejscowych) opracowano dla realizacji inwestycji polegających na budowie elektrowni wiatrowych wiążących się z możliwością osiągnięcia przez Gminę korzyści, w postaci:

- zwiększenia jej dochodów z tytułu podatku od nieruchomości;
- wybudowania nowych dróg dojazdowych do pól uprawnych;
- dwufunkcyjnego wykorzystania terenów rolnych, bez znacznego uszczerbku dla powierzchni ziemi uprawnej;
- promocji proekologicznego wizerunku Gminy, otwartej na współpracę z inwestorami; poprzez pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł.

W obszarze obowiązywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod elektrownie wiatrowe wytyczono 87 obszarów na lokalizację wież.

Rok 2020 przyniósł dla gminy nowe rozstrzygnięcia w zakresie inwestycji wiatrakowych, tym samym rozpoczęła się długo wyczekiwana realizacja założeń wynikających z uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod budowę farm elektrowni wiatrowych.

Zgodnie z danymi otrzymanymi od współpracującego z Naszą Gminą Inwestora, działającego na niżej wymienionych obszarach - firmą „Enertrag - Dunowo” Sp. z o. o., w roku 2020 r. na terenie Gminy Białogard, rozpoczęły się prace przygotowawcze pod budowę:

- „Farmy Wiatrowej Kościernica”, gdzie przewidywana jest budowa zespołu 10 wież elektrowni wiatrowych);
- „Farmy Wiatrowej Podwilcze”, gdzie przewidywana jest budowa zespołu 6 wież elektrowni wiatrowych);
- „Farmy Wiatrowej Gruszewo”, gdzie przewidywana jest budowa zespołu 6 wież elektrowni wiatrowych.

Zakończenie budowy wież przewidywane jest na rok 2021 r.

Opisane wyżej farmy wiatrowe, a także farmy przewidziane do realizacji w latach następnych („Farma Wiatrowa Lulewice”, „Farma Wiatrowa Redlino”), połączone będą kablem energetycznym z będącym już w budowie, głównym punktem odbioru – stacją transformatorową w m. Dargikowo.

Natomiast zgodnie z informacjami otrzymanymi od podwykonawcy, firmy „Sobol” Sp.z. o.o., z siedzibą w Połczynie Zdroju, druga z firm wiatrakowych „Eurowind Energy” Sp. z o.o., już w roku 2021 planuje rozpoczęcie prac przygotowawczych, a także budowę 3 wież elektrowni wiatrowych w obszarze ewidencyjnym Łęczno.

Należy podkreślić, iż ww informacje uzyskano na zasadzie współpracy i uprzejmości Inwestorów. Zadaniem Gminy Białogard, było opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wytyczających **planowane** miejsca pod budowę elektrowni wiatrowych, umożliwiającym rozpoczęcie procesu inwestycyjnego firmom wiatrakowym. Sama budowa elektrowni wiatrowych odbywa się na gruntach prywatnych, w oparciu o wydane przez Starostwo Powiatowe pozwolenia na budowę, poza bezpośrednim udziałem Gminy.

W uchwalonych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących na obszarze naszej Gminy, wytyczono łącznie 87 obszarów pod budowę elektrowni wiatrowych. Obowiązujące przepisy ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U 2020 r., poz. 981 ze zm.), tj. wprowadzenie przepisu nakazującego budowę wieży w odległości równej lub wyższej wysokości dziesięciokrotności wieży od budynków mieszkalnych lub o funkcji mieszkalnej (w przypadku Naszej Gminy są to odległości 1,8 km i 2,0 km od zabudowy mieszkaniowej), zablokowały działania firm wiatrakowych.

Potencjalni Inwestorzy oczekują na nowe, dogodniejsze rozwiązania w tym zakresie, umożliwiające realizację budowy farm wiatrowych m.in. w obszarach ewidencyjnych Białogórzyno, Żeleźno, Nawino, Dębczyno, Klępino Białogardzkie i Żytkowo.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

6.1. Gospodarowanie odpadami

W roku 2020 podobnie jak w roku 2018 i 2019 na terenie gminy Białogard obowiązywał system gospodarowania odpadami komunalnymi,

Od stycznia 2020 roku wprowadzone zostały zmiany do tego systemu zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wdrożono nowe zasady segregacji, wg których każdy właściciel nieruchomości zobowiązany został do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych według nw frakcji:

- a) tworzywa sztuczne i metale,
- b) papier,
- c) szkło,
- d) odpady ulegające biodegradacji ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów,
- e) odpady niesegregowane, pozostałe po segregacji,

Powyższe ma skutkować zwiększeniem ilości odpadów segregowanych, które mogą zostać poddane recyklingowi by powtórnie wykorzystać je do wytworzenia nowego produktu. W celu przedstawienia mieszkańcom nowych zasad postępowania z odpadami oraz ich edukacji przygotowane zostały ulotki informacyjne dotyczące zasad segregacji, które rozpowszechnione zostały na terenie gminy Białogard. Informacje na temat nowych zasad umieszczone zostały również na internetowych stronach gminy oraz w lokalnej gazecie „*Więści z gminy Białogard*”.

Rada Gminy ustaliła, że najbardziej optymalną opłatą spełniającą zasadę „wytwarzający płaci” za gospodarowanie odpadami będzie opłata naliczana od liczby osób zamieszkałych na terenie nieruchomości. Zgodnie z Uchwałą Nr XVII/117/2019 Rady Gminy Białogard z dnia 2 grudnia 2019 r. miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny, wynosiła 18,00 zł miesięcznie od jednej osoby zamieszkującej daną nieruchomość.

Na mocy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku segregacji odpadów komunalnych Wójt Gminy

Białogard z urzędu wydaje decyzję, w której określa wysokość opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, w którym nie wypełniono obowiązku segregacji, stosując stawkę opłaty podwyższonej, która zgodnie z ww. uchwałą wynosiła 36,00 zł miesięcznie od jednej osoby zamieszkującej daną nieruchomość. Firma Remondis odbierająca odpady komunalne w 2020 r. z terenu gminy Białogard nie zgłaszała nieprawidłowości w segregacji odpadów.

Właściciele nieruchomości osobiście deklarowali liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz korzystanie z przydomowych kompostowników. Zgodnie z art. 6k ust. 4a znowelizowanej ustawy Rada Gminy w drodze uchwały, zwolniła w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych w wysokości 0,50 zł miesięcznie dla gospodarstwa.

Nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęte zostały nieruchomości zamieszkałe oraz domki letniskowe i nieruchomości wykorzystywane jedynie na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Odpady komunalne z terenu gminy Białogard w 2020 roku odbierane były przez firmę Remondis Sanitech Poznań Sp. z o.o., z siedzibą w Poznaniu. Firma wpisana jest do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy Białogard. Przedsiębiorstwo w 2020 roku świadczyło usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, na podstawie umowy nr IZPiPGN.1.2020 zawartej w dniu 07 stycznia 2020 r. pomiędzy Gminą Białogard a Spółką Remondis w związku z rozstrzygnięciem przetargu nieograniczonego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Od stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., mieszkańcy gminy mogli korzystać z położonego w Białogardzie przy ul. Ustronie Miejskie 1, prowadzonego przez Zakład Wywozu Nieczystości s. c. „ŁAD- SAN”, Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który dawał właścicielom nieruchomości możliwość indywidualnego pozbywania się wszystkich frakcji odpadów komunalnych gromadzonych selektywnie. Ponadto umowa zawarta z Ład- Sanem zapewniła objazdowy odbiór odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w październiku 2020 roku w ramach świadczonej usługi.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Białogard prowadzona była selektywna zbiórka odpadów komunalnych, w ramach której wydzielane zostały następujące frakcje odpadów:

- 1) odpady z papieru i tektury;
- 2) odpady metalowe i odpady opakowaniowe z metali;
- 3) odpady z tworzyw sztucznych i odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych;
- 5) opakowania wielomateriałowe;
- 6) odpady ze szkła i odpady opakowaniowe ze szkła ;
- 7) odpady niebezpieczne;
- 8) przeterminowane leki i chemikalia;

- 9) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych (igły i strzykawki);
- 10) zużyte: baterie i akumulatory;
- 11) sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 12) zużyte opony: do samochodów osobowych do 4 szt., do samochodów ciężarowych i ciągników za dodatkową opłatą ;
- 13) odpady ulegające biodegradacji;
- 14) tekstylia, odzież, obuwie;
- 15) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 16) odpady remontowo-budowlane i rozbiórkowe, inne niż niebezpieczne.

W 2020 roku pracownicy Urzędu gminy przeprowadzali kontrole, również te na zgłoszenie mieszkańców, z zakresu realizacji przez właścicieli nieruchomości obowiązków określonych w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Wszystkie zalecenia ustne i pisemne zostały wykonane przez właścicieli nieruchomości.

Dla odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Białogard w 2020 r. stosowane były worki lub pojemniki o pojemności 60 litrów do 120 litrów w następujących, ujednoliconych kolorach:

- żółty – oznaczony napisem „Metale i tworzywa sztuczne” z przeznaczeniem na: odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych, oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- zielony – oznaczony napisem „Szkło” z przeznaczeniem na odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła z przeznaczeniem na szkło opakowaniowe i odpady ze szkła;
- niebieski – oznaczony napisem „Papier” z przeznaczeniem na odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji;
- brązowy- oznaczony napisem „Bio” z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów;

Do gromadzenia odpadów komunalnych niesegregowanych, pozostałych po segregacji, właściciele nieruchomości obowiązani byli stosować pojemniki lub worki w kolorze szarym lub czarnym o pojemności do 240 litrów. Obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do gromadzenia odpadów komunalnych spoczywał na właścicielach nieruchomości.

Odpady komunalne zmieszane, wytwarzane na nieruchomościach niezamieszkałych należało gromadzić w pojemnikach na odpady o pojemności: 20l, 35l, 60l,70l, 110l, 120l, 240l, 1100l, 7000l.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gmina ma obowiązek przeanalizowania możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązuje podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości do przekazania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych bezpośrednio do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. Biorąc pod uwagę powyższe oraz analizując informacje przekazane w sprawozdaniu rocznym przesyłanym do Wójta przez firmę

Remondis Sanitech Poznań Sp. z o. o., należy zauważyć, iż odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odpady komunalne były transportowane przez firmę Remondis Sanitech Poznań Sp. z o.o. do jednej z instalacji tzn. do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Koszalinie prowadzącej, Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Sianowie, z którą to Gmina Białogard podpisała umowę o świadczenie usług publicznych w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy Białogard Nr BZP-2.271.1.6.2014.SA z dnia 30 czerwca 2014 r., a która to w dniu 12 października 2020 roku została aneksowana w zawiązku z koniecznością zachowania terminu projektu pn.: „System gospodarki odpadami oraz budowa zakładu termicznego przekształcania odpadów dla miast i gmin Pomorza Środkowego – etap I”, w ramach działania 2. 1 priorytetu II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013 i przedłużona do 12 maja 2021 roku. Z uwagi na fakt, iż na terenie gminy Białogard nie funkcjonuje żadna instalacja do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych brak jest innych możliwości służących zagospodarowywaniu wyżej wymienionych odpadów.

Gmina Białogard korzysta z istniejącego (przy ul. Ustronie Miejskie w Białogardzie) Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Na dzień dzisiejszy zaspakaja on potrzeby mieszkańców gminy Białogard w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W związku z zapisem ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców należy przeprowadzać dodatkowe kampanie edukacyjne, podkreślające istotę prawidłowej segregacji odpadów. Od lutego 2020 r. do października 2020 r. trwał konkurs pn.: „Zbieramy makulaturę-ratujemy drzewa”, którego celem było propagowanie na terenie gminy Białogard właściwych postaw proekologicznych poprzez angażowanie mieszkańców we wspólne przedsięwzięcia, związane z selektywną zbiórką odpadów oraz uzyskanie określonego przepisami prawa poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. W efekcie tych działań w 2020 r. zostało zebranych **3,941 Mg** (3941 kg) makulatury.

Na dzień 31.12.2020 r. liczba osób zameldowanych na terenie gminy Białogard wynosiła **7 294**. Na podstawie danych uzyskanych z systemu informatycznego obsługującego gospodarkę odpadami komunalnymi w gminie Białogard, ustalono iż na dzień 31.12.2020 r. systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było:

- 142 nieruchomości wielorodzinnych;
- 1279 nieruchomości jednorodzinnych;
- 2 nieruchomości rekreacyjno-wypoczynkowe.

Na terenie gminy Białogard znajduje się 178 nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, na których nie powstają odpady komunalne (nieruchomości puste). Zgodnie ze złożonymi deklaracjami wg stanu na dzień 31.12.2020 r. systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych zostało **5733 mieszkańców**. W związku z wprowadzeniem obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych wezwano 25 właścicieli nieruchomości, którzy w poprzednim roku deklarowali nieselektywną zbiórkę odpadów, do złożenia nowych deklaracji, zgodnie z nowym i obowiązującym wzorem deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a które to uwzględniają tylko selektywną zbiórkę odpadów.

Na podstawie Uchwały nr XVIII/123/2019 Rada Gminy Białogard z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie uchylenia uchwały Rady Gminy Białogard z dnia 30 czerwca 2016 r.

w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, nieruchomości niezamieszkałe nie zostały objęte systemem gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Od 01 stycznia 2020 roku uległ zmianie system odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych, na terenie których powstają odpady komunalne. Nieruchomości te, z pewnymi wyjątkami, zostały wyłączone z systemu realizowanego przez Gminę Białogard. Od tego dnia odpady komunalne nie były odbierane przez Wykonawcę wyłonionego w przetargu przez Gminę Białogard. Wyłączenie właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z jednolitego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi skutkowało koniecznością zawarcia przez te podmioty indywidualnej umowy z przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej prowadzonego przez Gminę Białogard.

Objęcie systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałych z terenu gminy Białogard, przy uwzględnieniu narzuconych przez ustawodawcę warunków ustalania stawek, wskazywałoby na konieczność podwyższenia opłat dla osób indywidualnych (mieszkańców), które w ustalonej stawce pokrywałyby różnicę kwot wynikającą z faktycznych kosztów obsługi tych nieruchomości.

Na podstawie art. 6 ust. 5a ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach 60 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, w odpowiedzi na wezwanie Wójta, zobowiązani byli do przedłożenia kserokopii umowy na wywóz odpadów komunalnych oraz dowodów uiszczania opłat za usługę.

Na świadczenie usług wywozu odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych będących własnością Gminy Białogard tj. budynków bibliotek, szkół, świetlic, przystanków, cmentarzy, OSP Rogowo oraz szlaka ze szkoły Rogowo zostały podpisane odrębne umowy z firmą Remondis Sanitech. Wywóz nieczystości stałych z ww. nieruchomości odbywał się na podstawie opracowanego i obowiązującego w tym okresie harmonogramu lub zgłoszenia telefonicznego bądź mailowego.

W 2020 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia:

- a) papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w gminie Białogard wyniósł 37,24% , przy obowiązującym do osiągnięcia w roku 2020 poziomie 50%. Oznacza to, że nie osiągnęliśmy wymaganego poziomu recyklingu;
- b) innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. powinien wynieść 70%, zaś w gminie Białogard wyniósł 100 % i jest wyższy od wymaganego.

Wydatki poniesione przez Gminę Białogard w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który jest systemem samofinansującym się, bilansującym, pobierana opłata przeznaczona jest na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w skład których wchodzi odbiór, transport, utylizacja odpadów, zysk firmy obsługującej, koszt obsługi administracyjnej i informatycznej systemu itp., za okres od stycznia do grudnia 2020 wyniosły **1 127 632,29 zł.**

W 2020 roku zakupionych zostało 48 pojemników, tj. 10 szt. pojemników na odpady zmieszane, 12 szt. pojemników na szkło, 12 szt. pojemników na makulaturę oraz 14 szt. pojemników na metale i tworzywa sztuczne, każdy o pojemności 120 litrów, które to zostały przekazane do świetlic wiejskich.

Tab. nr 17. Zestawienie należności z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2020r.

Zestawienie należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi				
Za okres od 01.01.2020r.- 31.12.2020r.				
		Osoby prawne	Osoby fizyczne	RAZEM
1.	PRZYPIS ROCZNY -	126 106,00	1 144 831,50	1 270 937,50
2.	ZALEGŁOŚCI UBIEGŁOROCZNE	6 084,00	272 618,61	278 702,61
3.	NADPŁATY UBIEGŁOROCZNE	14 975,00	6 376,54	21 351,54
4.	NALEŻNOŚCI OGÓŁEM (poz1+2-3)	147 165,00	1 423 826,65	1 570 991,65
5.	WPŁATY § 0490	110 938,00	1 055 848,58	1 166 786,58
6.	WPŁATY § 0910	0,00	5 256,95	5 256,95
7.	WPŁATY § 0640	0,00	6 746,50	6 746,50
8.	NALEŻNOŚCI WYMAGALNE	7 164,00	375 888,85	383 052,85

Źródło: Opracowanie własne

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie uiszczają opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie, nalicza się odsetki za zwłokę oraz na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 t.j.) wystawiane są upomnienia oraz tytuły wykonawcze, a następnie naliczane są dodatkowe koszty egzekucyjne. Wobec dłużników prowadzone jest postępowanie windykacyjne mające na celu wyegzekwowanie należnych opłat, w związku z tym w 2020 r. wysłano 720 upomnień na łączną kwotę 194 634,46 zł, oraz wystawiono 292 tytuły wykonawcze, które zostały przekazane do Urzędu Skarbowego.

Jednocześnie podkreślić warto, że społeczeństwo naszej gminy przywiązuje dużą wagę do prawidłowej segregacji i wykazuje się wysoką świadomością ekologiczną. Nie bez znaczenia jest również rola szkoły w tym temacie. Dlatego nasze dzieci mogą być wzorem do naśladowania zarówno dla swoich rówieśników jak i osób dorosłych, także z innych gmin.

Należy jednak zauważyć, że w roku 2020 nastąpił spadek o 59 (w stosunku do roku 2019) liczby mieszkańców. Jednak biorąc pod uwagę liczbę złożonych deklaracji (5733) w stosunku do liczby mieszkańców (7294) można wysnuć wnioski, że składane deklaracje nie zawsze są zgodne ze stanem faktycznym. Jak wiadomo, liczba zgłoszonych osób zamieszkujących daną nieruchomość nie musi pokrywać się z liczbą osób zameldowanych, aby to jednak stwierdzić, zachodzi konieczność zwiększenia nacisków na kontrole właścicieli nieruchomości w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska.

1. W 2020 r. Gmina Białogard jako członek Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty otrzymała egzemplarz *Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej Gminy*, który wykonany został w ramach projektu „Opracowanie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gmin zrzeszonych w Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty” dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2-14-2020, działanie 4.8 Podnoszenie jakości ładu przestrzennego.

Wynikiem przeprowadzonej i opracowanej inwentaryzacji jest poznanie zasobów i walorów środowiska przyrodniczego, na które składa się:

- 1) flora złożona z 558 gatunków roślin naczyniowych i mszaków, w tym:
  - a) 4 gatunki roślin objęte ochroną ścisłą,
  - b) 24 gatunki roślin objętych ochroną częściową,
  - c) 26 gatunków roślin uznanych za zagrożone w regionie;
- 2) 16 typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I Dyrektywy Rady EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. siedliskowej); dwa typy siedlisk – bory i lasy bagienne oraz łągi uznane za priorytetowe;
- 3) 8 gatunków grzybów i porostów podlegających ochronie prawnej (3 objęte ochroną ścisłą, 5 – ochroną częściową) oraz 10 gatunków rzadkich znajdujących się na czerwonych listach;
- 4) fauna składająca się ze 158 gatunków bezkręgowców, 11 gatunków ryb i minogów, 12 gatunków płazów i 5 gatunków gadów, 169 gatunków ptaków oraz 34 gatunki ssaków stwierdzonych podczas inwentaryzacji, w tym: 168 objętych ochroną ścisłą i 41 częściową.

2. W dniu 02 czerwca 2020r. Rada Gminy Białogard podjęła Uchwałę Nr XXI/151/2020 w sprawie „**Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białogard na rok 2020**”. Celem Programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt, zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom domowym i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym w granicach administracyjnych naszej gminy.

Realizacja programu odbywa się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. 2020 r., poz. 713 ze zm.), w szczególności z zachowaniem zasad humanitaryzmu oraz zgodnie z podpisaną umową z dnia 18 października 2019 roku z Inspektoratem Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” z siedzibą w Białogardzie.

W 2020 r. z terenu naszej gminy wyłapano i umieszczono w schronisku 25 psów. Na 31 grudnia 2020 r. w schronisku przebywało 11 psów należących do Gminy Białogard.

Udzielono pomocy weterynaryjnej 4 zwierzętom rannym w wyniku zdarzeń drogowych, wydano 1 decyzję o czasowym odebraniu psów (2 sztuki) utrzymywanych na posesji w Kamosowie i przekazaniu wymienionych psów Schronisku dla Zwierząt w Białogardzie, prowadzonemu przez Inspektorat Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” w Białogardzie. Zgłoszono do utylizacji 4 padłe zwierzęta (dwa dziki, sarna, wilk).

W 2020 r. zarejestrowano 34 deklaracje społecznych opiekunów zwierząt. Zabiegom sterylizacji poddanych zostało 61 sztuk zwierząt. Udzielono wsparcia społecznym opiekunom bezdomnych kotów w postaci przekazania karmy oraz klatek do wyłapania kotów dziko żyjących, które zostały zakupione przez Gminę Białogard.

3. W 2020 r. usunięto z terenu Gminy Białogard na obszarze 26 działek tj. 6,7 ha barszcz Sosnowskiego. Realizacja zadania została opisana w wydanym w 2020 roku „**Programie usuwania Barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Białogard na lata 2020-2025**”. Na realizację tego zadania, z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, uzyskano dofinansowanie w formie dotacji w wysokości 18 994,50 zł, tj. 75% kosztów kwalifikowanych. Całkowity koszt wyniósł 25 326,00 zł. Potrzeba realizacji Programu wynika z konieczności intensyfikacji działań mających na celu eliminację zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego związanego z istnieniem stanowisk barszczu Sosnowskiego na terenie naszej gminy. Roślina niezwykle groźna, zmuszająca do długotrwałego procesu usuwania. Aby skutecznie zlikwidować i zapobiegać rozprzestrzenianiu się inwazyjnego gatunku oraz zminimalizować koszty jego zwalczania Gmina sporządza zbiorczą informację nt. lokalizacji i powierzchni obszarów zajętych barszczem i stale monitoruje dotychczasowe stanowiska występowania tej rośliny.

4. Dnia 5 czerwca 2020 r. Gmina Białogard podpisała umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na dofinansowanie przedsięwzięcia pn.: „**Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag**”. Koszt realizacji tego zadania wynosił 37.814,26 zł, z planowanym efektem ekologiczny 69,91Mg. Przedmiotowe przedsięwzięcie prowadzone było na terenie gminy Białogard w okresie do dnia 15 do 17 czerwca 2020 roku. Rolnicy z terenu naszej gminy dostarczyli do miejsca wskazanego, odpady z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu big-bag o łącznej masie 28.340 t. W dniu 18 czerwca 2020 roku odpady zostały przetransportowane do miejsca ich recyklingu (Łęgi 20, 78-320 Połczyn Zdrój).

Realizacja tego przedsięwzięcia pozwoliła rozwiązać problem zalegających w gospodarstwach hałd folii i worków oraz uniknąć porzucania tych odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych tzw. lasach, łąk, tworząc tym samym nielegalne wysypiska.

7. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE, PROMOCJA GMINY

7.1. Sieć szkolno-przedszkolna w roku 2020 w gminie Białogard

Rok 2020 był trudnym rokiem w edukacji. Wcześniejsze lata zdominowała reforma szkolnictwa oraz strajk nauczycieli, ten natomiast - sytuacja związana z pandemią i zdalnym nauczaniem. W minionym roku szkolnym - zarówno uczniowie, rodzice, nauczyciele i organy prowadzące, stanęli przed niezwykle trudnym wyzwaniem. Konieczność zastosowania nauki zdalnej - pokazała mocne i słabe strony wszystkich podmiotów, które uczestniczyły w procesie edukacji. Tworzone regulacje prawne, były bardzo nieprecyzyjne, konieczne było podejmowanie szybkich decyzji, a ogromna odpowiedzialność spoczywała na dyrektorach szkół. Mimo trudnych doświadczeń, szkoła, uczniowie, rodzice oraz nauczyciele stanęli na wysokości zadania. Możemy zatem pochwalić się wieloma sukcesami osiągniętymi nie tylko w czasie zajęć stacjonarnych, ale również w trakcie nauki zdalnej (w dziedzinach, w których było to możliwe) W Gminie Białogard wielu uczniów potrzebowało wsparcia w dostępie do sprzętu komputerowego, by móc realizować obowiązek nauki. Wykorzystane zostały więc zasoby szkół, świetlic, bibliotek ale również dodatkowe środki w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 Zdalna szkoła i Zdalna szkoła +. Łącznie na zakup sprzętu wydatkowano 115 896,75 złotych, w tym 114 974,80 z dotacji. Z dniem 18 maja nastąpił częściowy powrót najmłodszych dzieci do oddziałów przedszkolnych. Od 25 maja uczniowie klas 1-3 w szkołach podstawowych mogli liczyć na zorganizowaną opiekę. Należało więc odpowiednio przygotować placówki na przyjęcie uczniów. W tym bardzo trudnym okresie szkołom i oddziałom przedszkolnym przekazano przyłbice, maseczki jednorazowe, rękawiczki termometry bezdotykowe. Wsparcie w postaci płynów do dezynfekcji szkoły otrzymały od wojewody zachodniopomorskiego. W ramach projektu Pomorze Zachodnie Bezpieczna Edukacja na zakup wyposażenia i środków ochrony osobistej dla szkół przekazano 59 991,09 zł. Potrzeby bieżące szkoły realizowały w ramach własnych budżetów. Wszystkie zadania wynikające z organizacji roku szkolnego realizowane były zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym egzaminy zewnętrzne, które dostosowywano do aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Wyniki egzaminów zewnętrznych naszych uczniów - są zróżnicowane, można uznać je jednak za dobre na tle średnich wyników powiatu, województwa, okręgu i kraju.

Gmina Białogard w roku 2020 była organem prowadzącym dla 3 szkół podstawowych:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie,
- 2) Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie,
- 3) Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Stanominie,

do których wraz z oddziałami przedszkolnymi uczęszczało ok. 530 dzieci i młodzieży.

7.2. Osiągnięcia uczniów - porównanie wyników egzaminów ósmoklasistów

Osiągnięcia uczniów są wynikiem nauczania i uczenia się. W znacznym stopniu zależą od zdolności i aspiracji uczniów jak i nauczycieli. Egzamin ósmoklasisty, do którego przystępują uczniowie klas VIII szkoły podstawowej jest obowiązkowy i wymagany do ukończenia szkoły. W roku 2020 został przeprowadzony po raz drugi. Nie ma jednak ustalonego minimalnego progu zdawalności. Do roku 2021 egzamin przeprowadzony będzie z języka polskiego, języka obcego nowożytnego oraz matematyki, a od 2022 r. obowiązywać będzie język polski, matematyka,

język obcy nowożytny oraz do wyboru jeden z przedmiotów: biologii, chemii, fizyki, geografii lub historii. Pierwotnie ósmoklasiści mieli wyznaczony termin egzaminów na 21 – 23 kwietnia, z uwagi jednak na ogłoszony w kraju stan epidemii, przesunięty on został na 16 – 18 czerwca 2020 r.

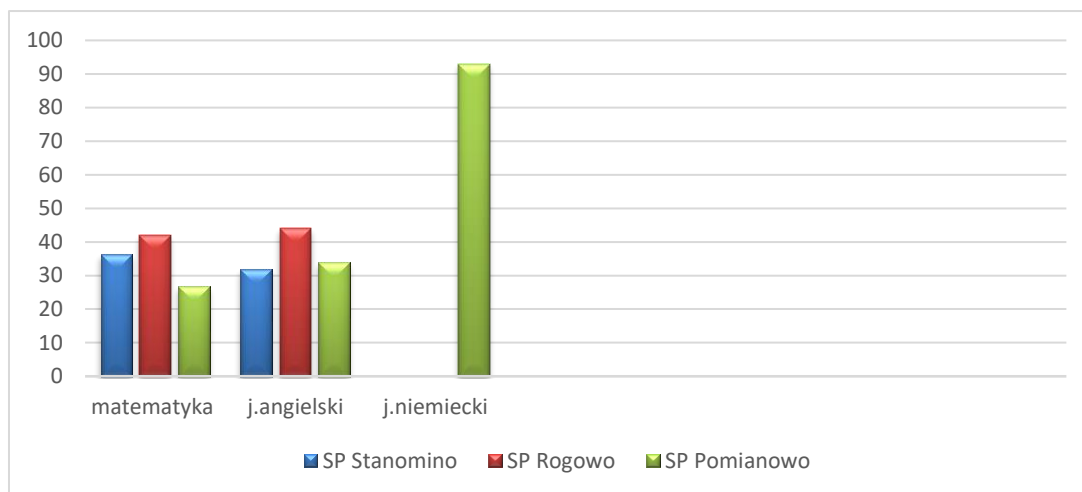
Wyniki naszych uczniów zestawiono z wynikami osiąganymi przez uczniów w powiecie białogardzkim i województwie zachodniopomorskim.

Tab. Nr 18. Wyniki egzaminu ósmoklasisty

	Średnia szkoły w %			Średnia gminy	Średnia powiatu	Średnia woje wódz.	Średnia kraju
	SP Stanomino	SP Rogowo	SP Pomianowo				
język polski	42,43	57,00	44,88	48,27	45,84	55,25	59,00
matematyka	36,21	42,00	26,69	34,60	33,17	42,53	46,00
j.angielski	31,79	44,00	34,00	36,75	41,81	52,30	54,00
j.niemiecki	-	-	93	93,00	24,28	42,31	46,00

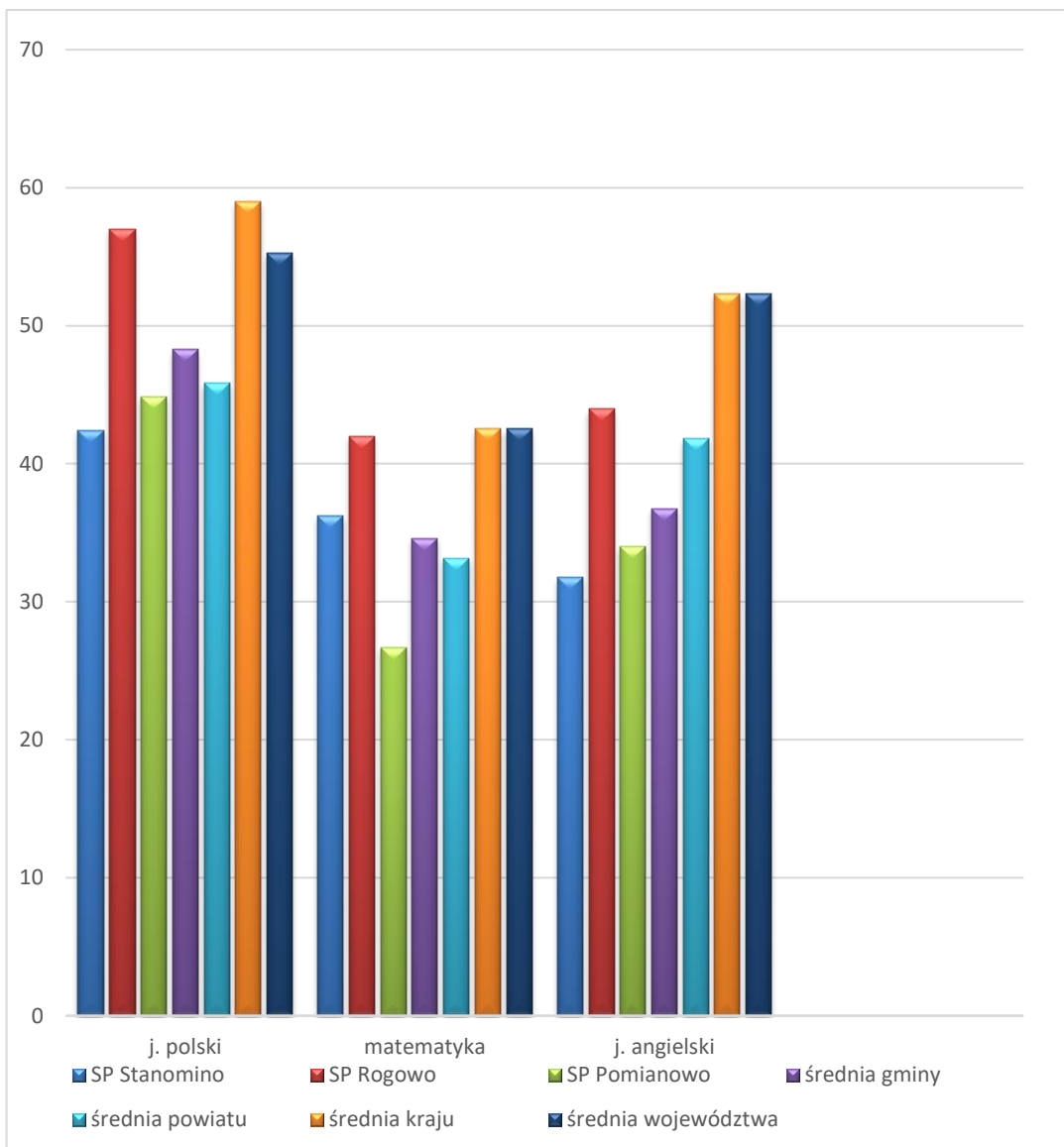
Źródło: Opracowane na podstawie SIO

Wykres nr 10. Wyniki egzaminów w naszych szkołach

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

Wykres nr 11. Wyniki egzaminu ósmoklasistów na tle powiatu, województwa i kraju

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

7.3. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Na podstawie art. 70 b ustawy o systemie oświaty pracodawcom, którzy zawarli umowę z młodocianymi pracownikami w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia. Na podstawie wniosku, złożonego przez pracodawcę, Wójt przyznaje dofinansowanie w drodze decyzji. Na powyższy cel Gmina otrzymuje środki finansowe z Funduszu Pracy.

W roku 2020 dofinansowano kształcenie 16 młodocianych u 14 pracodawców na łączną kwotę 95 732,00 zł i jest to wzrost w stosunku do roku 2019 (65 152,98 zł) o kwotę 30 560,00 zł, tj. 46,9%.

Tab. Nr 19. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych

Forma przygotowania zawodowego	Liczba pracodawców, którym wypłacono dofinansowanie			Liczba młodocianych pracowników		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
nauka zawodu	7	5	13	8	5	14
przyuczenie do wykonywania określonej pracy	0	5	1	0	5	2
RAZEM	7	10	14	8	10	16

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

7.4. Dowóz uczniów

Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w taki sposób, by umożliwić wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Odległość pomiędzy domem, a szkołą nie powinna przekraczać 3 kilometrów – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych oraz 4 kilometrów w przypadku uczniów klas V i VI podstawówki oraz gimnazjów. Ustawodawca ustalił, że jeżeli droga dziecka do szkoły przekracza podane odległości, to obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego dowozu dzieci oraz zapewnienia im opieki w trakcie trwania transportu. Podobna sytuacja dotyczy młodszych dzieci oraz dzieci niepełnosprawnych. Jeśli chodzi o te pierwsze, Gmina ma obowiązek dowieźć bezpłatnie, sześciolatka oraz pięciolatka do najbliższego publicznego przedszkola czy też oddziału przedszkolnego zorganizowanego przy szkole podstawowej. W drugim przypadku na Gminie ciąży obowiązek zapewnienia opieki w trakcie podróży lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej. W przypadku dziecka niepełnosprawnego Gmina zapewnia dojazd do najbliższej szkoły podstawowej, a dla dziecka upośledzonego ruchowo – również do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, jednak tylko do ukończenia przez tego ucznia 21 roku życia.

Dzieciom i młodzieży, o upośledzeniu umysłowym w stopniu głębokim - dojazd na zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze, albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na podstawie umowy między wójtem a rodzicami.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego w dniu 16 lipca 2019 r. Gmina Białogard podpisała z Konsorcjum ARRIVA Bus Transport Polska Sp. z o.o. z Torunia i PKS Gryfice Sp. z o.o. Słudwia umowę, przedmiotem której było świadczenie usługi polegającej na stałym przewozie uczniów do szkół na terenie gminy i odwóz z powrotem do miejsca zamieszkania. Dowozem objętych zostało 500 uczniów. Umowa wygasła z dniem 30 czerwca 2020 r. Jednak z uwagi na wprowadzony stan pandemii i realizację

nauki online, a co za tym idzie brak możliwości wywiązania się z zapisów umowy, 29 czerwca 2020 r. podpisany został z tym samym wykonawcą aneks przedłużający umowę w przypadku kontynuacji nauczania w szkołach po dniu 1 września 2020r. Usługa przewozu uczniów wykonywana była przez okres kolejnych 4 miesięcy tj. do 31 grudnia 2020 r.

Koszt realizacji zadania zleconego w 2020 roku (dot. roku kalendarzowego) wyniósł 564 978 zł i był niższy w stosunku do roku 2019 o 225 422,00 zł, tj. 28,52%, co wynikało z zaprzestania świadczenia usługi w związku z wprowadzeniem nauki zdalnej.

Ponadto, Gmina prowadzi własnym transportem dowóz dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy do placówek edukacyjnych zlokalizowanych poza jej terenem, tj.:

- Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno-Wychowawczy w Karlinie: 5 uczniów;
- Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy w Kowalkach: 3 uczniów;
- Zespół Szkół Specjalnych w Białogardzie: 10 uczniów;
- Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Specjalny dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Sławnie: 3 uczniów;
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Koszalinie: 1 uczeń;
- Prywatne Centrum Edukacyjne w Białogardzie: 2 uczniów;
- Przedszkole Miejskie (oddział integracyjny): 1 uczeń.

Poza kosztami zakupu usług w firmie zewnętrznej, do kosztów dowozu uczniów zaliczyć należy koszty dowozu dzieci niepełnosprawnych, usługi remontowe, zakup materiałów i wyposażenia, szkolenia pracowników. Łączna kwota to 875 199,90 zł i jest niższa w stosunku do 2019 r o 16,8%.

7.5. Baza oświatowa

Baza lokalowa jaką jednostki oświatowe dysponowały w 2020 r. obejmowała łącznie 4 obiekty szkolne i przedszkolne w: Stanominie – 2 (szkoła wraz oddziałem przedszkolnym i salą sportową), Pomianowie – 1 (szkoła z oddziałem przedszkolnym oraz halą sportową) i Rogowie – 1 (szkoła z oddziałem przedszkolnym).

Wszystkie szkoły podstawowe posiadają pracownie komputerowe i dostęp do Internetu. Budynki szkolne i otoczenie wokół zarządzane przez dyrektorów jednostek oświatowych spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy. Rokrocznie kupowane są pomoce dydaktyczne oraz sprzęt sportowy niezbędny do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie posiada pracownię komputerową (18 komputerów) z dostępem do Internetu.

W budynku szkoły znajduje się 11 pracowni, biblioteka z czytelnią, świetlica, jadalnia oraz 2 pomieszczenia przeznaczone dla przedszkola.

Oprócz tego szkoła dysponuje gabinetem logopedycznym, pedagogicznym, lekarskim oraz salą rekreacyjną. Do użytku pracowników obsługi udostępnione są 2 pomieszczenia gospodarcze. Budynek szkoły posiada własną kotłownię c.o. na paliwo stałe. Z uwagi na odpad

produkowany w wyniku spalania węgla, oraz zanieczyszczenie powietrza, należy pilnie zmienić rodzaj paliwa, a co za tym idzie opracować i wdrożyć nowy system grzewczy.

W budynku Szkoły Podstawowej im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie znajduje się 6 sal lekcyjnych i 7 pracowni, w tym: 1 pracownia informatyczna, biblioteka z czytelnią, 1 świetlicą- jadalnią oraz 2 pomieszczenia przeznaczone dla przedszkola. Ponadto szkoła dysponuje gabinetem logopedycznym, pedagogicznym, gabinetem pomocy przedlekarskiej i salą sportową. Do użytku pracowników obsługi udostępnione są 4 pomieszczenia gospodarcze. Budynek szkoły posiada kotłownię na olej opałowy.

W budynku Szkoły Podstawowej im. Juliana Tuwima w Stanominie znajduje się 10 pracowni (w tym jedna komputerowa), biblioteka z czytelnią, świetlica/jadalnia oraz dwa pomieszczenia przeznaczone dla przedszkola. Oprócz tego szkoła dysponuje gabinetem logopedycznym, pedagogicznym, pielęgniarskim, salą sportową. Do użytku pracowników obsługi udostępnione są trzy pomieszczenia gospodarcze. Budynek szkoły posiada kotłownię gazową.

Wszystkie szkoły wyposażone są w sprzęt multimedialny (monitory interaktywne, tablice oraz niezbędne środki dydaktyczne).

7.6. Realizowane zadania oświatowe

Gmina Białogard realizuje zadania oświatowe wynikające z ustawy o systemie oświaty i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności szkół podstawowych i gimnazjum, oddziałów przedszkolnych, a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując ich dowóz do szkół poza terenem gminy.

W roku 2020 pomimo pandemii i nauki zdalnej, szkoły realizowały wiele projektów i innowacji pedagogicznych.

Szkoła Podstawowa w Rogowie brała udział w ogólnopolskich projektach „Uniwersytet Dzieci”, „Matematyka z Klasą. Ile matematyki jest wokół nas?”, kampanii „BohaterON – Włącz historię, w akcji Diecezjalnej Caritas „Pola nadziei”, w projekcie #CODE WEEK w ramach EUROPEJSKIEGO TYGODNIA KODOWANIA, w akcjach charytatywnych: Fundacji „Z Serca Dla Serca”, Zakręć się dla Hospicjum, Góra Grosza, Szlachetna Paczka.

Fot. nr 5.

Źródło: SP Rogowo

Szkoła Podstawowa w Pomianowie zrealizowała projekty pn. „*Rozwijanie kreatywności dziecka*” dla uczniów kl. II i III, „*Czytam z klasą lekturki spod chmurki*” dla uczniów kl. III – ogólnopolski projekt edukacyjny wspierający rozwój czytelnictwa wśród uczniów klas I – III autorstwa Honoraty Szaneckiej. Ponadto Szkoła otrzymała z rezerwy oświatowej państwa 75 tyś. złotych na pomoce dydaktyczne. Dzięki otrzymanym środkom trzy sale dydaktyczne zostały wyposażone w nowoczesne 65-calowe ekrany dotykowe i komputery. W pracowniach biologicznej, geograficznej, fizycznej, chemicznej pojawiły się nowe pomoce dydaktyczne, drukarka 3D.

Wszystkie zakupione pomoce zdecydowanie ułatwiają i uatrakcyjniają pracę z uczniami, również z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Fot. nr 6. Aranżacja wybranego dzieła sztuki - zdalna lekcja plastyki w szkole podstawowej w Stanominie

Źródło: Materiały SP Stanomino

Szkoła Podstawowa w Stanominie w ramach *Priorytetu 3: Rozwijanie zainteresowań uczniów przez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży*, w tym zakup nowości wydawniczych „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” otrzymała dofinansowanie w wysokości 4000, 00 zł. Podobnie jak inne nasze szkoły, również i w Stanominie uczniowie brali udział w wielu programach, m.in. „*Europejskim Dniu Języków Obcych*”.

Marzec 2020 roku był dla SP Stanomino wyjątkowy, również dlatego, że Szkoła obchodziła jubileusz 20-lecia. Obchody jubileuszu poprzedzone zostały uroczystym złożeniem „Kapsuły Czasu”, w której znalazły się pamiątki z teraźniejszości: senatorski dzwoneczek подарowany nam przez Panią Senator Grażynę Annę Sztark z okazji uroczystości nadania szkole imienia Juliana Tuwima, podręcznik i zeszyt, piórnik, telefon komórkowy, listy do mieszkańców z przyszłości, zdjęcia wszystkich klas, historię szkoły i egzemplarz aktualnej gazety.

Fot. nr 7. Obchody 20-lecia SP Stanomino

Źródło: Materiały SP Stanomino

Ustawa podręcznikowa gwarantuje uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. W związku z przyjętym harmonogramem wprowadzenia bezpłatnego dostępu do podręczników Gmina Białogard złożyła wniosek o udzielenie dotacji celowej na wyposażenie naszych szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe. Wysokość udokumentowanych wydatków poniesionych pokrytych ze środków dotacji celowej wyniosła: 48 566,39 zł.

Zadania oświatowe finansowane są ze środków otrzymywanych z budżetu państwa, tzw. subwencji oświatowej oraz z budżetu gminy.

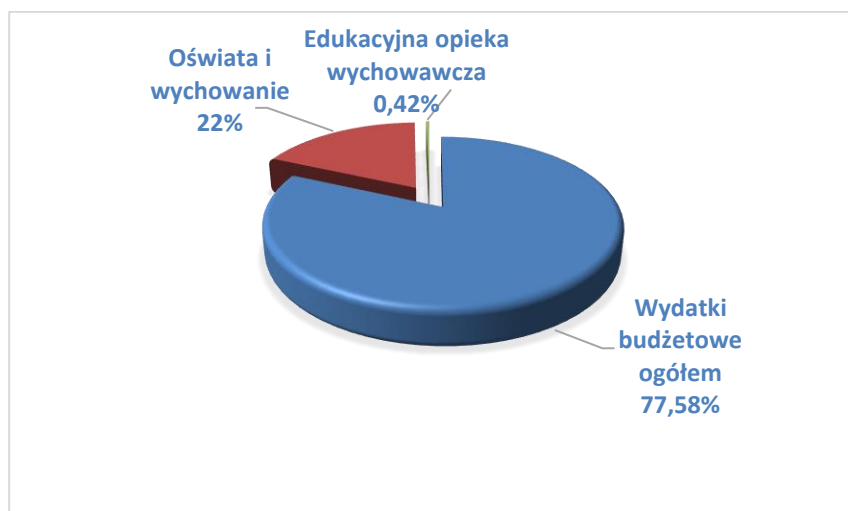
7.7. Poziom wydatków na oświatę

Wydatki na oświatę poniesione w roku 2020.

Wykonanie wydatków w dziale „Oświata i Wychowanie” wyniosło **8 100 300,79** zł i jest niższe 3,52 % w stosunku do roku 2019 (8 396 156,20 zł) oraz o 0,26 % niższe niż w roku 2018 (8 121 799,16 zł). W wydatkach tych ujęte są wydatki w wysokości **496 176,68** zł, poniesione na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego w związku z finansowaniem utrzymania dzieci z terenu gminy Białogard w placówkach przedszkolnych na terenie tych jednostek.

Wykonanie wydatków w dziale „Edukacyjna opieka wychowawcza” wyniosło na dzień 31.12.2020r. - **153 720,00** zł r., i jest niższe o **17,49%** w stosunku do roku 2019 (186 300,00 zł). Udział wydatków na oświatę i opiekę w wydatkach budżetowych to 22% i spadł w stosunku do roku 2019 o 3,7 %, w którym wynosił 25,70 %.

Wyk. Nr 12. Poziom wydatków na oświatę

Źródło: Opracowanie własne

7.8. Rola świetlic wiejskich na terenie gminy.

W 2020 roku na terenie Gminy Białogard funkcjonowało 11 świetlic wiejskich w następujących miejscowościach: Białogórzyno, Dębczyno, Klępino Białogardzkie, Nosówko, Nasutowo, Kościernica, Redlino, Rarwino, Rościno, Żeleźno, Żelimucha. W miejscowości Czarnowęsy funkcjonuje Sala Tradycji Rybackich, która również pełni rolę świetlicy. W istniejących świetlicach w miejscowościach Byszyno, Dargikowo, Lulewice, Łęczno, w związku z wpływem okresu, na który zawarta została umowa o pracę z paniami tam zatrudnionymi, oraz z uwagi na konieczność zawieszenia działalności świetlic, co zostało wymuszone istniejącą pandemią, odstąpiono od zatrudniania nowych osób na stanowisko świetlicowych.

Od stycznia do połowy marca 2020 świetlice organizowały zajęcia plastyczne, sportowe na dotychczasowych zasadach. W związku z ogłoszonym stanem epidemii początkowo do

czerwca, a następnie w listopadzie i grudniu świetlice zawiesiły swoją działalność. W lutym w świetlicy, w Lulewicach udało się jeszcze przeprowadzić przegląd artystyczny pt. „Mam Talent”, a w okresie ferii zimowych, w ramach akcji „Bezpieczne ferie” zorganizować spotkania z jednostkami OSP.

W ramach działań profilaktycznych, ze środków funduszu alkoholowego, w świetlicach zorganizowane zostały warsztaty pt. „Promocja zdrowego żywienia”, podczas których dzieci i młodzież, poznały zasady zdrowego żywienia oraz zagrożenia i sposoby zapobiegania bulimii i anoreksji.

W 2020 roku do użytkowania, po kapitalnym remoncie, oddane zostały dwie świetlice w miejscowościach Buczek i Żelimucha.

Koszty utrzymania świetlic w 2020 roku wyniosły **315 257,28 zł (w 2019 r. 383 765,47 zł)**, w tym:

wynagrodzenia i pochodne	- 245 979,87 zł
koszty utrzymania obiektów, usługi remontowe, ekspertyzy	- 63 303,16 zł
zakup materiałów i wyposażenia	- 5974,25 zł.

7.9. Wydarzenia kulturalne, sportowe i promocja gminy.

Istotną rolę w naszej Gminie, w kwestii związanej z wydarzeniami kulturalnymi pełnią zarówno szkoły, świetlice jak i same sołectwa. I pomimo trwającej pandemii, mogliśmy zaobserwować jak bardzo zaangażowane są one w organizację różnego rodzaju form uczczenia świąt czy spędzania wolnego czasu. Staraliśmy się pokazać to m.in. w wydawanym kwartalniku „Wieści z Gminy Białogard” ale i na internetowej stronie gminy oraz ogólnodostępnym Facebooku. W związku z tym, iż nasza internetowa strona winna być dostosowana do wymogów jakie nakłada na nas ustawodawca w zakresie osób z niepełnosprawnościami, w roku 2020 zmieniona została jej szata, jednak nie udało nam się przebudować jej tak aby spełniła zarówno narzucone ustawą wymogi jak i oczekiwania co do szaty graficznej.

Rok 2020, w swojej odmienności, nie pozwolił nam zorganizować jak każdego roku, Dożynek Gminnych, które w swojej tradycji pozwalają wyrazić szacunek i wdzięczność gospodarzom za determinację i wytrwały trud nieodmiennie towarzyszący pracy rolnika.

Wysokość kwoty wydatkowanej w roku 2020 na promocję gminy wyniosła **17 321,51 zł** w tym wydanie „*Wieści z gminy Białogard*” – 16 629,60 zł

Sport w gminie jest nieodzownym elementem życia wielu jej mieszkańców. Jest dziedziną życia społeczności lokalnej, którą trzeba zorganizować, zagospodarować i wspierać. Sport uczy istotnych wartości i umiejętności życiowych, pewności siebie, pracy w zespole, poczucia wspólnoty, dyscypliny i szacunku oraz zasad fair play. W gminie ważną bazę sportową stanowią placówki oświatowe, w których zadbano nie tylko o wyposażenie sal i miejsc do nauki, ale także o strefę ruchu. Posiadają nowoczesne place zabaw. Każda szkoła wyposażona jest w wielofunkcyjne boiska. Udostępniane są one mieszkańcom, dzięki czemu istnieje możliwość rekreacji i uprawiania różnych dyscyplin sportowych.

Działalność w zakresie upowszechniania sportu, w tym wyjątkowym pandemicznym okresie, została zablokowana. W prawdzie udało się zorganizować kilka meczy piłki nożnej, ale co ważne w marcu po raz kolejny Gmina przystąpiła do organizacji Biegu Tropem Wilczym „Pamięci Żołnierzy Wyklętych”. Bieg odbył się na trzech dystansach: 10 km, 5 km oraz bieg podstawowy 1963 m. Udział wzięło w nim 171 uczestników.

Fot.nr 8. Bieg Tropem Wilczym

Zródło: Własne

W lipcu, w Nosówku, odbył się turniej szachowy zorganizowany przez Klub Szachowy Husaria zaś w sierpniu już po raz siódmy odbył się „Bieg Pamięci Golgoty” w Lulewicach. We wrześniu zorganizowany został również Gminny Rajd Rowerowy, w którym udział wzięło ponad 80 osób. Uczestnicy pokonali 15 km trasy przebiegającej głównie przez teren Nadleśnictwa Białogard. Również we wrześniu odbył się turniej tenisa stołowego w Byszynie.

W 2020 roku wydatki na kulturę fizyczną wyniosły **50 486,50 zł**, w tym dotacje celowe dla 2 klubów sportowych w wysokości 37 225,00 zł.

W związku z ogłoszeniem pandemii koronawirusa oraz zakazem organizowania imprez i spotkań w gronie powyżej 5 osób, dotacja dla Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich Gminy Białogard „Liderka” na realizację zadania pn. „Upowszechnianie kultury i sztuki ochrony dóbr kultury dziedzictwa narodowego” została wstrzymana.

Nie można jednak pominąć wszystkich tych imprez, które zorganizowane były w okrojonych liczebnie gronach przez biblioteki, szkoły czy sołectwa.

7.10. Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie oraz jej filii.

Na terenie Gminy Białogard działa Gminna Biblioteka Publiczna w Stanominie oraz 3 jej filie: w Podwilczu, Pomianowie i Rogowie.

Każda z bibliotek jest zlokalizowana w centrum miejscowości, co jest bardzo dużym atutem. Odpowiednie wykształcenie oraz kompetencje pracowników służą sprawnej i profesjonalnej obsłudze.

Oferta biblioteczna skierowana jest do wszystkich grup wiekowych czytelników. Zakup nowości wydawniczych sugerowany jest preferencjami czytelnickimi użytkowników. Każdego roku ze środków własnych oraz ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa powiększany jest księgozbiór bibliotek. Bardzo dużą popularnością cieszą się czasopisma, które czytelnik może wypożyczyć do domu, jak i przeczytać na miejscu w placówce.

Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych poza zakupem nowości książkowych, pozwala również na organizację wieczorków autorskich, zakup nowego sprzętu komputerowego. Aktywna współpraca z Wójtem Gminy, radnymi, sołtysami, instytucjami i mieszkańcami Gminy oraz bezpłatny dostęp do Internetu sprawia, że zarówno dzieci jak i dorośli bardzo chętnie odwiedzają biblioteki.

Misją naszych Bibliotek jest inicjacja i wzmacnianie nawyków czytelnickich wśród dzieci od lat najmłodszych, rozszerzanie i pogłębianie zainteresowań czytelnickich wśród różnych grup wiekowych. Mając na uwadze niski poziom czytelnictwa, potrzebna jest reklama bibliotek. W związku z tym priorytetem w zajęciach bibliotecznych jest zachęcenie dzieci do czytania nie tylko lektur ale i częstszego korzystania z bibliotek publicznych.

Czas zagrożenia epidemiologicznego wpłynął również na pracę bibliotek.

Od 12.03.2020r. do 24.05.2020r. - biblioteki zostały zamknięte w związku z realizowaniem postanowień ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, po czym od 25.05.2020r. do 31.08.2020r. otwarte na określonych zasadach. Funkcjonowała tylko wypożyczalnia bez wolnego dostępu do półek. I tak kilkakrotnie w ciągu całego roku biblioteki zmuszone zostały do dostosowania się do nowych okoliczności. Wypożyczanie księgozbioru i czasopism odbywało się poprzez zamówienia telefoniczne, online, w wyznaczonym punkcie bibliotek bez wolnego dostępu do półek, bez dostępu do czytelnicy i Sali komputerowej oraz poprzez dostarczanie książek do domów czytelników.

Księgozbiór Gminnej Biblioteki Publicznej na dzień 31.12.2020r. to 27 506 woluminów, w tym

- Biblioteka w Stanominie – 8633,
- filia biblioteczna w Podwilczu – 8128,
- filia biblioteczna w Pomianowie – 5322,
- filia biblioteczna w Rogowie – 5423.

W roku 2020 przybyło łącznie 517 woluminów, w tym:

- 412 woluminów zakup ze środków własnych na kwotę **11000 zł**,
- 105 woluminów zakup ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z programu „Zakup nowości wydawniczych do Bibliotek publicznych” na kwotę 2750 zł.

Również w 2020 roku czytelnicy przekazali nieodpłatnie dla naszych bibliotek, łącznie 902 pozycje książkowe na kwotę 22 151,84 zł.:

Tab. Nr 20. Ilość przekazanych książek do biblioteki

Placówka biblioteczna	Ilość książek przekazanych przez czytelników	Wartość książek z darów w zł
Stanomino	269	7118,00
Podwilcze	285	6423,25
Pomianowo	86	1425,00
Rogowo	262	7185,59
Ogółem	683	22151,84

Źródło: Opracowanie udostępnione przez GBP

Tab. Nr 21. Czytelnicy zarejestrowani w bibliotekach

Placówka biblioteczna	Liczba czytelników zarejestrowanych
Stanomino	319
Podwilcze	120
Pomianowo	84
Rogowo	87
Ogółem	610

Źródło: Opracowanie udostępnione przez GBP

Tab. Nr 22. Czytelnicy aktywnie wypożyczający

Placówka biblioteczna	Liczba czytelników aktywnie wypożyczających
Stanomino	222
Podwilcze	90
Pomianowo	76
Rogowo	69
Ogółem	457

Źródło: Opracowanie udostępnione przez GBP

W 2020 roku wypożyczono 6818 woluminów, w tym największym zainteresowaniem cieszyła się literatura piękna dla dorosłych.

Na miejscu udostępniono 709 woluminów. Największą popularnością cieszyły się książki dla dzieci i młodzieży.

Wypożyczono również 2946 czasopism, na miejscu zaś udostępniono 770.

Z bezpłatnego dostępu do Internetu skorzystało 1068 osób.

Liczba odwiedzających biblioteki w 2020 roku wyniosła ogółem 9086.

8. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

8.1. Dane dotyczące przysługujących Gminie praw własności

1. Grunty ogółem (przy uwzględnieniu przypadającego udziału) – **708, 4081 ha** (w tym w użytkowaniu wieczystym Gminy Białogard **40,3562** ha, oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym **5,8557 ha**):

1.1 Grunty rolne

- a) grunty orne – 83.475,5 ha
- b) sady – 1,4052 ha
- c) łąki trwałe – 11,1442 ha
- d) pastwiska trwałe – 15,1364 ha
- e) grunty rolne zabudowane – 3,7860 ha
- f) grunty pod rowami – 1,13 ha
- g) grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – 10,3898 ha
- h) nieużytki – 7,3896 ha

1.2 Grunty leśne

- a) lasy – 2.3188,5 ha
- b) grunty zadrzewione - 13,3701 ha

1.3 Grunty zabudowane i zurbanizowane

- a) tereny mieszkaniowe – 2.0640,5 ha
- b) tereny przemysłowe – 1.8150,5 ha
- c) inne tereny zabudowane – 10,5395 ha
- d) zurban. ter. zab. lub w trakcie zabudowy – 7,2889 ha
- e) tereny rekreacyjno – wypoczynkowe – 57,8114 ha
- f) użytki kopalne – 3,5957 ha

1.3.1 Tereny komunikacyjne

- a) drogi – 434,4467 ha
- b) tereny kolejowe – 3,4073 ha
- c) grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych – 35,6863 ha

1.4 Grunty pod wodami

- a) powierzchniowymi płynącymi – 0,1503 ha
- b) powierzchniowymi stojącymi 1,5700 ha

1.5 Tereny różne – 0,4877 ha

1.6 Łącznie – 708,4081 ha

2. Gmina Białogard jest właścicielem i współwłaścicielem 22 budynków mieszkalnych i mieszkalno – użytkowych, w których znajdują się 34 lokale komunalne i 11 lokali socjalnych będących własnością Gminy Białogard oraz budynków gospodarczych lub pomieszczeń gospodarczych przynależnych do ww. lokali w miejscowościach: Białogórzynko 2, Białogórzynko 3, Białogórzynko 4, Byszyno 5, Byszyno 30, Dargikowo 17, Kościernica 28, Nasutowo 15, Nawino 3, Nawino 27, Podwilcze 43, Podwilcze 44, Pustkowo 10 (budynek przeznaczony do rozbiórki), Redlino 11, Redlino 32, Rogowo 4, Rogowo 33, Rogowo 46, Sińce 2, Żeleźno 41, Żeleźno 49, Rogowo 46. W budynkach położonych w miejscowościach Byszyno 5, Dargikowo 17, Pustkowo 10 (budynek przeznaczony do rozbiórki), Sińce 2 znajdują się również lokale użytkowe – świetlice wiejskie/lokale użytkowe na potrzeby mieszkańców, natomiast budynek położony w miejscowości Kościernica 28 po byłej szkole podstawowej, w swoim przeznaczeniu nadal ma pełnić funkcję placówki oświatowej.

Poza ww. budynkami w zasobie komunalnym Gminy Białogard znajdują się budynki użytkowe, lokale użytkowe, budynki gospodarcze, produkcyjne dla rolnictwa oraz siedziby gminnych jednostek organizacyjnych, w tym :

- 1) budynek przy ul. Wileńskiej 8 w Białogardzie – siedziba Urzędu Gminy Białogard oraz GOPS;
  - 2) budynek garaży przy siedzibie Urzędu Gminy Białogard;
  - 3) funkcjonujące placówki oświatowe – Szkoła Podstawowa w Pomianowie im. Ryszarda Kuleszy; Szkoła Podstawowa w Stanominie im. Juliana Tuwima; Szkoła Podstawowa w Rogowie im. Jana Brzechwy;
  - 4) 10 budynków użytkowych – świetlice wiejskie w miejscowościach: Białogórzyno 71, Buczek 11, Dębczyno 26 (wraz z budynkiem gospodarczym), Kościernica 7, Lulewice 16, Nosówko 23, Redlino 7, Rarwino 7, Żelimucha 9a, Żeleźno 2a (wraz z budynkiem gospodarczym);
  - 5) budynek użytkowy (na potrzeby sołectwa) w miejscowości Moczyłki (dz. nr 2/7);
  - 6) budynek użytkowy (na potrzeby sołectwa) w miejscowości Rzyszczewo (dz. nr 62/5);
  - 7) budynek użytkowy (kaplica) w miejscowości Lulewice 15;
  - 8) 5 lokali użytkowych – świetlic wiejskich: Czarnowęsy 8, Kłepino Białogardzkie 22, Nasutowo 24, Łęczno 8, Rościno 30;
  - 9) 2 lokale użytkowe (kaplice) w miejscowościach Czarnowęsy 8 i Rościno 30;
  - 10) budynek w miejscowości Stanomino – siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie 27;
  - 11) 2 lokale i budynek stanowiące filie Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie w miejscowościach: Podwilcze 3/1, Rogowo 63, Pomianowo 40;
  - 12) 4 budynki użytkowe – remizy strażackie w miejscowościach: Pomianowo 40, Kościenica 5a, Podwilcze 57, Rogowo 91;
  - 13) budynki gospodarcze, produkcyjne dla rolnictwa, w tym: 4 stanowiące własność Gminy Białogard (dz. nr: 55/2, 55/4 - budynki przeznaczone do rozbiórki , dz. nr 66) i 1 stanowiący współwłasność z Gminą Białogard (dz. nr 50/4), położone w miejscowości Góry, stanowiący własność Gminy Białogard położony w miejscowości Czarnowęsy (dz. nr 13/23), stanowiący współwłasność Gminy Białogard położony w miejscowości Rychowo (dz. nr 9/28);
  - 14) 10 budynków nieczynnych hydroforni w miejscowościach: Białogórzyno, Góry, Gruszewo, Nawino, Pękanino, Pomianowo, Redlino, Rychowo, Zagórze.
  - 15) Boiska sportowe w miejscowościach:
    - Białogórzyno, dz. nr 588/3;
    - Stanomino, dz. nr 22/38.
3. Place zabaw/ siłownie na świeżym powietrzu:
- a) Białogórzyno (dz. nr 258/2) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
  - b) Białogórzyno (dz. nr 342/5) – siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
  - c) Buczek (dz. nr 304/2) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
  - d) Byszyno (dz. nr 241) - plac zabaw przy świetlicy;
  - e) Czarnowęsy (dz. nr 13/23) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
  - f) Dargikowo (dz. nr 286/1) – siłownia zewnętrzna;
  - g) Dębczyno (dz. nr 224/2) – siłownia zewnętrzna;

- h) Gruszewo (dz. nr 11/39) – plac zabaw;
- i) Klępino Białogardzkie (dz. nr 157/4) – plac zabaw;
- j) Kościernica (dz. nr 12/1) – plac zabaw przy szkole;
- k) Laski (dz. nr 91) – plac zabaw;
- l) Lulewice (dz. nr 221/4) – plac zabaw przy świetlicy;
- m) Łęczno (dz. nr 558/2) – plac zabaw przy świetlicy;
- n) Moczyłki (dz. nr 2/7) - plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy budynku sołeckim;
- o) Nawino (dz. nr 28/3) – plac zabaw;
- p) Nasutowo (dz. nr 6/24) – plac zabaw przy świetlicy;
- q) Nosówko (dz. nr 105/1) – plac zabaw;
- r) Pękanino (dz. nr 35) – siłownia zewnętrzna;
- s) Podwilcze (dz. nr 120) – plac zabaw przy budynku OSP;
- t) Pomianowo (dz. nr 204/3) – plac zabaw przy bibliotece;
- u) Pustkowo (dz. nr 154/5) – plac zabaw przy świetlicy;
- v) Redlino (dz. nr 377/2) – plac zabaw przy świetlicy;
- w) Redlino (dz. nr 122/1) – siłownia zewnętrzna;
- x) Rogowo (dz. nr 46) – siłownia zewnętrzna, plac zabaw przy szkole;
- y) Przegonia (dz. nr 28/1) – plac zabaw i urządzenia siłowni zewnętrznej ;
- z) Rychowo (dz. nr 9/29) – plac zabaw;
- aa) Rzyszczewo (dz. nr 62/5) – plac zabaw;
- bb) Sińce (dz. nr 105/10) – plac zabaw i urządzenia siłowni zewnętrznej;
- cc) Stanomino (dz. nr 22/27) – plac zabaw, siłownia zewnętrzna;
- dd) Stanomino (działka nr 76) – plac zabaw przy szkole;
- ee) Żeleźno (dz. nr 308/3) – plac zabaw przy świetlicy;
- ff) Żelimucha (dz. nr 100) – plac zabaw i boisko do piłki siatkowej przy świetlicy;
- gg) Żytkowo (dz. nr 105/2) – plac zabaw.

4. Cmentarze komunalne w miejscowościach Byszyno, Białogórzyno, Podwilcze (w 2020 roku na cmentarzu komunalnym w Byszynie dokonano 18 pochówków, w Białogórzynie 4 pochówki, w Podwilczu 4).

5. Środki transportu:

- a) samochód osobowy – Ford Transit,
- b) samochód osobowy – Fiat Ducato,
- c) samochód osobowy – Ford Transit,
- d) samochód osobowy – Volkswagen Transporter,
- e) samochód osobowy – Fiat Scudo,
- f) samochód osobowy – Fiat Scudo,
- g) samochód osobowy – Fiat Doblo,
- h) pojazd osobowo-towarowy – Volkswagen T4,
- i) autobus – Autosan A0909L,
- j) autobus – Jelcz L 090/Ms.

6. Maszyny do robót drogowych:

- a) równiarka BAUKEMA SHM 5,

- b) koparko-ładowarka CASE,
- c) ciągnik URSUS 3512
- d) ciągnik KUBOTA 5091,
- e) przyczepa AUTOSAN,
- f) przyczepa PRONAR,
- g) samochód ciężarowy (wywrotka) MAN,
- h) rozsiewacz RCW,
- i) rozdrabniacz gałęzi,
- j) kosiarka zawieszana bijakowa TELEX LEOPARD RB 1,6m.

8.2. Długoterminowe aktywa finansowe.

Tab. Nr 23.

Akcje i udziały	Stan na	Stan na	Stan na
	31.12.2018 r.	31.12.2019 r.	31.12.2020 r.
	15.998.500,00 zł	16.225.000,00 zł	16.467.000,00 zł
Razem:	15.998.500,00 zł	16.225.000,00 zł	16.467.000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

8.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego

Tab. Nr 24. Nabycie prawa własności nieruchomości:

Lp.	Obręb	Nr działki	Powierzchnia	Wartość księgowa
1	Redlino nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalnym i gospodarczym	382/1	0,20 ha - nabycie udziału 1/2 o pow. 0.10 ha	30.500,00 zł (w tym grunt o wartości – 24.900,00 zł – 5.600,00 zł)
2				
		Razem:	0,20 ha/0,10 ha	30.500,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Dane o dochodach uzyskanych w roku 2020 z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych:

- ze sprzedaży nieruchomości – 0 zł ;
- ze sprzedaży ruchomości - 0 zł;
- z przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności – 731,00 zł,
- opłat z tytułu oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste, opłat rocznych i trwałego zarządu – 2.667,00 zł,
- z dzierżawy i najmu (w tym składników ruchomych), z ustanowienia ograniczonego prawa w postaci służebności przesyłu – 180.395,95 zł,
- miejsca cmentarne – 16.113,99 zł,
- pozostałe dochody (koszty upomnień, odsetki) - 6.285,73 zł.

9. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ. PROGRAMY I ICH REALIZACJA

9.1. Polityka prorodzinna

Od 2016r. obowiązuje ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Zgodnie z w/w ustawą każde dziecko do ukończenia 18 roku życia uprawnione jest do świadczenia wychowawczego w kwocie 500,00 zł miesięcznie bez względu na osiągnięty dochód. Do realizacji tego zadania wyznaczony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie. W 2020 r. wpłynęło **76** wniosków w formie papierowej i drogą elektroniczną. Jednakże ze względu na okres zasiłkowy który przypada na lata 2019-2021 miesięcznie ze świadczeń korzysta 1226 rodzin. Do końca 2020r. GOPS w Białogardzie wypłacił świadczeń wychowawczych na kwotę **7 099 760,98 zł**.

Realizacja programu Rodzina 500+ od samego początku przebiegała bardzo sprawnie, jeszcze przed wejściem w życie ustawy wywieszane były informacje dot. sposobu wypełniania wniosków oraz niezbędnych dokumentów. Wnioski służyły sukcesywnie i rozpatrywane były na bieżąco.

W dniu wejścia w życie ustawy „o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”- Rodzina 500+ działania były podejmowane nie tylko przez pracowników zajmujących się bezpośrednio obsługą zadania, ale również innych pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie.

Pracownicy socjalni odgrywają kluczową rolę w realizacji Programu 500+, spotykają się z rodzinami i sprawdzają rzetelność wydatkowania przyznanych środków, sprawdzają co się dzieje w takiej rodzinie, aby wyeliminować przypadki nadużyć.

Aby wykluczyć ewentualną eksmisję rodzin z uwagi na zadłużenia w opłatach za zajmowany lokal, pracownicy socjalni i asystenci rodziny na bieżąco mają pieczę nad wydatkami w rodzinach niezaradnych życiowo, które nie dbają o ten obowiązek. Takie działania przyczyniły się do tego, że wiele rodzin spłaciło zadłużenia za lokal i obecnie obniżyło swoje wydatki poprzez uzyskanie prawa do dodatku mieszkaniowego. Bez wsparcia w ramach Programu 500+ takie działania nie byłyby możliwe. Pracownicy socjalni pracując w tych rodzinach przyczyniają się do podniesienia wśród dzieci poczucia bezpieczeństwa.

Przykładem lat wcześniejszych obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych pod nazwą Karta Dużej Rodziny. Realizacja zadań związanych z rozporządzeniem jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. W roku 2020 wydano ponad **114** kart.

Celem ustawy jest wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez zmniejszenie wydatków związanych z wychowaniem dzieci, ale także kreowanie pozytywnego wizerunku wielodzietności.

Ustawa wprowadza takie rozwiązania jak:

- przyznanie rodzinom wielodzietnym ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu kolejowego w pociągach osobowych, pociągach ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych,
- przyznanie ulgi 49% przy przejazdach kolejowych na podstawie biletów miesięcznych,
- zwolnienie z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary,
- przyznanie ulgi w opłacie paszportowej.

Zgodnie z przepisami ustawy uprawnienia przysługujące na podstawie Karty mogą być przyznawane przez instytucje podległe właściwym ministrom, ale także przez inne podmioty na podstawie umowy zawartej z Ministrem właściwym do spraw rodziny. Podmioty te przed podpisaniem umowy będą podlegały ocenie pod kątem zapewnienia jak najszerzej dostępności, atrakcyjności usług i gwarancji odpowiedniej jakości. Minister będzie mógł zawrzeć z wojewodami porozumienia w sprawie zawierania umów, a także zlecić, w drodze konkursu ofert, zawieranie umów organizacjom pozarządowym. Koszty z tym związane finansowane będą z budżetu państwa.

Każdy podmiot, który przyzna rodzinom wielodzietnym uprawnienia, będzie miał prawo do posługiwania się znakiem *TU HONORUJEMY KARTĘ DUŻEJ RODZINY*. Znak ten będzie mógł być wykorzystywany w szczególności w materiałach reklamowych lub informacyjnych.

Od stycznia 2018r. zmieniły się zasady przyznawania prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami pomimo przekroczenia kryterium dochodowego. W dotychczasowym stanie prawnym możliwe było przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego w razie przekroczenia kryterium dochodowego tzw. przyznaniem warunkowym (kryterium dochodowe nie mogło być przekroczone więcej niż o kwotę najniższego zasiłku). Obecnie na podstawie nowych przepisów zmieniających ustawę o świadczeniach rodzinnych przyznanie warunkowe zostało zastąpione zasadą „złotówka za złotówkę”. Jeśli kryterium dochodowe zostanie przekroczone to prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami będzie przyznane w sytuacji, w której łączna kwota dochodu rodziny pomniejszona o kwotę kryterium dochodowego nie będzie wyższa od łącznej kwoty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie.

Od stycznia 2018r. do katalogu świadczeń rodzinnych wprowadzono także świadczenie rodzicielskie. Świadczenie to przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są osoby bezrobotne, a także osoby wykonujące prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Świadczenie rodzicielskie jest przyznawane na okres do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia w kwocie 1 000 zł miesięcznie.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” jednostki samorządu realizują program mający na celu wesprzeć dzieci uczące się dodatkowymi środkami na ten cel. Jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł otrzymają rodzice/ osoby pełnoletnie uprawnione zgodnie z wytycznymi:

1. Świadczenie dobry start przysługuje:

- 1) rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych – raz w roku na dziecko;
- 2) osobom uczącym się – raz w roku.

2. Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

- 1) przez dziecko lub osobę uczącą się do 20. roku życia;
- 2) przez dziecko lub osobę uczącą się do 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

3. Świadczenie dobry start przysługuje także w przypadku:

- 1) ukończenia 20. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20. rok życia;
  - 2) ukończenia 24. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24. Rok życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.
4. W przypadku dziecka biorącego udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, świadczenie dobry start przy-sługuje nie wcześniej niż od roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 7. rok życia.

W ramach realizacji powierzonego zadania Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyjął 656 wniosków na łączną kwotę 256 500,00 zł.

9.2. Świadczenia rodzinne

Realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, od 2004 zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych GOPS. Działa ona jako odrębny organ administracji samorządowej. W 2020 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało ok. 244 rodzin, wypłaconych świadczeń ok 5022. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, oraz świadczenia opiekuńcze, którymi są zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie. Świadczenia rodzinne są w całości zadaniami zleconymi finansowanymi z budżetu państwa. Dokładne wartości wypłaconych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Tab.Nr 25. Zestawienie ilości wypłaconych świadczeń

Rodzaj świadczeń	Wydatki w zł			Liczba wypłaconych świadczeń			Liczba rodzin korzystających przez cały rok		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Zasiłki rodzinne	749747,76	697089,0	588401,17	6462	5998	5022	342	310	244
Dodatki do zasiłków rodzinnych	314898,98	289703,0	268717,17	2891	2651	2587	x	255	205
Zasiłki pielęgnacyjne	296737,00	364757,0	454550,00	1876	1935	2108	177	186	193
Świadczenia pielęgnacyjne	493176,00	583265,0	896822,00	334	370	494	28	35	48
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	42000,00	49000,00	30000,00	42	49	30	42	46	30
Świadczenie rodzicielskie	241833,30	229113,0	269681,00	267	255	301	45	38	42

Składki na ubezpieczenia społeczne	126081,00	103854,0	148224,00/ 2558,00	429	311	349/32	x	63	30/41
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	23250,00	28 676,0	39246,00/1 735	235	264	280/32	x	59	30/41
Specjalny zasiłek opiekuńczy	x	67 376,0	49931	x	110	82	x	12	9
Zasiłek dla opiekuna	x	34 100,0	23620,00	x	55	39	x	5	4
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia żywego dziecka" Za życiem"	x	8 000,0	4000,00	x	2	1	x	2	1

Źródło: Opracowane przez GOPS

Zasilki rodzinne w 2020 roku były wypłacane na podstawie kryterium dochodowego 674,00 zł. Kryterium jest nieco wyższe dla rodzin, które wychowują dziecko niepełnosprawne, obecnie jest to kwota 764,00 zł. Ilość pobieranych świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami zmniejszyła się w stosunku do roku 2019. Przyczyną może być zapewne świadczenie wychowawcze przyznawane od kwietnia 2016 r. w kwocie 500 zł na dziecko. Osoby wykonujące pracę za najniższą kwotę wynagrodzenia często rezygnują z zatrudnienia, a utrata dochodu kwalifikuje ich do przyznania prawa do zasiłku rodzinnego. Drugą przyczyną może być brak świadomości do jakich świadczeń jesteśmy uprawnieni. Składając wniosek o świadczenie wychowawcze, w wielu przypadkach okazywało się, że rodziny kwalifikują się do otrzymania innych świadczeń.

Zasilki pielęgnacyjne do października 2019 w kwocie -184,42 zł, od 1 listopada 2019 r. – 215,84 zł przeznaczone są dla osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponadto zasiłek pielęgnacyjny można przyznać osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu jeżeli jej niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia. Świadczenie to nie jest zależne od dochodu.

Od stycznia 2013 r. ustawa o świadczeniach rodzinnych uległa znaczącym zmianom w zakresie świadczeń opiekuńczych, wprowadzono zupełnie nowy typ świadczenia tj. specjalny zasiłek opiekuńczy, a znaczącym modyfikacjom uległy przepisy dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych. Zarówno kwoty jak i liczba rodzin korzystających z tego zasiłku zwiększyła się w stosunku do roku 2018.

Świadczenie pielęgnacyjne jest pobierane przez osoby rezygnujące z zatrudnienia lub nie podejmujące pracy, w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. Do grudnia 2019 r. wynosiło ono 1 583,00 zł miesięcznie. Za osoby pobierające świadczenie, ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Zarówno kwoty jak i liczba rodzin korzystających z tego świadczenia zwiększyła się w stosunku do roku 2019.

Osoby opiekujące się dorosłymi niepełnosprawnymi mogą ubiegać się o **specjalny zasiłek opiekuńczy**. Aby za opiekę nad osobą niepełnosprawna uzyskać to świadczenie trzeba spełniać kryterium dochodowe, które w roku 2020 r. wynosiło 764,00 zł.

Zasiłek dla opiekunów wypłacany jest w kwocie 620,00 zł miesięcznie, osobom, które wcześniej pobierały świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą starszą i nie uzyskały prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, również zajmuje się Dział Świadczeń Rodzinnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane od 01.10.2008 roku.

W roku 2020 wypłacono 872 świadczeń na łączną kwotę 328 411,00 zł, podczas gdy w roku 2019 było to 945 świadczeń na kwotę 357 564 zł.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ również obowiązek dochodzenia wypłaconych świadczeń od dłużników alimentacyjnych. W celu odzyskania należności organ dysponuje szeregiem możliwości udostępnionych przez ustawodawcę. Organ może np. wystąpić do prokuratury na podstawie art. 209 KK z wnioskiem o ściganie dłużnika jako uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, bądź zwrócić się z wnioskiem do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy. Ponadto Organ podjął ponad 480 innych czynności urzędowych zmierzających do odzyskania należności dla Skarbu Państwa. W tym celu Organ współpracuje z instytucjami takim jak Prokuratura, Policja, Ministerstwo Sprawiedliwości, Powiatowy Urząd Pracy, Biura Informacji Gospodarczej czy Komornicy Sądowi.

Dodatkowo Organ przeprowadza procedurę na podstawie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników, nadesłanych z innych gmin będących miejscem zamieszkania wierzyciela, jeżeli dłużnik przebywa na terenie gminy Białogard.

9.3. Pomoc społeczna

Tab. Nr 26. Zestawienie form pomocy i ilości wypłaconych świadczeń.

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie			Liczba świadczeń wypłaconych			Kwota świadczeń wypłaconych w zł oraz przypadających na 1 osobę (średnio)		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
1.	ZASIŁKI STAŁE w tym	69	60	44	679	562	471	328 599,00/ 5476,65 zł/os	285 122,63/ 4 752,04 zł/os	2260618,45/ 51377,68 zł/os
	Osoby samotnie gospodarujące	51	48	37	516	446	402	262 620,00/ 5 149,41 zł/os	237 365,47/ 4 945,11 zł/os	201122,84/ 5435,75 zł/os
	Pozostające w rodzinie	18	12	7	163	116	69	65 979,00/ 3 665,50 zł/os	47 757,20/ 3 979,77 zł/os	25495,6 1/ 3642,23 zł/os

2.	SKŁADKI ZDROWOTNE opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	54	47	40	636	448	421	28 467,00/ 527,17 zł/os	20 672,25/ 439,84 zł/os	19179,866/ 570,55 zł/os
RAZEM		x	x	x	x	x		357 066,00	305 794,88	472416,76

Źródło: Opracowane przez GOPS

Powyższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę świadczeń wypłaconych oraz kwotę przeznaczoną na te świadczenia.

Nowelizacja Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w minionych latach zmniejszyła liczbę zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej. W praktyce sprowadza się to do realizacji pomocy w formie wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe i realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego. **Wynagrodzenie za sprawowanie opieki** jest wypłacane osobom, które postanowieniem sądu zostały ustanowione prawnymi opiekunami osób całkowicie ubezwłasnowolnionych lub nieletnich.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby realizujące zatrudnienie socjalne w Centrum Integracji Społecznej.

W ramach zadań własnych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył pomoc w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, przeznaczonych głównie na żywność, odzież, opał, energię, zakup gazu, remont mieszkania, zakup środków czystości, zakup leków, schronienie. Z tych środków pokrywano również koszty pochówku osób, których rodzina nie miała możliwości tego uczynić lub nie posiadały osób bliskich. Poniższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę udzielonych świadczeń oraz kwotę wydatkowaną na poszczególne świadczenia.

Tab. Nr 27. Zestawienie innych form pomocy

Lp	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia			Liczba świadczeń			Kwota świadczeń w zł		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
1	Pochówek	1	0	0	1	0	0	2 630,00	0,00	0,00
2	Inne zasiłki celowe i w naturze (opał, leki, żywność, inne firmy)	394	223	43	x	1835	66	238 879,0/ 606,29 zł/os	304 465,54/ 1365,32 zł/os	48 707,74/ 1132,74 zł/os
3	Schronienie	3	0	2/2	193	0	215/2	6 721,0/ 2 240,33	1 284,32	7371,08/257 6,00

								zł/os		3685,54
										zł/os
4	Domy pomocy społecznej	16	16	14	150	159	148	356 152,0/ 22259,5 zł/os	402 195,60 25 137,25 zł/os	367290,47/ 26235,03 zł/os
5	Zasiłki okresowe	161	128	109	783	568	448	267 476,0/ 1661,34 zł/os	193 527,19/ 1511,93 zł/os	143353,84/ 1315,17 zł/os
6	Usługi zwykłe	10	7	6/31	3 016	2048	X	39 525,0/ 3952,50 zł/os	40 004,02/ 5714,86 zł/os	166987,22/ 4513,17 1/os
	RAZEM		x			x		911 383,0	941 476,67	736 286,35

Źródło: Opracowane przez GOPS

Jak wynika z powyższej tabeli na realizację świadczeń w tym zakresie wydatkowano ogółem **941 476,67 zł**.

W 2020 roku gminy otrzymały dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wydatków na zasiłki stałe i zasiłki okresowe.

Osoba ubiegająca się o przyznanie zasiłku stałego musi posiadać co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności i wykazać brak uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. W 2020 roku wysokość zasiłku stałego wynosi **645 zł**. Przyznany zasiłek stały nie mógł być niższy od kwoty 30 zł. Ogółem z tej formy pomocy skorzystało 44 osób na ogólną kwotę 226,618,45 zł

Na realizację zasiłków okresowych w 2020r. wydatkowano kwotę- 143 353,84 zł, a skorzystało z tej formy pomocy 109 rodzin.

W roku 2020 z usług opiekuńczych skorzystało 38 osób, natomiast w Domach Pomocy Społecznej umieszczonych było 14 osób.

Osoby ubiegające się o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej to głównie osoby samotne, bądź też nie mogące oczekiwać na wsparcie ze strony rodziny. Długotrwale chore, które nie mogą samodzielnie egzystować w środowisku domowym. Istotną konsekwencją demograficznego starzenia się społeczeństwa jest coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych. Postępujące procesy geriatryczne stwarzają wnioskodawcom trudności w zakresie samodzielnego zabezpieczenia potrzeb życiowych. Długotrwała choroba lub niepełnosprawność ogranicza ich funkcjonowanie społeczne oraz marginalizację życia.

Dlatego też realizacja zadań ujętych w art. 54 ustawy o pomocy społecznej tj. umieszczenia w domu pomocy społecznej i pokrycie kosztów związanych z pobytem osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. Aktualnie potrzeba jest skierowania 1 osób do Domu Pomocy Społecznej, osoby te objęte są usługami opiekuńczymi.

Na zabezpieczenie pobytu osobom w domach pomocy społecznej w 2020 roku wydatkowano kwotę 367 290,47 zł.

Na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. o ustanowieniu wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Posiłki w szkole i w domu” na lata 2019-2023, z budżetu Wojewody Ośrodek otrzymał dotację w kwocie 226 000,00 zł. Łączny koszt programu wyniósł 313 087,74 zł.

W ramach programu realizowano zadania 2poprzez dożywianie dzieci w przedszkolach i szkołach. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie przyznawał również pomoc podopiecznym w formie zasiłków celowych. W ramach tych działań wykorzystany był również udział środków własnych w wys. 20%. Wydatki w tym zakresie oraz liczbę rodzin, które skorzystały z tej pomocy przedstawia poniższa tabela.

Tab. Nr 28. Zestawienie świadczeń w formie posiłków

	Liczba rodzin			Liczba świadczeń			Kwota w zł		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
<i>posiłki w szkole i w przedszkolu</i>	103	56	47	10 588	9 169	1322	42 577,00/ 413,37 zł/os	37 698,61/ 673,19 zł/os	12391,19
<i>posiłki w schroniskach i innych stołówkach</i>	x	-	-	x	-	-	x	-	x
<i>zasiłki celowe</i>	544	202	158/100	1 838	1702	1119/100	176 164,00/ 323,83 zł/os	275 045,80/ 1361,61 zł/o	230696,55/ 70 000
Razem							218 741,00	312 744,41	313087,74

Źródło: Opracowane przez GOPS

Świadczenia w zakresie dożywiania (bezpłatne posiłki) uprawniają do korzystania większą grupę osób niż do innych świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Fakt ten wynika z uchwały Rady Gminy Białogard z dnia 12 lutego 2014 r. „w sprawie podwyższenia kwot kryteriów dochodowych uprawniających do wsparcia osób w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania *Posilek w szkole i w domu* oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z tego programu. W ramach programu w 2020 r. objęto pomocą 305 rodzin.

Jednym z wielu zadań prowadzonych przez pracowników socjalnych jest praca socjalna. Jej zadaniem jest aktywizowanie ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, zapobieganie dysfunkcjom, przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. To coś więcej niż aktywizowanie podopiecznego do działania. W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy pracownicy socjalni muszą poświęcić na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmują postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc,

narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozzerwalnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy. W 2020 roku pracownicy objęli pomocą 342 rodziny, w których przeprowadzili 588 wywiadów środowiskowych. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne. Możemy zaobserwować, stagnację w ilości rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Spowodowane jest to zwiększoną ilością zawieranych kontraktów socjalnych oraz większą aktywnością zawodową klientów pomocy społecznej jak również sytuacją pandemiczną.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, pracownicy socjalni zawierają kontrakty socjalne. Postanowienia kontraktu są dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku. Kontrakt zawiera uprawnienia i zobowiązania przystępujących do niego stron. Jest niezbędny w sytuacjach, gdy osoba lub rodzina nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w zakresie poprawy własnej sytuacji, np. podjęcie zatrudnienia, podjęcie leczenia odwykowego. W roku 2020 pracownicy socjalni sporządzili 7 kontraktów socjalnych, warunki kontraktu zerwało 6 osób. Stwarzają natomiast płaszczyznę porozumienia i poddają strategię, umożliwiając osiągnięcie niewielkich postępów, które wspólnie składają się na poprawę efektywności działań.

Pracownicy socjalni swoją pracą obejmują również osoby bezdomne. W 2020r. na terenie naszej gminy przebywało 3 osób bezdomnych. W najtrudniejszym okresie jesienno-zimowym pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami przytuliska, noclegowni organizują miejsca w placówkach i przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanych ofert. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie niesie ta pora roku. Systematycznie oferują pomoc w załatwieniu lokalu mieszkalnego i jego wyposażeniu. Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej odzieży oraz udzielanie pomocy finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Drugi kierunek działania to praca socjalna skoncentrowana na wyjściu z bezdomności. Część osób bezdomnych z chwilą nadejścia zimy organizuje sobie miejsce pobytu we własnym zakresie, 1 osób przyjęło pomoc w postaci schronienia, ale wiele osób bezdomnych odrzuciło propozycję pomocy w tej formie.

Na mocy porozumienia zawartego między MPiPS a Centralnym Zarządem Służby Więziennej Ośrodek otrzymuje informacje na temat osób opuszczających zakłady karne. Częstym problemem bywa brak możliwości powrotu do miejsca ostatniego pobytu. W takich sytuacjach pracownicy również organizują miejsca w placówkach oraz wsparcie finansowe, z którego korzystają osoby po odbyciu kary pozbawienia wolności.

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskami przemocy domowej. Skuteczne pomaganie ofiarom przemocy domowej wymaga uwzględnienia różnych aspektów życia rodziny. Ofiary przemocy potrzebują pomocy psychologicznej, socjalnej, często medycznej. Swoje działanie w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje, predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych, umiejętność wspierania rodziny. Współpracują ściśle z Powiatową Komendą Policji, kuratorami,

pedagogami szkolnymi. W 2020 roku pracownicy uczestniczyli w 3320 spotkaniach roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W rodzinach, w których występuje alkoholizm, wielodzietność i w rodzinach niepełnych prowadzone jest poradnictwo. Wymienione okoliczności często utrudniają, a nawet uniemożliwiają rodzinie samodzielne, bez pomocy z zewnątrz przezwycięzenie trudnej sytuacji. Czasami jest to długi proces działań wymagający cierpliwości, zrozumienia problemu, aż do osiągnięcia postawionego celu.

Praca socjalna to również pomoc w wyszukiwaniu zatrudnienia rodzinom, mobilizowanie do jego podjęcia. Wśród podopiecznych pomocy społecznej można zauważyć nieumiejętność poszukiwania pracy, brak znajomości aktywnych form jej znalezienia. Brak podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy posiada przełożenie na proces utrwalania się postawy biernej oraz dominacji przekonania o bezsilności wobec wymagań współczesnego rynku pracy, słabości, niskiej samooceny. Bezrobocie i w konsekwencji korzystanie z zasiłków pomocy społecznej staje się sposobem na życie zarówno osób zdrowych jak i niepełnosprawnych. Zadaniem pracowników socjalnych pomagającym osobom bezrobotnym jest m. in. Informowanie o warunkach i możliwościach uzyskania pomocy, wychwytywanie trudnych przypadków socjalnych wśród osób bezrobotnych, kontrola aktywności klientów w poszukiwaniu pracy, informowanie o ofertach pracy oraz aktywizowanie poprzez uczestnictwo w programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Program ten realizują 3 osób. Brak pracy bywa przyczyną ubóstwa rodzin i jest wynikiem rosnących zadłużeń za czynsz i energię elektryczną. Podjęcie zatrudnienia chroni rodzinę przed nakazem eksmisji z zajmowanego lokalu.

Wiele osób, z uwagi na wiek lub ciężką chorobę, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W tych sytuacjach pracownicy socjalni podejmują kroki w kierunku umieszczenia tych osób w domach pomocy społecznej, gdzie zapewniona jest stała, profesjonalna opieka.

Wiele wysiłków od pracowników socjalnych wymaga praca z indywidualnymi przypadkami. Dotyczy to głównie osób zaburzonych psychicznie, gdyż w tym przypadku ważne są nie tylko cele zdrowotne, ale również dobro osobiste. W sytuacjach, w których rodziny nie wyrażają chęci na współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub stan zdrowia ogranicza możliwość podejmowania decyzji, pracownicy występują do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej o odpowiednim profilu w zależności od jednostki chorobowej lub nadzór kuratora nad rodziną.

Pracownicy socjalni uczestniczą również w działaniach Zespołu Doradczego ds. rozwiązywania problemów narkomanii.

Wykonując szeroki zakres działań zawsze kierują się zasadą dobra osób i rodzin, którym służą, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia.

Praca socjalna jest trudnym zadaniem i wymaga od pracownika socjalnego dobrego przygotowania zawodowego. Mobilizuje pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach specjalistycznych oraz podejmowania nauki na wyższych uczelniach, jak również zdobywania specjalizacji zawodowych.

10. FUNKCJONOWANIE SPÓLEK GMINNYCH

10.1. Ogólne informacje dotyczące Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

RWiK sp. z o.o. jest spółką prawa handlowego. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sadowym- Rejestrze Przedsiębiorców w dniu 17.10.2001 roku pod numerem KRS 0000053791. Spółka prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenach: Miasta Białogard i Gminy Białogard, Miasta i Gminy Karlino, Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój, Miasta i Gminy Bobolice, Gminy Tychowo, Gminy Biesiekierz oraz Gminy Rąbino z podziałem na Rejony Eksploatacyjne.

Gmina Białogard zaopatrywana jest w wodę z 9 ujęć wody, które w roku 2020 wyprodukowały na potrzeby Gminy łącznie 213,63 tys m³ wody.

Na terenie Gminy Białogard Spółka eksploatuje 5 ujęć wody:

- SUW Stanomino – 53,10 tys m³;
- SUW Dargikowo – 31,42 m³;
- SUW Kościernica – 35,18 tys. m³;
- SUW Rarwino – 4,2 tys. m³;
- SUW Rościno – 5,0 tys. m³;

z których w roku 2020 ujęto łącznie 128,93 tys m³, co stanowi 60,3 % potrzeb Gminy w tym zakresie. Pozostałe ujęcia tj. SUW Dębczyno, SUW Redlino, SUW Rzęcino, SUW Zaspy Wielkie wyprodukowały na potrzeby Gminy Białogard łącznie 84,7 tys m³ wody, co stanowi 39,7 % potrzeb gminy w tym zakresie.

Kapitał zakładowy spółki na dzień 31.12.2020r. wynosi 142 140 500,00 zł i podzielony jest na 284 281 udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, w tym ustanowiony jest zastaw rejestrowy na udziałach w ilości 85 404 udziałów po 500,00 zł każdy, o nominalnej wartości łącznej 42 702 000,00 zł. Gmina Białogard posiada 32 916 udziałów, co stanowi 11, 58 % całości kapitału. Ustanowiony zastaw rejestrowy na udziałach w ilości 18 099 udziałów po 500,00 zł każdy, o nominalnej wartości łącznej 9 049 500,00zł.

Na dzień 31.12.2020r. skład zarządu spółki stanowili:

- Rafał Słowik – Prezes zarządu
- Marek Lewandowski – Wiceprezes Zarządu

W 2020 r. Spółka sprzedała 2 698,3tys. m³ wody, z czego na rzecz Gminy Białogard 6,7% oraz odebrała i oczyściła 2 589,8 tys.m³ ścieków, z tego z Gminy Białogard 4,8 % tej wartości.

10.2. Realizowane działania na terenie gminy Białogard w 2020 r.

Na terenie Gminy Białogard wykonano zadania inwestycyjne na łączną kwotę 140,8 tys. zł. Do największych zrealizowanych zadań należy zaliczyć:

- Modernizację przyłączy wodociągowych na terenie gminy Białogard na kwotę 35,4 tys. zł.
- Zakup pomp do ścieków do przepompowni na kwotę łączną 30,6 tys. zł.

- Modernizacja stacji transformatorowych – SUW Rościno, Stanomino na łączną kwotę 25,6 tyś. zł.
- Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Gruszewo, Gruszewo- Łęczno (dł. 2,75 km) oraz w miejscowości Zagórze, Zagórze-Nasutowo (dł. 2,4 km) – projekty na łączną kwotę 14,3 tyś. zł.

Wymienione powyżej inwestycje wykonane zostały ze środków własnych spółki.

(Źródło; dane uzyskane na podstawie sprawozdania RWiK za rok 2020)

11. OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA Z TERENU GMINY BIAŁOGARD

11.1. Dane dotyczące OSP, działania, liczba członków.

W 2020 roku na terenie Gminy Białogard działało 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: Białogórzyno, Kościernica, Rogowo, Podwilcze, Stanomino w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym od marca 1995 roku oraz Pomianowo w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym od grudnia 2008 roku.

Zadania ochotniczych straży pożarnych wynikają z ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1372, z późn. zm.). OSP realizują zadania na rzecz ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa, a także prowadzą na szeroką skalę działania profilaktyczne skierowane głównie do młodzieży. Podstawowymi celami i zadaniami ochotniczych straży pożarnych wynikającymi m.in. z ich statutów jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych zdarzeń niebezpiecznych i klęsk, a także informowanie ludności o istniejących zagrożeniach.

Jednostki OSP jako organizacje pozarządowe, funkcjonujące w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2019 r., poz. 713 ze zm.) oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej stanowią ważny element krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) bezpieczeństwa państwa. Współpraca w ramach ww. systemu to przede wszystkim współdziałanie podczas akcji ratowniczych na terenie kraju z udziałem specjalistów, grup ratowniczych, zastosowania sprzętu, przygotowanie wspólnych programów szkoleniowych dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy, stosowania podstawowych technik ratowniczych, tworzenie programów informujących o zagrożeniach katastrofami, klęskami żywiołowymi, pożarami i innymi zagrożeniami spowodowanymi siłami przyrody lub działalnością człowieka, a także udostępnienie pozostających w dyspozycji stron zasobów, na potrzeby akcji ratunkowych i szkoleń.

W 2020 roku w szeregach OSP naszej gminy, działało 230 członków w tym: członkowie (czynni) Jednostek Operacyjno-Technicznych - 95 strażaków-ratowników – posiadających przeszkolenie do prowadzenia akcji ratowniczych i ratowniczo-gaśniczych, 35 ratowników przeszkolonych do prowadzenia bezpośredniego ratowania życia ludzkiego (udzielanie pomocy przedlekarskiej dla osób poszkodowanych w wypadkach i zdarzeniach losowych), 45 członków zwyczajnych - osoby nie biorące udziału w akcjach ratowniczych i ratowniczo-gaśniczych w tym 20 członków honorowych. Poza tym 55 członków liczą

Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, które funkcjonują w szeregach OSP Kościernica, Pomianowo, Stanomino i Rogowo.

Rok 2020 był rokiem wyjątkowym, również dla OSP, która czynnie uczestniczyła w działaniach związanych ze zwalczaniem pandemii, m.in. dostarczała żywność osobom przebywającym w kwarantannie, informowała mieszkańców gminy Białogard o zagrożeniach jakie niesie za sobą łamanie wytycznych związanych z rozprzestrzenianiem się koronawirusa. Każda jednostka wyposażona została w środki ochrony indywidualnej przekazane przez Komendanta Głównego PSP (kombinezony, maski, itp.)

Ochotnicze Straże Pożarne ściśle współdziałają z jednostką organizacyjną Państwowej Straży Pożarnej w Białogardzie oraz innymi podmiotami i instytucjami w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców gminy Białogard oraz wspomagają sąsiednie obszary w ramach obwodów operacyjnych lub uzgodnień o pomocy wzajemnej.

Warto, zauważyć także, iż poza zapobieganiem i gaszeniem pożarów w codziennej praktyce dochodzą inne rodzaje ratownictwa, w tym głównie ratownictwa technicznego, podczas zdarzeń na drogach, gdzie stosowane są techniki prowadzenia działań ratowniczych. Wspomnieć należy również o przygotowaniu ratowników – ochotników do organizacji ewakuacji ludzi i mienia podczas dużych pożarów, powodzi i innych katastrof (zwłaszcza będących wynikiem anomalii pogodowych).

Art. 29 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej wprowadza generalną zasadę, iż koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej pokrywane są z:

- 1) budżetu państwa,
- 2) **budżetów jednostek samorządu terytorialnego,**
- 3) dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne,
- 4) środków własnych podmiotów, o których mowa w art. 17, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na utworzenie jednostki ochrony przeciwpożarowej.

W związku z powyższym, jednostki OSP z terenu gminy Białogard korzystały w roku 2020 z przewidzianych prawem form pomocy. I tak z budżetu Gminy na utrzymanie gotowości operacyjno-technicznej wydatkowaliśmy **355.033,21 złotych**. Nie bez znaczenia jest fakt zakupu nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego marki VOLVO FLD3C FL dla OSP Pomianowo za kwotę 789 906,00 zł z dofinansowaniem Gminy w kwocie 225 000,00 zł.

Fot. nr 9. Nowy samochód OSP Pomianowo

Źródło własne

Wykaz środków trwałych - środków transportu, należących do poszczególnych jednostek OSP w Gminie Białogard w 2020 r. przedstawia poniższa tabela.

Tab. Nr 29. Zestawienie pojazdów OSP

Lp.	Nazwa podmiotu	Rodzaj pojazdu	Marka pojazdu/ model
1.	OSP Białogórzyno	Pożarniczy	MERCEDES – BENZ LAF 322-36
2.	OSP Białogórzyno	Pożarniczy	FORD TBS
3.	OSP Kościernica	Pożarniczy	JELCZ 014R
4.	OSP Podwilcze	Pożarniczy	IFA W50
5.	OSP Pomianowo	Pożarniczy	VOLVO FLD3C FL
6.	OSP Pomianowo	Pożarniczy	VOLVO SL 10
7.	OSP Rogowo	Pożarniczy	MAGIRUS DEUTZ
8.	OSP Rogowo	Pożarniczy	IVECO Eurocorgo
9.	OSP Stanomino	Pożarniczy	DAIMER CHRYSEL 211CDI
10.	OSP Stanomino	Pożarniczy	STAR L 71LE
11.	OSP Stanomino	Pożarniczy	FORD TRANSIT
12.	OSP Stanomino	Pożarniczy	Kamaz

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2020 do akcji ratowniczo-gaśniczych, ratowniczych i ćwiczeń pojazdy OSP wyjeżdżały 143 razy.

11.2. Wykaz sprzętu jednostek OSP z terenu gminy Białogard w roku 2020

Tab. Nr 30. Dotacje dla jednostek OSP w KSRG

nazwa jednostki OSP	nazwa asortymentu	ilość	Cena jednostkowa	wartość całkowita	Dotacja Gminy Białogard	wartość dotacji KSRG i innych
Pomianowo	Średni samochód ratowniczo-gaśniczy	1	789 906,00	789 906,00	225 000,00	180 000,00 380 000,00 225 000,00 4 906,00
	Remont strażnicy	1	4 155,00	4 155,00	831,00	3 324,00
	Nożyce do cięcia prętów	1	510,00	510,00	102,00	408,00
	Rękawice strażackie	6	195,00	1 170,00	234,00	936,00
	Hełm strażacki	2	1 270,00	2 540,00	508,00	2 032,00
	RAZEM			798 281,00	611 581,00	186 700,00
Stanomino	Remont strażnicy	1	4 369,75	4 369,75	1 045,75	3 324,00
	Linka strażacka	2	259,53	519,06	111,06	408,00
	Aparat ODO	1	4 464,90	4 464,90	1 496,90	2 968,00
	RAZEM			9 353,71	2 653,71	6 700,00
	OGÓŁEM			807 634,71	614 234,71	193 400,00

Źródło: Opracowanie własne

Tab. Nr 31. Dotacje dla jednostek OSP spoza KSRG

nazwa jednostki OSP	nazwa asortymentu	ilość	Cena jednostkowa	wartość całkowita	Dotacja Gminy Białogard	wartość dotacji MSWiA
Kościerznica	Latarka	2	450,00	900,00	186,00	714,00
	Siekiera	2	270,00	540,00	109,00	431,00
	Rękawice strażackie	6	190,00	1 140,00	228,00	912,00
	Szpadel	1	100,00	100,00	20,00	80,00
	Pompa do wody zanieczyszczonej z kompletem węży	1	17 382,00	17 382,00	3 477,00	13 905,00
	RAZEM			8 375,00	1 675,00	6 700,00
Podwilcze	Remont strażnicy	1	9 759,00	9 759,00	1 952,00	7 807,00
	RAZEM			9 759,00	1 952,71	7 807,00
OGÓŁEM			17 728,71	4 328,71	13 400,00	

Źródło: Opracowanie własne

Tab. Nr 32. Dotacje dla jednostek OSP poza KSRG „Inne” z MDP

nazwa jednostki OSP	nazwa asortymentu	ilość	Cena jednostkowa	wartość całkowita	wkład własny OSP	wartość dotacji
---------------------	-------------------	-------	------------------	-------------------	------------------	-----------------

Kościernica	Tarcza nalewakowa MDP	1	2 200,00	2 200,00	440,00	1 760,00
	Hydronetka	1	1 025,00	1 025,00	205,00	820,00
	RAZEM			3 225,00	645,00	2 580,00
Rogowo	Rękawice strażackie	8	251,00	2 008,00	403,00	1 605,00
	RAZEM			2 008,00	403,00	1 605,00
	OGÓŁEM			5 233,00	1 048,00	4 185,00

Źródło: Opracowanie własne

Strażacy z poszczególnych jednostek dbają o utrzymanie porządku i estetykę swoich remiz. Czasem pozyskują zewnętrzne środki na ich remonty i wyposażenie. Dużą część prac wykonują w czynie społecznym. Ponadto biorą udział w programach dotacyjnych dzięki czemu pozyskują dodatkowy sprzęt ratowniczy, z minimalnym udziałem środków pochodzących z budżetu Gminy Białogard.

12. UCHWAŁY PODJĘTE PRZEZ RADĘ GMINY BIAŁOGARD W 2020 ROKU

W 2020 r. Rada Gminy podjęła 56 uchwał, z czego 15 dotyczyły spraw finansowych, pozostałe dotyczyły m.in. sprzedaży nieruchomości, działalności GOPS-u oraz rocznych planów komisji Rady, świadczonych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych lub obowiązujących regulaminów.

Poniżej wykaz uchwał za 2020 r. wraz z adnotacją o ich realizacji.

Pełen wykaz znajduje się na stronie

<https://prawomiejskowe.pl/UrządGminyBiałogard/tabBrowser/mainPage>.

Lp	Numer aktu	Data aktu	Tytuł	Stan realizacji
1	XXXII/199/2020	30-12-2020	w sprawie określenia dopłat do cen za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków dla gospodarstw domowych w Gminie Białogard	obowiązująca
2	XXXII/198/2020	30-12-2020	Wieloletni plan finansowy Gminy Białogard	obowiązująca
3	XXXII/197/2020	30-12-2020	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Białogard na rok 2021	obowiązująca
4	XXXII/195/2020	30-12-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 rok	zrealizowana
5	XXXI/194/2020	18-12-2020	w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości tej opłaty na terenie Gminy Białogard	częściowo nieważna
6	XXX/191/2020	26-11-2020	w sprawie udzielenia dotacji celowej na rzecz Powiatu Białogardzkiego	nie zrealizowana
7	XXX/190/2020	26-11-2020	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2021 rok	obowiązująca
8	XXX/187/2020	26-11-2020	w sprawie uchwalenia Roczno Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021.	obowiązująca
9	XXX/185/2020	26-11-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 rok	zrealizowana
10	XXIX/184/2020	19-11-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 r.	zrealizowana
11	XXVIII/183/2020	30-10-2020	w sprawie zmiany Statutów Sołectw Gminy Białogard	obowiązująca
12	XXVIII/182/2020	30-10-2020	w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania Gminy Karlino i Gminy Białogard przy realizacji zadania polegającego na wyznaczeniu obszaru i granic aglomeracji Karlino	w trakcie realizacji
13	XXVIII/181/2020	30-10-2020	W sprawie wskazania wstępnego miejsca lokalizacji nowego przystanku komunikacyjnego, usytuowanego przy drodze powiatowej na terenie Gminy Białogard	zrealizowana
14	XXVIII/179/2020	30-10-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 rok	zrealizowana
15	XXVII/177/2020	16-10-2020	w sprawie zmian w budżecie gmina na 2020 rok	zrealizowana

16	XXVI/176/2020	22-09-2020	w sprawie uchwalenia Planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Białogardzie na lata 2021 – 2023 dla Gminy Białogard	obowiązująca
17	XXVI/175/2020	22-09-2020	w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych	zrealizowana
18	XXVI/174/2020	22-09-2020	w sprawie porozumienia Gminy Białogard z Miastem Białogard i Gminą Tychowo w celu wyznaczenia aglomeracji.	w trakcie realizacji
19	XXVI/173/2020	22-09-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 rok	zrealizowana
20	XXV/172/2020	31-08-2020	w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Gminy Miasta Białogard	zrealizowana
21	XXV/170/2020	31-08-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 rok	zrealizowana
22	XXIV/168/2020	10-08-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020r.	zrealizowana
23	XXIII/167/2020	31-07-2020	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu mieszkalnego położonego w Rogowie	w trakcie realizacji
24	XXIII/166/2020	31-07-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości niezabudowanych na rzecz dotychczasowych dzierżawców	zrealizowana
25	XXIII/165/2020	31-07-2020	w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego zawarcia umowy i wydzierżawienia na rzecz dotychczasowego dzierżawcy nieruchomości niezabudowanej położonej w obrębie ewidencyjnym Białogórzyno, oznaczonej w ewidencji gruntów nr 319	zrealizowana
26	XXIII/164/2020	31-07-2020	w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości oraz trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.	unieważniona rozstrzygnięciem nadzorczym
27	XXIII/162/2020	31-07-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 r;	zrealizowana
28	XXIII/161/2020	31-07-2020	w sprawie udzielenia dotacji na realizację zadania pod nazwą „Budowa chodnika w miejscowości Przegonia w ciągu DW 163” dla Województwa Zachodniopomorskiego	zrealizowana

29	XXIII/160/2020	31-07-2020	w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie kościoła filialnego pw. Chrystusa Króla w Pomianowie Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Białogórzynie	zrealizowana
30	XXIII/159/2020	31-07-2020	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Białogard absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2019.	obowiązująca
31	XXIII/158/2020	31-07-2020	w sprawie w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2019 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2019 rok	zrealizowana
32	XXIII/157/2020	31-07-2020	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Białogard wotum zaufania	zrealizowana
33	XXII/156/2020	01-07-2020	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Białogard	obowiązująca
34	XXII/154/2020	01-07-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 rok	zrealizowana
35	XXI/153/2020	02-06-2020	w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	obowiązująca
36	XXI/152/2020	02-06-2020	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Białogard	uchylona
37	XXI/151/2020	02-06-2020	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białogard na rok 2020	zrealizowana
38	XXI/150/2020	02-06-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 176/3, położonej w obrębie ewidencyjnym Pustkowo na rzecz dotychczasowego dzierżawcy	zrealizowana
39	XXI/149/2020	02-06-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 27/3, położonej w obrębie ewidencyjnym Kościelnica na rzecz dotychczasowego dzierżawcy	zrealizowana
40	XXI/148/2020	02-06-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 282, położonej w obrębie ewidencyjnym Rościno na rzecz dotychczasowego dzierżawcy	zrealizowana

41	XXXI/147/2020	02-06-2020	w sprawie uchwalenia na 2020 rok planu wydatków związanych z realizacją zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii	zrealizowana
42	XXI/146/2020	02-06-2020	w sprawie przyjęcia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2020.	zrealizowana
43	XXI/144/2020	02-06-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 rok	zrealizowana
44	XX/143/2020	24-02-2020	w sprawie zasad przysługiwania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnym.	obowiązująca
45	XX/142/2020	24-02-2020	w sprawie zasad przysługiwania diet sołtysów Gminy Białogard .	obowiązująca
46	XX/141/2020	24-02-2020	w sprawie uchwalenia Roczno Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020.	zrealizowana
47	XX/140/2020	24-02-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie miejsc na obszarze cmentarzy gminnych pod tablice reklamowe	zrealizowana
48	XX/139/2020	24-02-2020	w sprawie zatwierdzenia Ramowego Planu Pracy Rady Gminy Białogard na 2020 rok.	zrealizowana
49	XX/138/2020	24-02-2020	w sprawie zatwierdzenia Roczno Planu Pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Białogard na 2020 rok.	zrealizowana
50	XX/137/2020	24-02-2020	w sprawie zatwierdzenia Roczno Planu Pracy Komisji oświaty, kultury, sportu i zdrowia Rady Gminy Białogard na 2020 rok.	zrealizowana
51	XX/136/2020	24-02-2020	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Finansów i Budżetu na 2020 rok	zrealizowana
52	XX/135/2020	24-02-2020	w sprawie zatwierdzenia Roczno Planu Pracy Komisji Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Gminy Białogard na 2020 rok	zrealizowana
53	XX/134/2020	24-02-2020	w sprawie zatwierdzenia Planu pracy Komisji Skarg wniosków i petycji Rady Gminy Białogard na 2020 r.	zrealizowana

54	XX/133/2020	24-02-2020	zmieniająca Uchwałę Nr VIII/47/2019 Rady Gminy Białogard z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Pani Adriannie Narkun Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie	obowiązująca
55	XX/131/2020	24-02-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 rok	zrealizowana
56	XIX/129/2020	27-01-2020	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2020 rok	zrealizowana

Tab. Nr 33. Zestawienie uchwał Rady Gminy Białogard

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAW

Jacek Smoliński
Wójt Gminy Białogard